

गजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजरात कापीराइट विभाग]

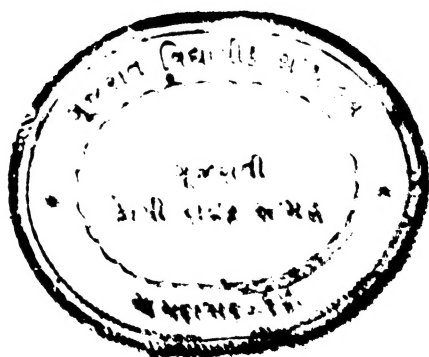
१०००

अनुक्रमांक १७९७० किमत -

प्रथम नित्य निद्रम

वर्गिक

-

नित्यनियम.

Sancti...

उद्धरी संप्रदायना सत्संगीआगे साइ

मंजारा म घेलाभाय्ये

शंभु कर्षी छयावी

मसिद्ध कर्षा.

श्रीगो रामर वीधा छे.

सुरत मधे

किस्वानी सायु अमरुता मेगनी हवेलीभां

विक्रोदिया प्रेसभां टेभुजण मुद्देराम

छये छाप्या.

संवत १९३८.

सन १९५२.

कीमत आउ आना.

અનુક્રમણિકા.

પાનું	પદનું નામ.	પદ.
પ્રભાતીયાં.		
૧	અંતકાળે આવીરે સંભાળી લેજો શાંતજારે.	૪
૩	આપોજી આપોજી અલખેલા મારી આખડી.	૪
૫	પ્રાંણિ સ્વામિનારાયણ દેવ સત્ય સ્વરૂપ છેરે.	૪
૭	જગે લાલ છપ્પીલે મોહન બોર ભયો મરે આરે.	૪
આરતીઓ.		
૯	મંગળ આરતી.	૪
૧૧	સિંધાર આરતી.	૧
૧૧	રાજમોગની આરતી.	૧
૧૨	સંધ્યા આરતી.	૩
૧૩	સિતળ આરતી.	૧
૧૪	પોઠવાનું પદ.	૧
૧૫	હનુમાનજીની આરતી.	૧
૧૫	કુન્દ.	૧
૧૬	રાધિકા કૃષ્ણાષ્ટક.	૧
૧૭	સંધ્યા આરતી સમાની પ્રાર્થના.	૧

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદનું નામ.	પદ.
ગાડીઓ.		
૧૮	કોટિ કામ ન આવે પ્રભુ વીના કોટિ કામ ન આવે.	૪
૨૦	લગતી લાગીરે મારે લગતી લાગી.	૪
૨૨	શામની છાપીરે, સખી શામની છાપી.	૪
૨૪	જૂનના પેરીરે જનમા જૂનના પેરી.	૪
ચેષ્ટાના પદ. રાગ ગરખી.		
૨૬	પ્રથમ હરિનેરે ચરણે શિશ નમાવું.	૧૦
૩૩	આવો રમીએરે વાસુદેવ વનમાળી.	૪
ગરખીઓ.		
૩૫	ઓગ આપ્રો સામ સનેહી સુંદર વર જોડે વાજા.	૮
ધોળ.		
૪૩	હવે માગ વાણજાને નહીરે વીસારેરે.	૧

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદનું નામ.	પદ.
૪૩	શિક્ષાપત્રીના અર્થ.	૨૧૨
	પ્રાર્થના.	
૮૬	જય જય શ્રી વાસુદેવ ભગવન્નારાયણ.	૧
	ગરબીઓ.	
૯૨	ચાળ—અત્રીનાગી આપોરે.	૧
૯૬	ધન ધનરે ગદડું ગામ.	૪
૯૮	નંદલાલોરે નંદલાલો.	૪
૧૦૦	હૈડાનો હાર હરિરે મારે રંગ ભિનો.	૪
૧૦૧	પ્રીતમ પધારેરે ધેગ મારે ગીરધારી.	૨
	દાણસીલાના પદો.	
૧૦૨	ગોગસ લદને ગોપિકા આજિ વેચવા કુલે.	૧૨
૧૦૮	અલીહારીરે કુળગુદિનેશ પ્રગટ્યા પુગવમાં.	૪
૧૧૦	આજ મેનો દોડ વાજાને વાટે ચેતાં.	૪

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદ્યનું નામ.	પદ.
પરચુરણ પદો.		
૧૧૨	મારે જાણે આવે હસીને બોલાયોરે.	૪
૧૧૩	હિયાના કુટા હરી સંગ હેત ન કીધું.	૪
૧૧૫	લાવણી—પધારે વટપત્તન સ્વામી.	૧૫
૧૨૨	સંત સુખી સંસારમે.	૪
હોરીઓ.		
૧૨૩	ચેત દૂરપતી નાથજી આજ ખેલત હોરી.	૪
૧૨૬	શ્યામ તેરે નેનાં બદુગારે.	૪
૧૨૭	મિરી અંખીયાંમે આટકે ગુલાલ.	૪.
૧૨૯	વચનામૃત.	૨૨

નિત્યનિયમ. પ્રભાતીયાં.

રાગ મેવાડો—અંતકાળે આવીરે સંભાળી લેજો શાંમ-
ળારે ॥ નેશોમાં અમારાં અવગુણ શાંમ ॥ પાણ છે પોતાનુંરે
મણુછ તમે પાળજોરે ॥ અધમ આધારણ કરૂણાના ધામ ॥
અંતવા ૧ ॥ ગજને છોડાયોરે શ્રાહુના મુખ થકીરે ॥ કરતા
કાંઈ અર્ધ નામ ઉચાર ॥ એવી રીત્યે આવોરે સુંદર શાંમળારે
॥ વાટડી નેઉં છું વારમવાર ॥ અંત ॥ ૨ ॥ નારાયણ ના-
મેરે આધાર્યો અભમેલનેરે ॥ કરતાં તે પુત્રતણોરે પોકાર ॥ એ-
વું ને વિચારીરે અલભેલા આવજોરે ॥ અમારે છે તમારોરે આધાર
૨ ॥ અંત ॥ ૩ ॥ દાયલી વેળામારે દીનાનાથજીરે ॥ કોહાને
અમે કેની કરીયે આશા ॥ મુક્તાનંદના સ્વામીરે શાંમળારે ॥
અખજાને તેડી રાખો પાસ ॥ અંત ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

દાયલી વેળામારે કોઈ કેનુ નથીરે ॥ જ્યારે કરે જમરા
આવીને જોર ॥ તેણી વેળા આવીરે દયાળુ મુજ દીનનીરે ॥ ખાં
દે મહી રહેજો નંદ કીશોર ॥ દાય ॥ ૧ ॥ જ્યારે તુઠે નાડિરે ॥

ઝલાઈ જાય છલડીરે ॥ ખાજે કફ સહીત સ્વાસનો ધાર ॥ સગાં
 ને સંખંધીરે લાગે સહ છુટવારે ॥ કુંડા કુંડા કરીને સોરખકોર
 ॥ દાય ॥ ૨ ॥ સ્વાસ્થના સગારિ સર્વે સંસારમારે ॥ તમ વીના
 જુઠા સર્વે જનન ॥ તમે ને તમારારે જન પ્રભુ પરમારથીરે ॥ ખી
 જે નવ માને મારું મન ॥ દાય ॥ ૩ ॥ ત્રાહે ત્રાહે કરીરે પોકા-
 રું જોઈ તમ ભણીરે ॥ શેવકની કરજો શાંમ સંભાળ ॥ મુક્તા-
 નંદનારે સ્વામી મુજાણુ છોરે ॥ વર્ણવે છે વેદ દિન દયાસ ॥
 દાય ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આ અવસરે દયાણુ દયા ખહુ કરીરે ॥ ટાળવાને જનમ
 મરણના તાપ ॥ વાહને ચડીનેરે આવો છો મારા વાલમારે ॥
 નારાયણુ નામ જપતારે જપ ॥ આ ॥ ૧ ॥ અનેકને આવ્યારે
 અંત સમે તમારે ॥ સાથે લઈ સંત જનનો સાથ ॥ એવા તો ત-
 મારારે ગુણુ અનંત અપાર છેરે ॥ સાંભળતાં સર્વે થાય સનાથ ॥
 આ ॥ ૨ ॥ અધમને જાતીરે આધારી ખહુ નારીનેરે ॥ જેને
 તંદે શાસ્ત્ર વેદ પુરાણુ ॥ ગુણુ અવગુણુનેરે નાથ ગણતા નથીરે
 ॥ શરણે આવ્યાના શાંમ મુજાણુ ॥ આ ॥ ૩ ॥ કરુણા રસને
 પ્રગટ કર્યો કાંનછરે ॥ કરવાને અનેક જનનો આધાર ॥ મુ-
 ક્તાનંદનેરે માહા મુખ આપીચેરે ॥ કરી નિત્ય નવસોરે વિહાર
 ॥ આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ભલેને પધારયારે ગીરધર ગાજતારે ॥ હવે મુને કરી ક-
 તારથ કાહાન ॥ નયણાં ઠરે છેરે નાથને નીરખતારે ॥ જોનું ની-
 ત્ય ધરીને રેહતાં ધ્યાન ॥ ભલે ॥ ૧ ॥ દુખડાંના દહાડારે હવે
 દુર પદ્યારે ॥ લીધી છે છબીલે મારી સાર ॥ જીવન જોધનરે
 જગ જીઠો થયોરે ॥ તમ સંગ લાગ્યો રંગ એક તાર ॥ ભલે ॥
 ૨ ॥ કમળા સરીખીરે કરી છે મુને કાનજીરે ॥ ગ્રહો ગુણવંતે
 મારો હાથ ॥ ભલે મારું લાગ્યરે કંઈ કોઈ કાળનુરે ॥ પામી
 પતી અખીલ બોવનનો નાથ ॥ ભલે ॥ ૩ ॥ અખંડ સોહાગી-
 રે તમને જો જાણીરે ॥ માંજીરો માહા સુખ મોજ અપાર ॥ મુ-
 કતાનંદ કહેછેરે તમને પરહીરે ॥ ભવ જલ કોઈ ન પામે પાર ॥
 ભલે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ખટ—આવોજ આવોજ અલખેલા મારી અખિ-
 ડલીમાં જતન કરીને તમને રાખુરે ॥ સુંદર મુખના મરકલડાપર
 પ્રાણ વારી વારી નાંખુરે ॥ આ ॥ ૧ ॥ જીવન તમને જોવા સારું
 વીશ્વ મળ્યું છે આખુરે ॥ શુક સનકાદીક નારદ સરખા મુ-
 નીવર મળ્યા છે લાખુરે ॥ આવો ॥ ૨ ॥ આરે સમે શોભો છો
 મારા વાહાલા શી ઉપમા કહી દાખુરે ॥ પ્રેમાનંદ કહે રાખી
 નેણામાં ॥ ચરણ કમળ રસ આખુરે ॥ આવો ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

વાહાલા છોજી વાહાલા મને પ્રાણુથી પ્યારા મારી આં-
ખડલીના તારા અલખેલારે ॥ તન મન ધન મારું વારું તમ ઉ-
પર રયામ સુંદર રંગ છેલારે ॥ વાહાલા ॥ ૧ ॥ આવો આવો આ
રા આજ રાખું મારા ઉપર પ્રાણુજીવન રંગ રેલારે ॥ આજ
રહો મારે મંદીરે મોહન કાલ પધારજો વેહેલારે ॥ વાહાલા ॥ ૨
॥ તમ જેવા જીવન ક્યાંથી કેને બારણે અલખેલાજી એકીલારે
॥ પ્રેમાનંદના નાથજી છોજી અતી ફુલલ કંપા કરીને રહો બે-
લારે ॥ વાહાલા ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

કહોજી કહોજી ક્યાં જગ્યા જગજીવન તમે આંખડલી
ઉજગરે રાતીરે ॥ નંદ્રાલુંડાં નેણાં માંહી શાભે અતી સુંદર રે-
ખડલી મદન રસ માતીરે ॥ કહો ॥ ૧ ॥ વદન ઉપર શ્રમ જ-
લનારે મોતી મુખ કાજલની રેખા ઉલખાણીરે ॥ તેડ્યાને લ-
થેડ્યા અતી બળમરિ ભીડ્યા હાર તેા ખુંત્યા છે બહુ છાતીરે ॥
કહો ॥ ૨ ॥ કેઈરે ધુતાસીનારે ધુત્યા અલખેલા આજ શીથલ થ-
યા છો તે માંતીરે ॥ પ્રેમાનંદના નાથ જોઈ જોઈ તમને આંખ-
ડલી ત્રપત નથી થાતીરે ॥ કહો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

જવોજી જવોજી શીઘ્ર ખોટા સમ ખાઓ છો હમે જ-
ણિ જીવન ચતુરાઈરે ॥ અર્થારિ હોય તેતો ખોટુરે બોલે દાશ
ન જીવે કાંઈરે ॥ જવો ॥ ૧ ॥ તન મન નેણાં વેણાં કેમ રહે

છાંના વાહાના તરત આવે ઝોળખાઈરે ॥ અધર અંજન પીક-
લીક લાલ સોહે ગાલ ઉઠી નખ રેખા ઉર માઈરે ॥ જાઓ ॥
૨ ॥ પીતાંબર સાટે તે લીલાંબર કેનું લાવ્યા લાલ વેલાણ રચા
છો કર સાઈરે ॥ પ્રેમાનંદના નાથ જોઈ વ્રજ નારી હસે કર તા-
ળી વજાઈરે ॥ જાઓ ॥ ૩ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

— — — — —

રાગ સોહની—પ્રાણિ સ્વામિનારાયણ દેવ સત્ય સ્વરૂપ છેરે
॥ સત્ય સ્વરૂપ છે સુરમુનીના ભૂપ છેરે ॥ પ્રાણી ॥ નેતી નેતી કહી
નીગમ ગાય ॥ ઉપનીશદનો સાર ॥ કાળ માયાદીક સઉના પ્રે-
રક ॥ અક્ષરના આધાર ॥ સત્ય ૧ ॥ બ્રહ્મ મોલના વાસી પ્ર-
ભુ ॥ દીવ્ય સ્વરૂપ સાકાર ॥ કમળા આદીક મુક્ત કોટી સેવે ક-
રી અતી પ્યાર ॥ સત્ય ॥ ૨ ॥ નિજ ઈછાએ નર તનુ ધરી ॥
મગટયા શ્રી મહારાજ ॥ ભરતખંડના ભાવીક જનને આધાર-
વાને કાજ ॥ સત્ય ॥ ૩ ॥ સત્ય કાહાણું છું સમ ખાઈને જો-
ટી નથી લગાર ॥ પ્રેમાનંદ કહે ભજ્જે ભાઈઓ ॥ થાશે ભવ
જળ પાર ॥ સત્ય ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

પ્રાણી સ્વામીનારાયણ સમરથ ભગવાન છેરે ॥ ભગવાન છે
કપાના નિધાન છેરે ॥ પ્રા ॥ અધમ આધારાણ દીનના બંધક શ-
રણાગત પ્રતીપાલ ॥ સ્વામીનારાયણ નામ લેતાં ॥ પાસે ન આ-

વે કાળ ॥ શ્રી લ ॥ ૧ ॥ પુરૂષોત્તમજી પ્રગટા પોતે ॥ અનાથ-
ના એ નાથ ॥ આ અવશર જે નહીં માને તે ॥ પછે ઘસશે હા-
થ ॥ શ્રી લ ॥ ૨ ॥ જંત્ર નથી કરો ॥ જાદુ નથી લાઈ ॥ નથી
મત ને પંથ ॥ જાણી જોઈને દયા કરી છે ॥ આશ્રયવાને જંત ॥
શ્રી લ ॥ ૩ ॥ ઘોર કળીમાં શતજીવ ગાપ્યો ॥ અનાદિ મોક્ષ-
ની રીત ॥ પ્રેમાનંદ કહે નહીં માને તે ॥ પછે ધારો ફળત ॥
શ્રી લ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પ્રાણી સ્વાસઉસ્વાસે સ્વામીને સંભારીયે ॥ સંભારિ-
યે ઘડીયે ન વીસારીયે ॥ પ્રા ॥ ખાતાં પીતાં હરતાં કરતાં ॥
કરતાં ધરતું કામ ॥ સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ મુખે ર-
ટીયે નામ ॥ હો સં ॥ ૧ ॥ ધન જોખન ને આવરદાનો ન
કરીએ નીરધાર ॥ વીજળીના ઝખકારાની પેઠે ॥ જાતાં ન
લાગે વાર ॥ હો સં ॥ ૨ ॥ સ્વામીનારાયણ લજતાં પ્રાણી થા-
શે મોહું સુખ ॥ લાખ ચોરાશિના ફેરા મટશે ॥ જમપુરીનાં
દુખ ॥ હો સં ॥ ૩ ॥ પ્રગટ હરીનું લજન કરીને ॥ ઉતરે
ભવજળ પાર ॥ પ્રેમાનંદ કહે નહીં માને તે ॥ આશો જમનો
માર ॥ હો સં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પ્રાણી સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ ગાઈયે ॥ ગા-
ઈયે ફરીજનથી ન લજાઈયે ॥ પ્રા ॥ સ્વામીનારાયણ માહો

મંત્ર છે પ્રગટ હરિનું નામ ॥ આ અવસરે જે કોઈ લેશે તેના
 સરશે કામ ॥ હો ગા ॥ ૧ ॥ સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ
 હંચે સારે ગાય ॥ સાંભળીને જમકુત તેને દૂરથી લાગે પાય ॥
 હો ગા ॥ ૨ ॥ સ્વામીનારાયણ નામનો પ્રાણી અતી મોટો પ્ર-
 તાપ ॥ અંતકાળે પ્રભુ તેડવા આવે ॥ સ્વામીનારાયણ આપ ॥
 હો ગા ॥ ૩ ॥ સ્વામીનારાયણ સમરંચે પ્રાણી તણ લોકની
 લાજ ॥ પ્રેમાનંદ કહે રાજ થઈ તેના ઉરમાં રહે માહારાજ ॥
 હો ગા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ભૈરવ—જાગો લાલ છખીલે મોહન બોર ભયો મો-
 રે પ્યારે ॥ જાગો ॥ ગુંજત ભવર કમળ ફલ ઉપર ॥ બોલત કો-
 વા કરિ ॥ જાગો ॥ ૧ ॥ મુખ ઉપરસો કુર કરો પટ ॥ દેખો
 કોતક દારે ॥ સહસ્ર વદન ચતુરા નનપડ મુખ કરત કુલાહલ
 ભારે ॥ જાગો ॥ ૨ ॥ પંચાનન ગજ વદન વીનાયક ॥ સન-
 કાદીક રસીયારે ॥ નાચત જંત્ર બજવત નારદ ગાવત જસ વિ-
 સ્તારે ॥ જાગો ॥ ૩ ॥ ઓરહી સુર સજ્જન મુની મંડળ મી-
 લી દારે સખ ઠારે ॥ દેહો દરસ કમળ ફલ લોચન ॥ પ્રેમાનંદ
 ખલીહારે ॥ જાગો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

બોર ભયો જાગો મોરે લાલા લોચન પલક ઉધારો ॥

ભોર ॥ નીશીની ઘટી રવી રથ રૂચી રાજી ॥ ભયોહિ ભુવન ઉ-
જીઆરો ॥ ભોર ॥ ૧ ॥ મલીન સુંધાકર મુનીવર ઉલકો તમ
ચુર ખગસો પુકારો ॥ વીલસી ચકવી પીયા સંગ રતી પતી શી-
થલ ધનુક સોડારો ॥ ભોર ॥ ૨ ॥ વીકસે વારી જન લીનીસ
કુચી ॥ મધુ પકરત ગુંજરો ॥ ખોલત કાગ કપોત હંસ રવ મુ-
ની મન હરખ અપારો ॥ ભોર ॥ ૩ ॥ જંગો માધવ મદન મ-
નોહર ॥ નેનન 'નીંદ નીવારો ॥ પ્રેમાનંદ ખલીહારી પાંચો
નીરખી ખદન તુમારો ॥ ભોર ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અપને લાલકું શીખ લગાયકે ખરજ જસોદા રાની ॥
દીન પ્રતીદીન કેસે કરી સહીચે કુધ દહીકી હાંની ॥ અપ ॥
૧ ॥ મેં અપને મંદીરકે ખોણે રાખ્યો માખાણુ છાંની ॥
વાંહી જાય તુમારે લરીકા સોઉ લીચો પહેચાંની ॥ અપ ॥
૨ ॥ ખાય ખહાય જગાયકે લરીકન ભાજન ભાગ્યો જાની ॥
નીસંક હોય આંગન ખીચ ખેઠો ॥ યાન કરત હોય યાની ॥
અપ ॥ ૩ ॥ મેં જખ જાય કે પુછો મોહન ચહુ કા કિયો ગુમા-
ની ॥ પ્રેમાનંદકે ઉત્તર દીનો ચીંટી કાઠત પાંની ॥ અપ ॥ ૪
॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

મૈયા આજ તુમારે લાલકું પકર્યો કરતે ચોરી ॥ મૈ ॥
આયો મંદીર ચપલ મનોહર ચીતવત હે ચહુ કોરી ॥ મૈયા ॥

૧ ॥ દેખો દધિ ભાજન સીકેપર ॥ રસીક હસો મુખ મોરી ॥
 તાહીત કીચો ઉપાય છખીલે નૌતમ નંદ કીસોરી ॥ મૈયા ॥ ૨ ॥
 પીડ પડપર ધર્યો ઉકુખર તાપર ચઢો ખરજેરી ॥ ગોરસ મી-
 ઠો રૂચીર ખાય હરી લીચો ઝોર ભરી ઝોરી ॥ મૈયા ॥ ૩ ॥
 મે જળ આઈ અચાનક પકર્યો દહી રાખ્યો મુખ ઘોરી ॥ પ્રે-
 માનંદકે હારી નેનુમે ભજ્યો કુંજ કીઝોરી ॥ મૈયા ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૪ ॥

આ ર તી ઓ.

મંગળ આરતી.

રાગ ભૈરવ—આરતી ઉમંગ સહીત મંગળા ઉતાડું ॥
 મંગળમય મૂરતીપર તન મન ધન વાડું ॥ આ ॥ ૧ ॥ મંગળ
 મય મંડપમે રાજત દોઉ ભાઈ ॥ નારાયણ નર સમેત સંતન
 સુખદાઈ ॥ આ ॥ ૨ ॥ મંગળમય મુનીવર સખ મંગળ ગુન
 ગાવે ॥ મંગળમય સખ સમાજ ખરન્યો નહિં જાવે ॥ આ ॥
 ૩ ॥ મંગળમય દરશ કરત સતી સમાજ આઈ ॥ મુક્તાનંદ
 મંગળ મય પ્રભુ પદ ખલ જાઈ ॥ આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મંગળાકો દરસ કરત મુનીવર સખ આવે ॥ નિરખત મુ-
ખારવિંદ પરમાનંદ પાવે ॥ મંગળા ॥ ૧ ॥ મણીમય સુભ મં-
ડપ મધ્ય સિંધાસન રાજે ॥ અગણિત રવિ ચંદ્ર કાંતિ જહી
નિરખી લાજે ॥ મં ॥ ૨ ॥ વાજત તહાં અતિ ઉમંગ વિવિધ
ભાતી વાજ ॥ નમત કોટી પ્રદ્ધા ભવ ત્રિભુવનકે રાજ ॥ મંગળ
॥ ૩ ॥ અગણિત ભુવનેશ ઇશ બદ્રીપતી કાવે ॥ મુક્તાનંદ પ્રે-
મ મગન ઠાઠો ગુન ગાવે ॥ મં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આરતી શ્રી કૃષ્ણ દેવ મંગળા તુમારી ॥ આરતી ઉતાડું
હાડું તનમન ધન વારી ॥ આ ॥ ૧ ॥ ઘંટા ઘરીયાર વાજે હો-
વત ધુની ભારી ॥ અગ્રધૂપ પંચખાતી પાવક પ્રજ્જરી ॥ આ ॥
૨ ॥ બાજત મૃદંગ તાલ નાચત સુરનારી ॥ સુરનર મુની દ્વાર
ઠાઠે જયજય રવકારી ॥ આ ॥ ૩ ॥ અગણિત ભુવનેશ નમત
ચરન ચિત ધારી ॥ મુક્તાનંદ વારવાર છબોપર બલહારી ॥
આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

રાગ રામ કલી—મંગળ આરતી ઉતાડું ॥ કનૈયાનુકી
મંગળ આરતી ઉતાડું ॥ મંગળ રૂપ અનોપમ મુરતિ ॥ ઉરસે
પલન વિસાડું ॥ ૬ ॥ ૧ ॥ ઘર ઘરસે આયે પ્રજવાસી ॥ દરસ-
નકે હિત ધાઈ ॥ મંગળ ગાન કરત સખ ગોપી ॥ શોભા ખર-
ની ન જાઈ ॥ ૬ ॥ ૨ ॥ બાજત તાલ મૃદંગ ઝાસરી ॥ જય

जय धुनी लछ लारी ॥ मुक्तानंद नंद नंदनकी ॥ या छप्पीपर
अलहारी ॥ ५ ॥ ३ ॥ ५६ ॥ ४ ॥

सिंघार आरती.

राग विज्ञावर—करत सिंगार आरती ओर ॥ वीरहुको
ताप सताप भीटत सभ ॥ निरभत नटवर नंद कीशोर ॥ करत
॥ १ ॥ कंचन थार कपूरकी जाती ॥ आरती उतारे छंद्र कर जे-
र ॥ नायत नल अपछरा मुदित मन ॥ देव करत अति दुंदभी
धार ॥ करत ॥ २ ॥ लव प्रह्लादिक आये दरसहित ॥ जय ज-
य शब्द होत यहु ओर ॥ मुक्तानंदको नाथ प्रगट प्रभु ॥ शो-
ला धाम भदन भद तोर ॥ करत ॥ ३ ॥ ५६ ॥ १ ॥

राजभोगनी आरती.

राग सारंग—राजभोगकी कीने ॥ आरती श्री राजभो-
गकी कीने ॥ निरभी भदन श्रीपतीको सुंदर ॥ जनम सुख
करी लीने ॥ आरती ॥ १ ॥ कंचन थार कपूरकी जाती ॥ प्रत
लुत अनल प्रणरी ॥ अग्रधूपणु करत आरती ॥ लछ शोभा
अती लारी ॥ आ ॥ २ ॥ धनन धनन धंटा धुनी होवत ॥
शंभु जालरी पाने ॥ नोयत अनंत मनहुं धन गर्जत ॥ ध्वनी

મુની ત્રિભોવન ગાજે ॥ આ ॥ ૩ ॥ સોહૈ નિરાજન જુડશ્રી
પતિમુખ ॥ સમ વિંદી શોભા ધામ ॥ મુકતાનંદકે નાથકી છ-
બીપર ॥ વાણં કોટીક કામ ॥ આ ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

સંધ્યા આરતી.

આરતી કીજે સહજનંદ સ્વામી ॥ નટવર રૂપ પ્રગટ બ-
હુ નામી ॥ આરતી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ સારદ શેષ તારદ ગુણ ગાવે
॥ નિગમ નેતી કહી પાર ન પાવે ॥ આ ॥ ૨ ॥ સર્વાતિત અ-
કળ અવિનાશી ॥ જાહી જપત મુની સહજ અડયાશી ॥ આ ॥
૩ ॥ માયા જીવ ઇશકે કારન ॥ નર તનુ ધાર્યો પતિત જન તાર-
ન ॥ આ ॥ ૪ ॥ અંગોઅંગ પુખ્ત ધરે બનમાળી ॥ હરીજન
સંગ બજાવત તાળી ॥ આ ॥ ૫ ॥ એહી છબી રહો નિત નેનું
કે આગે ॥ મુકતાનંદ કર જોરીને માગે ॥ આ ॥ ૬ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

જે અંતર જામી જે અંતર જામી ॥ વાસુદેવ જગ વ્યા-
પિક નિરગુણ નિષ્કામી ॥ જયદેવ જયદેવ ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ તેજે
મય તનુ ધારી સ્વેત દિપ સ્યામિ ॥ મુનીગન મધ્ય ખીરાજે અ-
તી અગણિત નામી ॥ જય ॥ ૨ ॥ અનંત ચંદ્ર રવિ સરખા
મહામુનીપર સંગે ॥ ચરાણુ કમળ નિત સેવે અતિશે ઉમંગે ॥
જય ॥ ૩ ॥ નારાયણ પુરવાસી અગણિત નરનારી ॥ પ્રેમ ધ-

ણો કરી પૂજે પ્રભુપદ સુખકારી ॥ જય ॥ ૪ ॥ બ્રહ્મા ભવ સન-
કાદિક નિત દરસન આવે ॥ સુક સારદ મુનિ નારદ નિશદીન
ગુણ ગાવે ॥ જય ॥ ૫ ॥ પ્રગટ રૂપ પુરૂષોત્તમ હરી આજ અ-
વતરી ॥ મુક્તાનંદ મહા પ્રભુપર જાએ બલિહારી ॥ જય ॥ ૬ ॥
૫૬ ॥ ૨ ॥

જય સદગુરુ સ્વામી ॥ સહજનંદ દયાળુ બળવંત બહુ નામી
॥ જયદેવ જયદેવ ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ચરાણુ સરોજ તમારાં વંદુ કર
જોડી ॥ ચરણે ચિત્ત ધર્યાથી દુખ નાંખ્યાં તોડી ॥ જય ॥ ૨ ॥
નારાયણ નર બ્રાતા દિજ કુળ તનુ ધારી ॥ પામર પતિત આ-
ધાર્યા અગણિત નરનારી ॥ જય ॥ ૩ ॥ નિત નિત નઉત્તમ
લીજા કરતા અવીનાશી ॥ અડસડ તીરથ ચરણે કોટી ગયા કા-
શી ॥ જય ॥ ૪ ॥ પુરૂષોત્તમ પરગટનું જે દરશન કરશે ॥ કા-
ળ કરમથી છુટી કુટુંબ સહિત તરશે ॥ જય ॥ ૫ ॥ આ અવસર
કરૂણાનિધી કરૂણા બહુ કીધી ॥ મુક્તાનંદકે મુક્તિ મુગમ કરી
સિધી ॥ જય ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

—◆—
સિતળ આરતી.

રાગ ખીહાગ—સિતળ આરતી કીજે ॥ શ્રી કૃષ્ણગુની સિ

તળ આરતી કીજે ॥ સોભા ધામ શામ મુખ નિરખત ॥ જન-
 મ સુકળ કરી લીજે ॥ શ્રી ॥ ૧ ॥ અગ્રબાતિ ધ્રુવબાતિ અનો-
 પમ ॥ સો પાવકસેં પ્રજ્ઞરી ॥ અંગોઅંગ લુપ્તન મનિ ઝળક-
 ત ॥ ભઈ શોભા અતી ભારી ॥ શ્રી ॥ ૨ ॥ સુરિનર મુની સ-
 ખ આએ દરસહિત ॥ બોલત જયજય બાંની ॥ મધુર મધુર
 બાજંત્ર બજવત ॥ હોવત ધુની સુખદાનિ ॥ શ્રી ॥ ૩ ॥ શ્રી
 ધનશ્યામ પિયા છબી નિરખત ॥ આનંદ ઉર ન સમાવે ॥ મુ-
 કતાનંદ મદન મોહનપર ॥ વારવાર બલ જાવે ॥ શ્રી ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૧ ॥

રાગ ખીહાગ—પોઢે પ્રભુ સકળ મુનિકે શામ ॥ શ્રી ના-
 રાયણુ દિવ્ય મૂરતી ॥ સંતનકે વિસરામ ॥ પોઢે ॥ ટેક ॥ ૧ ॥
 અક્ષરપર આનંદ ધન પ્રભુ ॥ કિયોહો ભૂપર ઠામ ॥ જેહી મિ-
 લત જન તરત માયા ॥ લહત અક્ષર ધામ ॥ પોઢે ॥ ૨ ॥ સા-
 રદ શેષ મહેશ મહા મુની ॥ જપત જેહી ગુન નામ ॥ જસ
 પદ રજ શિશ ધરી ધરી ॥ હોત જન નિષ્કામ ॥ પોઢે ॥ ૩ ॥
 પ્રેમ કે પરયંક પર પ્રભુ ॥ કરત સુખ આરામ ॥ મુકતાનંદ નિ-
 જ ચરન દિગ ॥ ગુન ગાત આહુ જામ ॥ પોઢે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

હનુમાનજીની આરતી.

જય કપી બળવંતા ॥ જય કપી બળવંતા ॥ સુરીનર મુ-
 નીજન વંદીત ॥ કદરજ હનુમંતા ॥ જય ॥ ૧ ॥ પ્રૌઢ પ્રતાપ
 પવન સુત ॥ ત્રીભુવન જયકારી ॥ અસુર રીપુ મદ ગંજન ॥
 ભય સંકટ હારી ॥ જય ॥ ૨ ॥ ભૂત પીસાચ વીકટ ગ્રહ ॥
 પીડત નહીં જંપે ॥ હનુમંત હાક સુણીને ॥ થર થર થર કંપે
 ॥ જય ॥ ૩ ॥ રઘુવર સાહે ઝાળંગ્યો ॥ સાગર અતી ભારી ॥
 શીતા શોધ લીઆએ ॥ કપી લંકા જારી ॥ જય ॥ ૪ ॥ રામ
 ચરાણુ રતી દાયક ॥ શરાણાંગત ત્રાતા ॥ પ્રેમાનંદ કહે હનુમંતા ॥
 વાંછીત ફળ દાતા ॥ જય ॥ ૫ ॥

અથ ધુન્ય લખી છે.

રામકૃષ્ણ ગોવિંદ નેને ગોવિંદ ॥ હરે રામ ગોવિંદ ને
 ને ગોવિંદ ॥ નારાયણ હરે, શ્રીમન નારાયણ હરે ॥ કૃષ્ણ દે-
 વ હરે, નેને કૃષ્ણ દેવ હરે ॥ વાસુદેવ હરે, નેને વાસુદેવ હરે ॥
 વાસુદેવ ગોવિંદ, નેને વાસુદેવ ગોવિંદ ॥ રામે ગોવિંદ ને રા-
 મે ગોવિંદ ॥ પ્રંદાવન ચંદ ને રામે ગોવિંદ ॥ માધવ મુકંદ
 ને માધવ મુકંદ ॥ આનંદ કંદ ને માધવ મુકંદ ॥

अथ राधिकाकृष्णाष्टक लिख्यते.

नैवीनजमितसमानवर्णम् ॥ रत्नेल्लसत्कुण्डलशोभि
कर्णम् ॥ महाकिरीटाग्रमयूरपर्णम् ॥ श्रीराधिका
कृष्णमहंनमामि ॥ १ ॥ निधायपाणिद्वितयेनवेणुं ॥
निजाधरेशेखरयातरेणुं ॥ निनादयंतंचगतौकरेणुं ॥
श्रीरा ॥ २ ॥ विशुद्धहेमोज्ज्वलपीतवस्त्रं ॥ हतारि
यूथंचाविनापिशस्त्रं ॥ व्यर्थीकृतानेकमुराद्विडस्त्रं ॥
श्रीरा ॥ ३ ॥ अधर्म्मतिष्यार्द्धितसाधुपालं ॥ सद्धर्म्म
वैरासुरसंघकालम् ॥ पुष्पादिमालं ब्रजराजवा
लम् ॥ श्रीरा ॥ ४ ॥ गोपीप्रियारंभितरासखेलं ॥
रासेश्वरीरंजनकृत्प्रहेलं ॥ स्कंधोल्लसत्कुंकुमाचि
न्हचेलं ॥ श्रीरा ॥ ५ ॥ वृंदावनेप्रीततयावसंतं ॥
निजाश्रितानापदउद्धरंतं ॥ गोगोप गोपीरभिनंदयं

તં ॥ શ્રીરા ॥ ૬ ॥ વિશ્વદ્વિષન્મન્મથદર્પહારં ॥ સં
 સારિજીવાશ્રયણીયસારં ॥ સદૈવસત્પૂરુષસૌખ્યકાર
 રં ॥ શ્રીરા ॥ ૭ ॥ આનંદિતાત્મવ્રજવાસિતોકં ॥
 નંદાદિ સંદર્શિત દિવ્યલોકં ॥ વિનાશિતસ્વાશ્રિત
 જીવશેકં ॥ શ્રીરા ॥ ૮ ॥

સંઘ્યા આરતી સમાની પ્રાર્થના.

નિરપિકલ્પ અતી ઉત્તમ, નિશ્ચે તવ ધનશ્યામ ॥ મહા-
 ત્મ જ્ઞાન જ્યોત ભક્તિ તવ, એકાંતિક સુખ ધામ ॥ ૧ ॥ મોહિ
 મે તવ ભક્તપતે ॥ તામે કોઈ પ્રકાર ॥ દોષ ન રહે કોઈ જાત-
 કો ॥ સુનિચો ધર્મકુમાર ॥ ૨ ॥ તુમારે તવ હરિ ભક્તકો ॥
 દ્રોહ કબુ નહિં હોય ॥ એકાંતિક તવ દાસકો ॥ દિયો સમાગમ
 મોય ॥ ૩ ॥ નાથ નિરંતર દરસ તવ ॥ તવ દાસનકો દાસ ॥
 એહિ માગુ કરિ વીનય હરિ ॥ સદા રાખિયો પાસ ॥ ૪ ॥ હે
 કૃપાળો હે ભક્ત પતે ॥ ભક્ત વચ્ચળ સુનો બાત ॥ દયા સિંધુ સ્ત
 વન કરિ ॥ માગુ વસ્તુ સાત ॥ ૫ ॥ સહજનંદ મહારાજકે ॥

સખ સતસંગિ સુજન ॥ તાકો હોય દ્રઢ વ્રતકો ॥ શિક્ષાપત્રિ
 પ્રમાણુ ॥ ૬ ॥ સો પત્રિમે અતિ બડો ॥ નેમ એકાદશ જ્ય
 તાકિ વિગતિ કહત હુ ॥ સુનીયો સખ ચિત્ત પ્રોય ॥ ૭ ॥ હિં-
 સા ન કરનિ જંતકી ॥ પર ત્રિયા સંગકો ત્યાગ ॥ માંસ ન ખા
 વત મધકુ ॥ પિવત નહિ બડ ભાગ્ય ॥ ૮ ॥ વિધવાકુ પરસત
 નહિ ॥ કરત ન આતમઘાત ॥ ચોરિ ન કરનિ કાહુકિ ॥ ક-
 લંક ન કોહુકુ લગાત ॥ ૯ ॥ નિંદત નહિ કોય દેવકુ ॥ ખિન
 ખપો નહિ ખાત ॥ વિમુખ જીવકે વદનસે ॥ કથા સુનિ ન-
 હિં જત ॥ ૧૦ ॥ એહિ વિધિ ધર્મ સમિપમે, ખરતો સખ હ-
 રિદાસ ॥ ભજે શ્રી સહજનંદ પદ ॥ છોડી આર સખ અસ
 ॥ ૧૧ ॥ રહિ એકાદશ નીમમે ॥ કરો શ્રી હરિ પદ પ્રીત ॥
 પ્રેમાનંદકે ધામમે ॥ જવો નિસંક જગજીત ॥ ૧૨ ॥

ગોડી,

કોઉ કામ ન આવે પ્રભુ વીના કોઉ કામ ન આવે ॥ જ-
 બ ઘેરે જન્મ કીકર જીવકું મતલબકુ સખ ધાવે ॥ પ્રભુ ॥ ટેકા માત
 પીતા જીવતી સુત બંધુ ॥ નીજ નીજ સ્વારથ ગાવે ॥ અંત
 સમે હરી ભજન ભુજાવે ॥ આલ પંપાલ ખતાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૧ ॥

લોહ જંજીર જકડ કર જીવકું જમખુરમે લઈ જાવે ॥ ધર્મ રાય
જમ લેખાં માગે તખ પ્રાણી પીસતાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૨ ॥ ભય ભં-
જન ભગવાન ભજ્યા વીન ॥ અખ આં કુન છોડાવે ॥ મેં નહીં
માની સંતનકી વારતા ॥ યુ કહી શીશ ડોલવિ ॥ પ્રભુ ॥ ૩ ॥
જમરા જોરસે મુદગળ મારે ॥ કાઠી કાઠી તન ખાવે ॥ મુક્તા-
નંદ વખતસર ચેતસે ॥ સો પ્રાણી સુખ પાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૪ ॥
૫૬ ૧ ॥

ભય ભંજન ભગવાન સુમરલે ભય ભંજન ભગવાન ॥
જન સમરે તીન મહા સુખ પાચો ગાવત વેદ પુરાણ ॥ સુમ ॥
ટેક ॥ હુ અમરીષ પ્રહ્લાદ ભભીક્ષણ ॥ સુમરે સારંગપાંત ॥
પ્રગટ પ્રતાપ ભયો આ ભવમે ॥ જાણત જાણ અજ્ઞાણ ॥ સુમ
॥ ૧ ॥ મીરાં લોક લાજ કુલ તજકે ॥ ભઈ હરીસે એક તાંત ॥
કુમતી વીષકો પાન કરાચો ॥ સો ભયો પીખુંષ સમાન ॥ સુમ ॥
૨ ॥ બલી ગુરૂ શીષ સુણી નહીં શ્રવણે ॥ દીનો સરવશ દાંત
॥ ઉક્તે આપ ભયે તાકે વશ કરી નીજ વચન પ્રમાણ ॥ સુમ
॥ ૩ ॥ અનંત ખાતકી એક ખાત હેં ॥ સુણી લીજ્યો સખ કાં-
ન ॥ મુક્તાનંદ જીયોકે જગમે ॥ નહિ હીતકારી આંત ॥ સુમ
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અવશર કોણું મુધાર્યો અમુલીક અવશર કોણું મુધાર્યો ॥

નર દેહી દેવનકુ દુર્લભ ॥ સો વપું વ્રથારી બીગાર્યો ॥ અમુ ॥
 ૧ ॥ આ તન સખકો આદી કારણ જાંહાં જાંહાંલુ મન ધારે ॥
 સ્વર્ગ નર્ક અપવર્ગ આહી કરી ॥ નીગમ પુરાણ પુકારે ॥ અમુ
 ॥ ૨ ॥ આ તને મીલે પ્રગટ પુરૂષોત્તમ ॥ આ તન નેહ ની-
 ભવારે ॥ હરીકે ચરાણ કમળ ઉર ધરીકે કુળ એકોતેર તારે ॥
 અમુ ॥ ૩ ॥ સાચે સંત મીલે જબ જીયક ॥ તખ મોહકી ફાંસી
 ટારે ॥ મુક્તાનંદ મીલાવે હરિકું ॥ જન્મ કોટી અઘ હારે ॥
 અમુ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

વ્રથા ગચે પન તીના ભજન વીના વ્રથા ગચે પન તીના
 ॥ તા હરી ભજે ભવ દુખ ભાગે ॥ રહ્યો વીષયમે લીના ॥
 ભજ ॥ ૧ ॥ મમતામે માથાલગી ખુનો મનમે માને પ્રવીના ॥
 હરીજન દેખીકે હાસી કરતહે ॥ માહા શઠ મતીકો હીના ॥
 ભજ ॥ ૨ ॥ સ્વારથ કાળે શ્વાંત જ્યું ડોલે ॥ પરધનમે હોયી
 દીના ॥ પરમારથકો રહસ ન પીછયો ॥ મનમે અધીક મલી-
 ના ॥ ભજ ॥ ૩ ॥ ના કરનીસો સખ કર બેઠો ॥ કરની કછ
 નહીં કીના ॥ મુક્તાનંદકે ભજ્યા વીના મોહન ॥ સખ બીધી
 હોયગે દીના ॥ ભજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

લગની લાગીરે મારે લગની લાગી ॥ શખી શામળીયા

સંગાથે મારે લગની લાગી ॥ મીઠે સ્વરે મોહનજીની મોરલી
 વાગી ॥ સાંભળતાંમાં ચટકી લાગી જખકી જાગી ॥ લગની ॥
 ૧ ॥ વ્રંદાવનની વાટે ચાલી કુળ લજ્યા ત્યાગી ॥ વાંશળી
 વળકડતાં જોયા શાંભ મોહાગી ॥ લગની ॥ ૨ ॥ રશીયા સંગે
 રમતાં સર્વે જામના ભાગી ॥ મેંતો અખંડ મોહાગ્ય લીધો મુ-
 ખડે માગી ॥ લગની ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે પલ એક ન્યારા
 ન મેલું વાહાલો ॥ શીરને સાટે ક્યાંથી મળે નંદના લાલો ॥
 લગની ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

ગીરધારીરે સખી ગીરધારી ॥ મારે નીરભે અખુટ ના-
 છું ગીરધારી ॥ ખરચું ના ખુટે એને ચોર ન છુટે ॥ દામની
 પેઠે એ ગાંઠ બાંધ્યું ન છુટે ॥ ગીરધારી ॥ ૧ ॥ આણગલ નાણું
 સંચી અંતે નીરધનીયાં જાણે ॥ તેની પેઠે નીરભે નાણું દુર
 ન થાયે ॥ ગીરધારી ॥ ૨ ॥ સંપત્ય વીપત્ય સર્વે સુખનું જાણું
 ॥ હરીના ચરાણની સેવા પુરાણ ભાગ્ય પરમાણું ॥ ગીરધારી ॥
 ૩ ॥ મુક્તાનંદકે મોહન વરને ઉરમાં ધારી ॥ હવે દુઃખ ને દા-
 લીદ્ર થકી થઈ હું ન્યારી ॥ ગીરધારી ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

સુખ પામીરે સખી સુખ પામી ॥ હું તો શામળીયાને શ
 રણે જાતાં સુખ પામી ॥ શરાણાગતને પાળે સદા બહુ નામી ॥
 મારે હરીનો ઉપર હાથ કશી ન રહી ખાંમી ॥ સુખ ॥ ૧ ॥ તપ

ને તીરથ મેંતો કાંઈ ન કીધું ॥ મારે ઘેરય ખેડાં શાંમ થકી કાર
જ સીધું ॥ સુખ ॥ ૨ ॥ સંસારીનું સુખકું જીવુ આવે ન જાયે
॥ હરીનો અખંડ સોહાગ્ય કેદી કાળ ન ખાયે ॥ સુખ ॥ ૩ ॥
મુક્તાનંદ કહે હરી હરી જનની ગતી છે ન્યારી ॥ એને દહ
દરશી દષ્ટિ પોતા જેવા સંસારી ॥ સુખ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

છેલ છોગાળોરે મીઠી મોરલીવાળો ॥ મારે મંદિરીએ પ-
ધારે નિત છેલ છોગાળો ॥ હસતાં હસતાં મુજને દખી
આનંદ પામે ॥ એની કણ્ણાની દ્રષ્ટી સર્વે દુખડાં વાંમે ॥ છેલ
॥ ૧ ॥ મોતીડાંની માળા પેરી મલપતો આવે ॥ ગાવું ત્યાં
સંગાને મારે પ્રેમશું ગાવે ॥ છેલ ॥ ૨ ॥ મેં વાલો વસ કીધા
મુજને વાલે વસ કીધી ॥ આમાસામી પાન ખીડી દીધી ને લી-
ધી ॥ છેલ ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદકે મોહન સંગે લાલ ઘણો લીધો ॥
મુખડેથી તંબોળ મુજને મેર કરી દીધો ॥ છેલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

શામની છખીરે સખી શામની છખી ॥ જોને ફુલડેથી
છાઈ સખી શામની છખી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ફુલડાના તોરાની ફારે
ભર કરે ગુંજર ॥ અંગોઅંગ હરિને શોભે ફુલડાના સાણ-
ગાર ॥ શામની ॥ ૨ ॥ કાનામે ફુલડાનાં કુંડળ ફુલાના બુજખં
ધ ॥ ફુલતાણા ગજરા ફાવે છે સુંદર માંઈ સુગંધ ॥ શામની ॥

૩ ॥ કુલતાણી શિર મુગટ જોઈને મગન ફરે વ્રજનાર ॥ કુલતાણી
શોભાપર જાયે અંજાનંદ બલહાર ॥ શામની ॥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

ફૂલની માળારે શોભે ફૂલની માળા ॥ યેની સુંદર વરને
શોભે ગળે ફૂલની માળા ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નવલ કુસંખી પટકા
ઉપર તોરે હૃદય વાળી ॥ ફૂલની પછોડી ઓઢી ઉભા વનમાળી ॥
ફૂલની ॥ ૨ ॥ ફૂલડાની વજંતી માળા હરીવરને ફાવે ॥ એ મા-
ળાને જોવા સાડે ઈંદ્રાદિક આવે ॥ ફૂલની ॥ ૩ ॥ ફૂલ કલંગી
માથે લટકે છબી નૌતમ સારી ॥ અંજાનંદકે નટવર મુરતિ ને-
ણુંમાં ધારી ॥ ફૂલની ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

ફૂલની બાંધીરે પોંચી ફૂલની બાંધી ॥ હેલિ નટવરજીને
હાથે પોંચી ફૂલની બાંધી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ફૂલ તાણાં છોગલિયાં
ફરતાં મેલ્યાં મરમાળાં ॥ કાનો ઉપર કુલડાં ખોસ્થાં લાગે રૂપા-
ળાં ॥ ફૂલની ॥ ૨ ॥ ફૂલ દડો ઉછાળે વાણે લટકે મન લેવા ॥
એ લટકાને જોવા આવે ભવ અંજા જોવા ॥ ફૂલની ॥ ૩ ॥ ફૂલડાં
ની ટોપી ગુંથીને પ્રેમે પેરાવી ॥ અંજાનંદકે એ છબી મેંતો
અંતર ઠેરાવી ॥ ફૂલની ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

મન માડું મોયુરે હેલી મન માડું મોયું ॥ એની કુલડાં-
ની શોભા જોઈને મન માડું મોયું ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ કુલડાના ગ-
જરા ધારયા સુંદર વર છેલે ॥ જે ગજરાની ફારે ભમરા કેડો ન

મેલે ॥ મન ॥ ૨ ॥ કુલડાં કેરા તોરા પેર્યા ॥ વ્રજજીવન વાલે ॥
 બુધરજી કુલાને ભારે લટકતા ચાલે ॥ મન ॥ ૩ ॥ અલખેલા-
 ને સર્વે અંગે કુલે કુલ વાડી ॥ પ્રાંહાનંદકે એ છબિ જોવા આ-
 વે સૌ દાડી ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ફૂલના પેરીરે જામા ફૂલના પેરી ॥ ફૂલેયો રસિક સુજાણ
 જામા ફૂલના પેરી ॥ ફૂલના ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ફૂલનો મુગટ કુંડળ
 ફૂલના છે કાન ॥ ઉઢી ઉપડણિ ફૂલાની શોભે વાલો ભીને વાન
 ॥ ફૂલના ॥ ૨ ॥ સુધંધી ફૂલાના શોભે હૈડે સુંદર હાર ॥ મા-
 થે ફૂલડાનાં તોરા અંગે તેજનો અંબાર ॥ ફૂલના ॥ ૩ ॥ ફૂ-
 લડાના ગજરા બાજુ ફૂલની છડી ॥ કરે ઈંદ્ર ઉપરથી પ્રેમે ફૂ-
 લની ઝડી ॥ ફૂલના ॥ ૪ ॥ ફૂલડાના ઝાંઝર ચરણે પેરી સુંદર
 શામ ॥ મુક્તાનંદને વાલે કીધું ઘેલું ગોકુળગામ ॥ ફૂલના ॥
 ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ફૂલડાં ધારીરે અંગે ફૂલડાં ધારી ॥ શોભે શામળીઓ સુ-
 જાણ અંગે ફૂલડાં ધારી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ જરકસી પાઘડીમાં
 ફૂલનના તોરા ॥ માથે ભમર ગુંજર કરી આવે છે આરા ॥
 ફૂલડાં ॥ ૨ ॥ હૈડા ઉપર હાર સુંદર ફૂલના પેરી ॥ ચોરે મા-

નનિયુનાં મનને પ્યારો લટકાળો લેરી ॥ ફૂલડાં ॥ ૩ ॥ ફૂલોનાં
સાણગાર પેરી પ્રીતમજી પ્યારો ॥ અતિ આનંદ વધારે નિત્ય
નંદનો લાલો ॥ ફૂલડાં ॥ ૪ ॥ મુક્તાનંદનો વાલો કુલ્યા ગો-
પીને રંગે ॥ ગોપી અંગોઅંગ કુલી રહી શામળા સંગે ॥
ફૂલડાં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નોણને બાણેરે મારી નોણને બાણે ॥ મુને મોહનજી મ-
રમાળે મારી નોણને બાણે ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નોણું ને નજરે પ્રિ-
તમ પ્રાણ હર્યા મારા ॥ એક ઘડી અલખેલો વાલો નહીં મેલું
ન્યારા ॥ નોણને ॥ ૨ ॥ નંદકુંવરનાં નોણું કેરા જલદુડાં ભારી
॥ એની આંખડીયું ને જોતાં સર્વ મોઘ રહિ નારી ॥ નોણને ॥
૩ ॥ જોયા વિના જંપ ન થાય શું કરિયે ખેની ॥ હું તો વા-
લાને વશ થઈ છું લાગી મોહની એની ॥ નોણને ॥ ૪ ॥ મુ-
ક્તાનંદને વાલે માઝું ચિત લિધું ચોરી ॥ એનું મુખ જોઈ જી-
વું જેમ ચંદ્ર ચકોરી ॥ નોણને ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પ્રીતડી બાંધીરે મારે પ્રીતડી બાંધો ॥ સખી સામળીઆ
સંગાથે મારે પ્રીતડી બાંધી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નંદકુંવર નવરંગી સં-
ગે લાગી રંગ ઝડી ॥ મારે ગોવરધન ધારી સું ગાંઠ પ્રેમની
પડી ॥ પ્રીતડી ॥ ૨ ॥ હૈડાં કેરો હાર મોહન નહીં મેલું ન્યારો
॥ મારા જીવલડા સંગાતે જડયો નંદ દુલારો ॥ પ્રીતડી ॥ ૩ ॥

સુંદર વરને સંગે મારું અંગ રહ્યું કુલી ॥ એને સુખે હું સં-
સાર કરે મારગડો ભુલી ॥ પ્રીતડી ॥ ૪ ॥ મુક્તાનંદને પ્યારે
પ્રેમે બાંહે ગ્રહી મારી ॥ પ્રીતમને પ્રતાપે સેજે થૈ રહી જગ
ન્યારી ॥ પ્રીતડી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ચેષ્ટાના પદ. રાગ ગરબી.

પ્રથમ હરિનેરે ચરણે શિશ નમાવું ॥ નઉત્તમ લીજારે
નારાયણની ગાવું ॥ ૧ ॥ મોટા મુનિવરે એકાગ્રહ કરિ મનને
॥ જેને કાળેરે સેવે જાઈ વનને ॥ ૨ ॥ આસન સાધિરે ધ્યાન
ધરિને ધારે ॥ જેની ચેષ્ટારે સ્નેહ કરી સંભારે ॥ ૩ ॥ સેજ
સ્વભાવિકરે પ્રકૃતિ પુરુષોત્તમની ॥ સુણતાં સજનીરે બીક મટાડે
જમની ॥ ૪ ॥ ગાવું હૈનેરે હરિના ચરિત્ર સંભારી ॥ પાવન
કરજેરે પ્રભુજી બુદ્ધિ-મારી ॥ ૫ ॥ સહજ સ્વભાવેરે બેઠા હોય
હરી જ્યારે ॥ તુળસિની માજારે કર લઈ ફરવે ત્યારે ॥ ૬ ॥ ૨-
મુજ કરતારે રાજીવ નોણુ રૂપાળા ॥ કોઈ હરિ જનનીરે માગી
લઈને માળા ॥ ૭ ॥ બેવડી રાખીરે બંબે માણુકા જોડે ॥ ફરવે
તાંણીરે કોઈક માળા તોડે ॥ ૮ ॥ વાતુ કરતારે રમુજ કરીને
હસતા ॥ ભેળી કરીરે માળા કરમાં ઘસતા ॥ ૯ ॥ ક્યારેક મિ.

ચિરે નેત્ર કમળને સ્વામી ॥ પ્રેમાનંદ કરે ધ્યાન ધરે બહુ ના-
મિ ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સાંભળ સૈયરે લીળા નટ નાગરની ॥ સુગૃતાં સુખકુરે
આપે સુખ સાગરની ॥ ૧ ॥ નેત્ર કમળને રાખી ઉઘાડાં ક્યારે ॥
ધ્યાન ધરિનેરે એસે જીવન ખારે ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ચમકીરે ધ્યા-
ન કરતાં જાગે ॥ જોતાં જીવનરે જનમ મરાણ દુખ ભાગે ॥ ૩ ॥
પોતા આગળરે સભા ભરાઈ એસે ॥ સંત હરિજનરે સામું જોઈ
રહેછે ॥ ૪ ॥ ધ્યાન ધરિનેરે એડા હોય હરિ પોને ॥ સંત હરિ-
જનરે તપત ન થાય જોતે ॥ ૫ ॥ સાધુ કિરતનરે ગાય વજ્રડિ
વાજાં ॥ તેમને જોઈરે મગન થાય માહારાજ ॥ ૬ ॥ તેમની
બેળારે ચપટી વજ્રડી ગાય ॥ સંત હરીજનરે નિરખી રાજી
થાય ॥ ૭ ॥ ક્યારેક સાધુરે ગાય વજ્રડી તાળી ॥ બેળા ગાયરે
તાળી દઈ વનમાળી ॥ ૮ ॥ આગળ સાધુરે કિરતન ગાય જ્યારે
॥ પોતા આગળરે કથા વંચાય ત્યારે ॥ ૯ ॥ પોને વારતારે કર-
તા હોય બહુ નામી ॥ ખસતા આવેરે પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥
૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મનુષ્ય લિજારે કરતા મંગળકારી ॥ ભક્ત સભામરિ એડા
ભવ ભય હારી ॥ ૧ ॥ જેને જોતારે જન્ય જગ આશક્તિ ॥ જ્ઞા-
ન પૈરાગરે ધર્મ સહિત જે ભક્તિ ॥ ૨ ॥ તે સંબંધીરે વારતા ક-

રતા ભારી ॥ હરિ સમજવેરે નિજ જનને સુખકારી ॥ ૩ ॥
 જોગને શાંખ્યરે પંચ રાત્ર વેદાંત ॥ એ શાસ્ત્રનોરે રહસ કહે ક-
 રિ ખાંત ॥ ૪ ॥ જ્યારે હરિજનરે દશ દશના આવે ॥ ઉછવ
 ઉપરરે પુજ બહુ વિદ્ય લાવે ॥ ૫ ॥ જાણિ પોતાનારે સેવક જ-
 ન અવિનાશી ॥ તેમની પુજરે અહણુ કરે સુખ રાશી ॥ ૬ ॥
 ભક્ત પોતાનારે તેને શામ સુખાણુ ॥ ધ્યાન કરાવિરે ખિંચે નાહી
 પ્રાણુ ॥ ૭ ॥ ધ્યાનમાંથીરે ઉડાડે નિજ જનને ॥ દહમાં લાવેરે
 પ્રાણુ ઈંદ્રી મનને ॥ ૮ ॥ સંત સભામારે ખેડા હોય અવિનાશ
 ॥ કોઈ હરીજનનેરે તેહવો હોય પાસ ॥ ૯ ॥ પેહલી આંગળીરે
 નેત્રતણિ કરિ શાંભ ॥ પ્રેમાનંદકેરે સાન કરે ભગવાન ॥ ૧૦ ॥
 ૫૬ ॥ ૩ ॥

મોહનજીનીરે સિખા અતિ સુખકારી ॥ આનંદ આપેરે
 સુશુતાં ન્યારી ન્યારી ॥ ૧ ॥ ક્યારેક વાતુરે કરે મુનીવર સાથે ॥
 ગુણ કુલાનારે ચોળે છે એ હાથે ॥ ૨ ॥ સિતળ જાણીરે લીંબુ
 હાર ગુલાબી ॥ તેને રાખિરે આંખચો ઉપર ડાબી ॥ ૩ ॥ ક્યા-
 રેક પોનેરે રાજપામા હોય ॥ વાતુ કરેરે કથા વંચાય તોય ॥
 ૪ ॥ સાંભળે કિરતનરે પોને કંઈક વિચારે ॥ પુછવા આવેરે જ-
 મવાતું કોઈ ત્યારે ॥ ૫ ॥ હાર ચઢાવેરે પુજ કરવા આવે ॥ તે-
 ના ઉપરરે બહુ ખીજી રીસાવે ॥ ૬ ॥ કથા સાંભળતાંરે હરે હરે

કરી બોલે ॥ મરમ કથાનેરે સુણિ મગન થઈ ડોલે ॥ ૭ ॥ ભા-
ન કથામરે બીજી કીયા માંએ ॥ ક્યારે અચાનકરે જમતાં હરે
બોલાએ ॥ ૮ ॥ થાય સ્મૃતીરે પોતાને જ્યારે તેની ॥ થોડુંક
હસેરે ભક્ત સામું જોઈ બેની ॥ ૯ ॥ એમ હરિ નિતનિતરે આ-
નંદ રસ વરસાવે ॥ એ લિજારસરે જોઈ પ્રેમાનંદ ગાવે ॥ ૧૦
॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

સાંભળ સજ્જનીરે દિવ્ય સ્વરૂપ મોરારી ॥ કરે ચરિત્રે મ-
નુષ્ય વિગ્રહ ધારી ॥ ૧ ॥ થયા મનોહરરે મોહન મનુષ્ય જેવા
॥ રૂપ અનુપમરે નિજ જનને સુખ દેવા ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઢોલિ-
ચેરે એસે શ્રી ઘનશામ ॥ ક્યારેક એસેરે ચાકળે પૂરાણ કામ ॥ ૩
ક્યારેક ગોદકુરે ઓછાડે સહીતે ॥ પાથરું હોયરે તેપર એસે
પ્રીતે ॥ ૪ ॥ ક્યારેક ઢોલિયારે ઉપર તકીચો ભાળી ॥ તેપર એ-
સેરે શામ પસાંડી વાળી ॥ ૫ ॥ ઘણુંક એસેરે તકિએ ઓઠિ-
કણુ દઈને ॥ ક્યારેક ઘુઠાગુરે બાંધે ખેસ લઈને ॥ ૬ ॥ ક્યારેક
રાજીરે થાય અતિસેં આસી ॥ સંત હરિજનનેરે ભેટે માથમાં
ઘાસી ॥ ૭ ॥ ક્યારેક માથેરે મેલે લઈ બે હાથ ॥ છાતિ માયરે
ચરાણુ કમળ દે નાથ ॥ ૮ ॥ ક્યારેક આપેરે હાર તોરા ગીરધા-
રી ॥ ક્યારેક આપેરે અંગનાં વસ્ત્ર ઉતારી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક આ-
પેરે પ્રસાદીના થાળ ॥ પ્રેમાનંદ કરે ભક્તતાણા પ્રતિપાળ ॥

૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

એવાં કરેરે ચરિત્ર પાવનકારી ॥ સુકજી સરખારે ગાવે
 નિત સંભારી ॥ ૧ ॥ ક્યારેક જીભનેરે દાંત તણે ડખાવે ॥ ડાબે
 જમણેરે પડખે સહજ સ્વભાવે ॥ ૨ ॥ છીંક જ્યારે આવેરે ત્યારે
 રૂમાલ લઇને ॥ છીંક ખાયરે મુખપર આડો દઇને ॥ ૩ ॥ રમુ-
 જ આણીરે હસે અતિ ઘનશામ ॥ મુખપર આડોરે રૂમાલ દે
 સુખ ધામ ॥ ૪ ॥ ક્યારેક વાતુરે કરતા થકા દેવ ॥ છેડે રૂમાલ-
 નેરે વળ દિધાની ટેવ ॥ ૫ ॥ અતિ દયાળુરે સ્વભાવ છે સ્વામી-
 ના ॥ પરકુખ હારીરે વારી બહુ નામીના ॥ ૬ ॥ કોઇને કુખિ-
 ચોરે દખી ન ખમાય ॥ દયા આણીરે અતી આકળા થાય ॥ ૭
 ॥ અંન ધન વસ્ત્રે આપીને કુખ ટાળે ॥ કઝણા દ્રહીરે દખી
 વાંતજ વાળે ॥ ૮ ॥ ડાબે ખભેરે ખેસાડ સોડે નાંખી ॥ આ-
 લે જમણારે કરમાં રૂમાલ રાખી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક ડાબેરે કર કેડ
 ઉપર મેલી ॥ આલે વાલેરે પ્રેમાનંદના હેલી ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

નિત નિત નઉત્તમરે બીજા કરે હરિરાય ॥ ગાતાં સુણ-
 તારે હરિજન રાજી થાય ॥ ૧ ॥ સહજ સ્વભાવેરે ઉતાવળા બહુ
 આલે ॥ હેત કરીનેરે ખોલાવે બહુ વાલે ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઘોડેરે
 ચડવું હોય જ્યારે ॥ ક્યારેક સંતનેરે પિરસવા પધારે ॥ ૩ ॥
 ત્યારે ડાબેરે ખભે ખેસને આણી ॥ ખેસને બાંધેરે કેડ સંઘાથે

તાણી ॥ ૪ ॥ પીરસે લાકુરે જલેખી ઘનશામ ॥ જાણુસ જમ્યા
 નીરે લઈ લઈ તેનાં નામ ॥ ૫ ॥ ફેરે પંગતમરિ વારમવાર મા-
 હારાજ ॥ સંત હરીજનને પીરસવાને કાજ ॥ ૬ ॥ શ્રધા ભ-
 કિરે અતી ઘણી પીરસતાં ॥ કોઈના મુખમરિ આપિ લાકુ હ-
 સતાં ॥ ૭ ॥ પાછલી રાત્રીરે ચાર ઘડી રે જ્યારે ॥ દાતાણુ કર-
 વારે ઉઠે હરી તેવારે ॥ ૮ ॥ નાવા ખેસેરે નાથ પસાડી વાળી ॥
 કર લઈ કળસિંધારે જળ ઢોળે વનમાળી ॥ ૯ ॥ કોરે વસ્ત્રેરે કરી
 સરીરને લુવે ॥ પ્રેમાનંદ કોરે હરીજન સર્વે જીવે ॥ ૧૦ ॥
 પદ ॥ ૭ ॥

૩૬ શોભેરે નાઈને ઉભા હોવે ॥ વસ્ત્ર પેરેલુરે સાધળ વ-
 સ્યે નિચોવે ॥ ૧ ॥ પગ સાધળનેરે લોહીને સારંગપાંણી ॥
 કોરા ખેસનેરે પેરે સારી પેઠે તાણી ॥ ૨ ॥ ઓઢી ઉપરણીરે રે
 સમી કોરની વાલે ॥ આવે જમવારે આખડીએ ચઢી ચાલે ॥
 માથે ઉપરાશ્ચીરે ઓઢી ખેસે જમવા ॥ કાને ઉઘાડરે રાખે મુન
 જને ગમવા ॥ ૪ ॥ જમતાં દાખારે પગની પસાંઠી વાળી ॥ તે
 પર હાખોરે કર મેલે વનમાળી ॥ ૫ ॥ જમાણા પગનેરે રાખી
 ઉભો શામ ॥ તેપર જમણારે કર મેલે સુખધામ ॥ ૬ ॥ રૂઢી
 રીંનેરે જમે દેવનાં દેવ ॥ વારેવારેરે પાણી પીંચાની ડેવ ॥ ૭ ॥
 જાણુસ સવાહરે જાણાય જમતાં જમતાં ॥ પાસે હરિજનનેરે ખેઠા

હોય મન ગમતાં ॥ ૮ ॥ તેને આપીરે પછે પોતે જમે ॥ જમ-
તાં જીવનરે હરિજનને મન ગમે ॥ ૯ ॥ ફરવે જમતારે પેટ ઉ-
પર હરિ હાથ ॥ આટકાર ખાયરે પ્રેમાનંદના નાથ ॥ ૧૦ ॥
પદ ॥ ૮ ॥

ચળું કર્યુંરે મોહન ત્રપત થઈને ॥ દાંતને ખોતરેરે સળી
રૂપાની લઈને ॥ ૧ ॥ મુખવાસ લઈનેરે ઢોલિયે ખીરાજે ॥ પુ-
જા કરેરે હરિજન હોતે ઝાઝે ॥ ૨ ॥ પાંપાણુ ઉપરરે આંટો લઈ
અલખેલો ॥ ફંટો ખાંધેરે છોગું મેલી છેલો ॥ ૩ ॥ ત્રણ રૂતુ-
નેરે સરદ રૂતુને જાણી ॥ ઘેણા નદીનારે નિરમળ નિર વખાણી
॥ ૪ ॥ સંત હરિજનનેરે સાથે લઈને શામ ॥ નાવા પધારેરે
ઘેલે પૂરાણુ કામ ॥ ૫ ॥ બહુ જળ કિડારે કરતા જળમાં નાય ॥
જળમાં તાળીરે ઢઈને કિરતન ગાય ॥ ૬ ॥ નાહીને ખારેરે નિ-
સરી વસ્ત્ર પેરી ॥ ઘોડે બેસીરે ઘેર આવે રંગલેરી ॥ ૭ ॥
પાવન જસનેરે હરિજન ગાતા આવે ॥ જીવન જોઈરે આનંદ
ઉર ન સમાવે ॥ ૮ ॥ ઘટપુર વાસીરે જોઈને જડતાધાર ॥
મુકળ કરેછેરે નોણાં વારમવાર ॥ ૯ ॥ આવિ ખીરાજેરે આસરી-
એ બહુ નામી ॥ ઢોલિયા ઉપરરે પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥ ૧૦ ॥
પદ ॥ ૯ ॥

નિજ સેવકનેરે મુખ દેવાને કાજ ॥ પોતે મગટયારે પુર-

પોત્તમ માહારાજ ॥ ૧ ॥ ફળિયા માંધરે સભા કરી વીરાજે ॥
 પૂરણ શશિરે ઉડગણમાં જન્મ છાજે ॥ ૨ ॥ બ્રહ્મરસ વરસેરે ત્ર-
 પત કરિ હરિ જનને ॥ પોઠે રાત્રીરે જમી શામ સુખ અનને ॥
 ૩ ॥ બે આંગળીએરે તિલક કર્યાની પેરે ॥ ભાળ વચેરે ઉભી
 રાખી ફેરે ॥ ૪ ॥ સુતાં સુતાંરે માળા માગી લઈને ॥ જમણે
 હાથેરે નિત ફેરવે ચિત દઈને ॥ ૫ ॥ ભુલ ન પડેરે કેદી એવું
 નેમ ॥ ધર્મ કુવરનિરે સેજ પ્રકૃતી એમ ॥ ૬ ॥ ભર નિંદ્રામરિ
 પોઠયા હોય મુનિરાય ॥ કોય અજાણેરે લગાર અડી જાય ॥ ૭
 ત્યારે ફડકીરે જાગે સુંદર શામ ॥ કોણ છે પૂછેરે સેવકને સુખ
 ધામ ॥ ૮ ॥ એવિ લિજારે હરિની અનંત અપાર ॥ મેં તો
 ગાઈરે કાંઈક મતિ અનુસાર ॥ ૯ ॥ જે કોય પ્રીતેરે શિખે
 મુણે ગાશે ॥ પ્રેમાનંદનારે સ્વામિ રાજ થાશે ॥ ૧૦ ॥
 ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

આવો રમીએરે વાસુદેવ વનમાળી ॥ આજ અનોપમરે
 આવી છે દીવાળી ॥ ૧ ॥ દિવા કીધારે આંગણિયે બહુ ભાને ॥
 તોરાણ બાંધ્યારે ત્રિકમ રમવા ખાંતે ॥ ૨ ॥ જ્ઞેયા જેવીરે માંડ-
 વીએ સણગારી ॥ શોભા આપીરે દીપમાળની સારી ॥ ૩ ॥
 ગાયે ગરખીરે રમે મુનીવર રાશે ॥ થઈ થઈ થાયરે નાચે સુર

આકાશે ॥ ૪ ॥ આનંદ વાધ્યેરે છબી અલોકિક જોઈને ॥ પ્રે-
માનંદનારે નાથ રહ્યું મન મોઈને ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ગીરધર આવોરે ગરબે રમીએ વાલા ॥ હોતે લીજેરે તા-
ળી નંદના લાલા ॥ ૧ ॥ આજ સપરમોરે દાડો રમીએ કોડે ॥
આવો રસિયારે લીજે તાળી જોડે ॥ ૨ ॥ હું તો રીઝીરે રાજ
તમારે રંગે ॥ આનંદ વાધ્યેરે અલખેલા તમ સંગે ॥ ૩ ॥ હ-
જવા હજવારે ફરિયે આવો હોરા ॥ છેલા જોડેરે પાઘડીના
તોરા ॥ ૪ ॥ આજશ મેલીરે બાંધો કમરે પટકો ॥ પ્રેમાનંદના-
રે નાથ જોડે તારે લટકો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

શી કહું શોભારે શામળિયા તમારી ॥ રાખું ઉરમારે ગુ-
ણવંતા ગિરધારી ॥ ૧ ॥ પાઘડીનીરે ઉપમાં શી કહી દાખું ॥
મોલીડાં ઉપરરે ત્રિભુવન વારી નાખું ॥ ૨ ॥ રૂડા શોભેરે જર-
કસીના હરી જમા ॥ પેરીને આવોરે આનંદીવર સાંમા ॥ ૩ ॥
કમર કસી છેરે લાલ અલોકિક રીતે ॥ મનકું મોયુરે છેલ છ-
બીલા પ્રીતે ॥ ૪ ॥ હાર વીરાજેરે ઉપર આનંદકારી ॥ એ
છબી ઉપરરે પ્રેમાનંદ ખલહારી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સજની ઉભારે આંગણિયે અલખેલો ॥ ગીત મધુરારે
ગાય રસીલો છેલો ॥ ૧ ॥ નટવર વેશરે શોભે રંગનો ભીના
લટકે બાંધ્યોરે પટકો છેલ નવીનો ॥ ૨ ॥ હાર વિરાજેરે હૈ-

ડે સુંદર સારા ॥ જોતાં નોણારે ત્રપત ન થાય મારા ૩ ॥ રસિયે
બાંધ્યારે બાંધે સુંદર બાળુ ॥ ઘોડુકે હસતારે હેત જાણાવે ઝા-
ઝું ॥ ૪ ॥ ઉભા મોડેરે આગસડું બહુ નામી ॥ સુંદર શોભેરે
પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

ગરબીઓ.

આરા આવો શામ સનેહી સુંદર વર જોઉં વાલા ॥ જ-
તન કરીને જીવન મારા જીવ માંહી પ્રોઉં વાલા ॥ ૧ ॥ ચીન્હ
અનોપમ અંગોઅંગનાં મુરતેં સંભારું વાલા ॥ નખ શીખ
નીરખી નૈતમ મારા ઉરમાં ઉતારું વાલા ॥ ૨ ॥ અરુણ ક-
મલ સમ જુગલ ચરણની સોભા અતી સારી વાલા ॥ ચીત
વન કરવા આતુર અતિ મન વ્રતી મારી વાલા ॥ ૩ ॥ પ્રથમ
તે ચીતવન કરું સુંદર સોણે ચીન્હ વાલા ॥ ઉર્ધ્વરેખા આપી
રહી અતીસે નવીન વાલા ॥ ૪ ॥ અંગુઠા આંગળી વચ્ચેથી
નીસરીને આપી વાલા ॥ પાંતીની બે કોરે જોતાં ભક્ત મન
ભાવી વાલા ॥ ૫ ॥ જુગલ ચરણમાં કહું મનોહર ચીન્હ તે-
ના નામ વાલા ॥ શુદ્ધ મને કરી સંભારતાં નાસ પામે કાન
વાલા ॥ ૬ ॥ અષ્ટકુણ ને ઉર્ધ્વરેખા સ્વસ્તી જાંબુ જવ વાલા

॥ વજ્ર અંકુશ કેતુ ને પદ્મ જમણે પગે નવ વાલા ॥ ૭ ॥ ત્રી-
 કુણ કલસ ને ગોપદ સુંદર ધનુષ ને મીન વાલા ॥ અર્ધચંદ્ર
 ને વ્યોમ સાત છે ડાબે પદ ચીન્હ વાલા ॥ ૮ ॥ જમણા પ-
 ગના અંગુડાના નખ માઈ ચીન્હ વાલા ॥ તે તો નીરખે જે
 કોઈ ભક્ત પ્રીતીએ પ્રવીન વાળા ॥ ૯ ॥ એજ અંગુડાને ખારે
 તીલ એક નૈતમ ધારૂં વાલા ॥ પ્રેમાનંદકે નીરખુ પ્રીતે પ્રાણ
 લઈ વારૂં વાલા ॥ ૧૦ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

ચરણ કમળની છબી ચીતવતાં અલોકીક રૂડી વાલા ॥
 સરવે ચીન્હ સંભારી ધારૂં અંત સમે ઉંડી વાલા ॥ ૧ ॥ જ-
 માણા પગના અંગુડા પાસેની આંગળીયે વાલા ॥ ડાબે પડખે
 તીલ એક સુંદર નીરખી ઉખદ લીયે વાલા ॥ ૨ ॥ જમણા પ-
 ગની નૈતમ છેલી આંગળીને ખારે વાલા ॥ તીલ એક નખને
 પાસે જોતાં વાલપ વધારે વાલા ॥ ૩ ॥ ડાબા પગની ઉર્ધ્વેખા
 ની ડાખીતે ફેરે વાલા ॥ બે ચીન્હ પાસે પાસે સ્યામ ચીતડાને
 ચારે વાલા ॥ ૪ ॥ બે પગની આંગળીયું તલાં મનોહર રાતાં
 વાલા ॥ અંગુડા આંગળીના નખ રાતા ચડીયાતા વાલા ॥ ૫
 ॥ બે ચરણના અંગુડા ને આંગળીયું ઉપર વાલા ॥ જોયા જે
 વા ઝીણા ઝીણા રોમ અતી સુંદર વાલા ॥ ૬ ॥ બે અંગુડા
 પાસેની બે આંગળીયે જોઉં વાલા ॥ ચાખડીયુંના રૂડાં ચીન્હ

તે પાંપણીયે લોઉં વાલા ॥ ૭ ॥ યે પગનો બાહારલી ધુંટી તે
 હેઠે કેવા વાલા ॥ આસનના ઘસારાના ચીન્હ જ્ઞેયા તે જેવા વા-
 લા ॥ ૮ ॥ જમાણા પગની ધુટી ઉપર પાંચ તલ છે જ્ઞે વાલા ॥
 નળીને ઉપર તીલ એક તેમાં મન મારું રેજ્ઞે વાલા ॥ ૯ ॥ મો-
 ટું એક ચીન્હ જમાણા પગની સાથલને બાહારે વાલા ॥ મે-
 માનંદ કહે પ્રીતે નીરખું વારેને વારે વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સોભા નીરખી નોણાં મારા ત્રપત ન થાય વાલા ॥ મન-
 કું મગન થયું છે હેડે હરખ ન માય વાલા ॥ ૧ ॥ ડાખા પ-
 ગની ધુંટી ઉપર પાંચ તસુ કંઈયે વાલા ॥ તળી ને ઉપર મો-
 ટો તીલ મનમાં ધારી લઈયે વાલા ॥ ૨ ॥ તેને પાસે નાના
 તીલ છે તેમાં ચીત ચોટું વાલા ॥ એ પગના ધુટાણથી બારે એ-
 ક ચીન્હ છે મોટું વાલા ॥ ૩ ॥ સ્યામ કટી રૂપાલી જ્ઞેધને કં-
 દ્રપ લાજે વાલા ॥ શીતલ ઉદર માંઈ ત્રીવલી સુંદર ખીરાજે
 વાલા ॥ ૪ ॥ હાંડી ગોળ અનોપમ નાભી તેની યે ફેરે વાલા
 ॥ યે તીલ છે બહુ રૂપાળા તે ગમીયા મન મોરે વાલા ॥ ૫ ॥
 નાભીથી પાણુ યે તસુ ઉપર ત્રણ તીલને ધારું વાલા ॥ યે તલ
 ઉપર એક એક છે એક વચ્ચે સંભારું વાલા ॥ ૬ ॥ વચ્ચલા તીલ-
 થી યે તસુ ઉંચો એક તીલ નીરખીને વાલા ॥ જમાણી કુખમાં
 યે તીલ મોટા જ્ઞેઉં હરખીને વાલા ॥ ૭ ॥ ડાખે પડેખે કુંખ

થી ઉપર મોટા તીલ ચારે વાલા ॥ તેની પાસે બીજા નાના
ચાર તીલ એક હરે વાલા ॥ ૮ ॥ રોમતાણું રૂપાણું શ્રીવદ્ધ ચી
નહુ એક ઉરમાંધ વાલા ॥ વીન ગુણુ હર હીયામાં સોભે સુંદર
સુખદાઈ વાલા ॥ ૯ ॥ છાતી વચ્ચે એક તીલ અર્ધ ચંદ્ર આ-
કારે વાલા ॥ પાંચ તસુ પોહાણું જોઈ પ્રેમાનંદ પ્રાણુ વારે વા-
લા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

એ ચીનહુ વચ્ચે રૂડો લગાર ડાબી તે કોરે વાલા ॥ સુંદ-
ર એક તીલ મોટો મારા ચીતને ચોરે વાલા ॥ ૧ ॥ એ તીલથી
છે ડાબી કોરે જે તસુ છેટે વાલા ॥ એક તીલને જોતાં સરવે ભવ
દુખને મેટે વાલા ॥ ૨ ॥ તે તીલથી જે તસુ છેટે ડાબી કોર માં
ધ વાલા ॥ સ્તન ઉપર એક તીલ તેમાં ચીત્ત ચોટું જોઈ વાલા
॥ ૩ ॥ જે સ્તનથી ઉપર છે જે છાપતાણા ચીનહુ વાલા ॥ એ
છબી જોયા સારૂ મન છે આધીન વાલા ॥ ૪ ॥ કરીના કર
સરખી જે ભુજ દીર્ઘ ઉદાર વાલા ॥ સંભારતાં તુરત તે ઉતારે
ભવપાર વાલા ॥ ૫ ॥ જમાણી ભુજને પાસે છે માહે ઉભી તે
હરે વાલા ॥ જોયા જેવા સુંદર મોટા તીલ રૂડા ચારે વાલા ॥
૬ ॥ જમાણી ભુજના મૂળ થકી છે ત્રણ તસુ હેઠે વાલા ॥ એક
એક છાપનું ચીનહુ જોતાં જનમ મરણ મેટે વાલા ॥ ૭ ॥ તે
છાપનું ચીનહુ રૂડું તેને પડખે છે ખારે વાલા ॥ નાના તીલ છે

ચાર તેને જોઈ વારેવારે વાલા ॥ ૮ ॥ કોહોણી છે સ્યામ બેઉ
કઠણ છે પોંચા વાલા ॥ બે તીલ છે બહુ રૂડા જમણા પોંચાથી
ઉંચા વાલા ॥ ૯ ॥ જમણા હાથની છેલી આંગળી તે ઉપર
સારો વાલા ॥ પ્રેમાનંદ કહે મોટો તીલ એક લાગે અતી પ્યા-
રો વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રૂપાળા છો રાજીવ લોચન ધર્મતાળા કુમાર વાલા ॥ સો-
ભાતી છો સીમા મારા નેણતાળા શણગાર વાલા ॥ ૧ ॥ ડાબી
બુઝના બુઝથી હેઠે ત્રણ તમુ છે જો વાલા ॥ છાપતાણુ એક ચી
નહ માઈ નીત મન માડું રેજો વાલા ॥ ૨ ॥ ડાબી કોણીથી હે
ઠો નૈતમ ઉપરલે ભાગે વાલા ॥ તીલ એક જોતાં મારા મનને
રૂડો બહુ લાગે વાલા ॥ ૩ ॥ ડાબા હાથના અંગુઠા પાસની
આંગળીએ વાલા ॥ નખને પાસે નાનો તીલ મનમાં ધારી લી
યે વાલા ॥ ૪ ॥ એ આંગળીને વચલીયે બેને મધ્યે વાલા ॥
એક તીલ છે અતી નૈતમ જોયા જે સઘે વાલા ॥ ૫ ॥ ડાબા
હાથના પોંચા ઉપરસું એક તીલ છે જો વાલા ॥ એ માંઈ તે મ
નકું માડું વળગ્યું વીશે કે વાલા ॥ ૬ ॥ બે હાથના નખ નૈ-
તમ છે રાતા ચડીયાતા વાલા ॥ અગ્રભાગ તીક્ષણ છે અતી રૂ-
ડા દેખાતા વાલા ॥ ૭ ॥ બે હાથની હથેલી છે રાતી સુખધા-
મ વાલા ॥ હથેલીમાં રેખા થોડી થોડી છે સ્યામ વાલા ॥ ૮ ॥

એ હથેલીના મુળ ઉપર આઠ તસુ જોતાં વાલા ॥ છાપતાણા એ
ચીન્હ અનોપમ ચીતમાં પરોતાં વાલા ૯ ॥ કંઠ વચ્ચે તીલ
એક અનોપમ જોતાં દુખ જાયે વાલા ॥ તેની પાસે નાનો તી-
લ એક પ્રેમાનંદ ગાયે વાલા ॥ ૧૦ ॥ પદ ॥ ૫ ॥

૩૫ તમારું રસીચાજી નીરખતાં સુખદાઇ વાલા ॥ ચી-
ન્હતણા નહી પાર વધારે વાલમ ઉર માંધ વાલા ॥ ૧ ॥ ડાખા
ખભાથી હેઠા વાંસામાં છે મરમાજો વાલા ॥ રોમ સહીત
મોટો તીલ રૂડો જોતાં રૂપાજો વાલા ॥ ૨ ॥ એ તીલથી હેઠા
વાંસામાં એક તીલ છે બીજો વાલા ॥ તેની હેઠે જોયા જોવા એક
તીલ છે ત્રીજો વાલા ॥ ૩ ॥ કરોડાની જમાણી કોરે ડોક થકી
હેઠે વાલા ॥ સુંદર એક તીલ જોયા જોવા એ તસુ છેટે વાલા ॥
૪ ॥ જમાણી ખરપડી ઉપર નૌતમ એક તીલ છે નાનો વાલા
॥ પ્રીત કરીને રાખું મારા મનમાંધ છાનો વાલા ॥ ૫ ॥ કરો-
ડાની જમાણી કોરે વાંસામાં સારા વાલા ॥ ચાર તીલ છે જોયા
જોવા લાગે બહુ પ્યારા વાલા ॥ ૬ ॥ ડાહીથી હેઠા એક તીલ
છે અતીશે અનુપ વાલા ॥ ડાહી ઉપર કેશની રેખા સુંદર સુ-
ખરૂપ વાલા ॥ ૭ ॥ મધુર અધરપર સોભે રૂડી રોમતાણી રેખું
વાલા ॥ હસતું કમળ સરીખું મુખ આરા આવો દેખું વાલા ॥
૮ ॥ મુખ માથે જમાણી કોરની હેઠલી જે ડાઢ વાલા ॥ તેમાં

સ્થામ સુભગ ચીન્હ છે એ જોડું રાખી ચાડ વાલા ॥ ૯ ॥
 સ્થામ ચીન્હ છે જોવા જેવું જીભમાં સુખકારી વાલા ॥ સુંદર
 વદન કમળપર જાયે પ્રેમાનંદ વારી વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

હરી જનના જીવન છે મોહન ભક્ત ચિંતામાણી વાલા
 ॥ સી કહું શોભા સુંદર વરજી અંગોઅંગ તાણી વાલા ॥ ૧ ॥
 જમાણીકોરે કપોળમાં નાસીકા પાસે વાલા ॥ એક મોટો તીલ
 જોતાં સરવે દુખ મારા નાસે વાલા ॥ ૨ ॥ એ તીલને પાસે
 એક નાનો તીલ તેને જોઈયે વાલા ॥ નેત્રતાણા ખુણાથી હેઠો
 તેમાં ચીત પ્રોઈયે વાલા ॥ ૩ ॥ એ નેત્રની પાંપણ ઉપર બ્ર-
 કટીને થડે વાલા ॥ તેને હેઠે ઉપર ઝીણી કરચલીયું પડે વાલા
 ॥ ૪ ॥ નાસીકા ઉપર છે ઝીણું ચીન્હ તે અભીરામ વાલા ॥
 ડાખા કાનમાં સ્થામ ખીંદુ તે છબીતાણુ ધામ વાલા ॥ ૫ ॥
 અમલ કમળદલ સમ આંખડલી રૂપાળી વાલા ॥ કંદ્રપની ક-
 માન સરીખી બ્રકટી મેં ભાલી વાલા ॥ ૬ ॥ ચઢીયાતા વી-
 શાળમાં રસાળી સોભે વાલા ॥ તીલક આકારે ઉભી રેખા એ
 જોઈ ચીત લોભે વાલા ॥ ૭ ॥ ભાળ માંઘ મનોહર જોતાં જમ-
 ણીને કોરે વાલા ॥ કેશથી હેઠું એક અનોપમ ચીન્હ તે ચીત
 ચોરે વાલા ॥ ૮ ॥ કેશર કેરી આડ મનોહર ભાળ વચ્ચે કીધી
 વાલા ॥ કુંમકુંમને ચાંદલીયે મારી બુઢી હરી લીધી વાલા ॥ ૯ ॥

તાળવા ઉપર એક રૂપાળો મોઠો તીલ જોઈ વાલા ॥ પ્રેમાનંદકે
મારું મન ત્યાં રહ્યું મોહી વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

સોભાના શાશુગાર મારા હૈડાના છો હાર વાલા ॥ ધર્મ
તાણા કુમાર મારા પ્રાણતાણા આધાર વાલા ॥ ૧ ॥ અતીશે રૂ-
પાળા સુંદર સીખાના કેશ વાલા ॥ છબીપર ખલહારી જય સા-
રદ ને શેશ વાલા ॥ ૨ ॥ સીખાને સમીપે રૂડો એક તીલ છે આ-
જે વાલા ॥ એ છબી નીરખતાં મારા સરવે દુખ ભાજે વાલા
॥ ૩ ॥ સીખાને પછવાડે જમણી કોરે તે કહીએ વાલા ॥ ત્રણ
તીલ છે અતી રૂડા સામુ જોઈને રહીયે વાલા ॥ ૪ ॥ નખ સી-
ખ નીરખી સુંદર સરવે ચીન્હ તે મેં ગાયાં વાલા ॥ ચીતવન
કરી પ્રીતે મારા ચીતમાં ઠરાયાં વાલા ॥ ૫ ॥ ખાવન છે સરવે
ચીન્હ ત્રેસઠ તીલ છેજો વાલા ॥ રૂપ શીલને ગુણે સોભા અંતર-
માં રેજો વાલા ॥ ૬ ॥ એ વીના ઝીણા તીલ ચીન્હ અંગમાં
અપાર વાલા ॥ ગાયા મેંને જોઈ મારી પુહીને અનુસાર
વાલા ॥ ૭ ॥ આવી રીતે તમને જે અંતરમાં ધારે વાલા ॥ પ્રી
ત કરીને ચીન્હ અનોપમ સરવે સંભારે વાલા ॥ ૮ ॥ તેના
ઉરમાં આવી તમે નાથ કરો વાસ વાલા ॥ કામ ક્રોધ ને કાળ
માયા તે સઉ પામે નાસ વાલા ॥ ૯ ॥ એ પદ જે કોઈ શીખે
સુણે પ્રીત કરીને ગાસે વાલા ॥ પ્રેમાનંદ કહે તેપર સ્વામી બહુ

રાજી થાશે વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

રાગ ઘોળ—હવે મારા વાહાલાને નહીંરે વીસારે ॥
સ્વાસઉસ્વાસે તે નિત્યે સંભારે ॥ ૧ ॥ ૫૭ ॥ મારે સહજનંદજી
સું પાનુરે ॥ હવે હું તો કેમ કરી રાખીશ છાનુરે ॥ ૨ ॥ આ-
વ્યું મારે હરીવર. વરવાનું ટાણુરે ॥ એ વર ન મળે ખરચે
નાણુરે ॥ ૩ ॥ એ વર ભાગ્યે વિના નવ ભાવેરે ॥ એ સ્નેહ
લગ્ન વિના નવ આવેરે ॥ ૪ ॥ દુરીજન મનરે માને તેમ કહે-
જેરે ॥ સ્વામી મારા રૂઢીયાની ભીંતર રહેજેરે ॥ ૫ ॥ હવે હું
તો પૂરાણ પદવીને પામીરે ॥ મળ્યા મુને નિધુજાનંદના સ્વા-
મીરે ॥ ૬ ॥

શિક્ષાપત્રીના અર્થ

શ્રી સહજનંદ સ્વામીને નમઃ

શ્રી સહજનંદ સ્વામી જે તે પોતાના સત્સંગી પ્રત્યે
શિક્ષાપત્રીને લીખતા થકા પ્રથમ પોતાના ઇષ્ટદેવ જે શ્રી કૃષ્ણ
ભગવાન તેનું ધ્યાનરૂપ મંગળાચરણ કરે છે ॥

હું જે તે મારા હૃદયને વિશે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું ધ્યાન

કરું છું ॥ તે શ્રી કૃષ્ણ કેવા છે તો જેના ડાબા પડખાને વીશે
રાંધીકાજી રહ્યાં છે ॥ ને જેના વક્ષસ્થળને વિશે લક્ષ્મીજી ર-
હ્યાં છે ॥ ને વૃંદાવનને વિશે વિહારના કરનારા છે ॥ ૧ ॥

અને વડતાલ ગામને વિષે રહ્યા એવા સહજાંદ સ્વામી
જે અમે તે અમે જે તે નાના પ્રકારના જે સર્વે દશ તેમને વિષે
રહ્યા એવા જે અમારા આશ્રિત સર્વે સત્સંગી તે પ્રત્યે શિક્ષા
પત્રિને લીખીયે છઇયે ॥ ૨ ॥

શ્રી ધર્મ દેવ થકી છે જન્મ જેમનો એવા જે અમારા
ભાઈ રામપ્રતાપજી તથા ઇંછારામજી તેમના પુત્ર જે અચોધ્યા-
પ્રસાદ નામે ને રઘુવીર નામે જેને અમે અમારા દત્ત પુત્ર ક-
રીને સર્વ સત્સંગીના આચાર્યપણાને વિષે સ્થાપન કરયા
છે ॥ ૩ ॥

તથા અમારે આશ્રિત એવા જે મુકુંદાનંદ આદીક નૈષ્ઠિક
બ્રહ્મચારી તથા અમારે આશ્રિત જે મયારામભટ્ટ આદિક ગૃહ-
સ્થ સત્સંગી ॥ ૪ ॥

તથા અમારે આશ્રિત જે સુવાસની ને વીંધવા એવી સર્વે
બાઇયું તથા મુક્તાનંદ આદીક જે સર્વે સાધુ ॥ ૫ ॥

એ સર્વે તેમણે પોતાના ધર્મની રક્ષાના કરનારા ને શા-
અને વીધે પ્રમાણ રૂપ ને શ્રીમદ્ધારાચણી સ્મૃતીયે સહીત એ

વા જે અમારા રૂડા આશીરવાદ તે વાંચવા ॥ ૬ ॥

અને આ શીક્ષાપત્રી લખ્યાનું જે કારણ છે તે સર્વ તેમ-
ણે એકાગ્ર મને કરીને ધારણું ॥ અને આ શીક્ષાપત્રી જે અ-
મે લખી છે તે સર્વેના જીવને હીતની કરનારી છે ॥ ૭ ॥

અને શ્રીમદ્ ભાગવત પુરાણ આદીક જે સત શાસ્ત્ર તેમ-
ણે જીવના કલ્યાણને અર્થે પ્રતીપાદન કર્યા એવા જે અહીં-
સા આદીક સદાચાર તેમને જે મનુષ્ય પાળે છે તે મનુષ્ય જે
તે આ લોકને વિષે ને પરલોકને વિષે મહા સુખીઆ થાય છે
॥ ૮ ॥

અને તે સદાચારનું ઉત્તંધન કરીને જે મનુષ્ય પો-
તાના મનમાં આવે તેમ વર્તે છે તે તો કુષુદ્ધીવાળા છે ॥ ન
આ લોકને વિષે નીશ્ચે મોટા કષ્ટનેજ પામે છે ॥ ૯ ॥

તે માટે અમારા શીષ્ય એવા જે તમે સર્વે તેમણે તો પ્રી-
તીએ કરીને આ શીક્ષાપત્રીને અનુસરીનેજ નીરંતર સાવધાન
પણે વરતણું ॥ પણ આ શીક્ષાપત્રીનું ઉત્તંધન કરીને વરતણું
નહીં ॥ ૧૦ ॥

હવે તે વર્ત્યાની રીત કહીએ છઈએ ॥ જે અમારા જે સત્સં-
ગી તેમણે કોઈ જીવ પ્રાણી માત્રની પણ હીંસા ન કરવી ॥ અ-
ને જાણીને તો ઝીણાં એવા જે જીવ, માકડ, ચાંચડ આદીક

જીવ તેમની પણ હોંસા ક્યારેય ન કરવી ॥ ૧૧ ॥

અને દેવતા ને પીતૃ તેના યજ્ઞને અર્થે પણ બકરાં, મૃ-
ગલાં, શશલાં, માછલાં આદીક કોઈ જીવની હોંસા ન કરવી ॥ કે
મ જે અહોંસા છે તેજ મોટો ધર્મ છે એમ સર્વે શાસ્ત્રમાં કહ્યો
છે ॥ ૧૨ ॥

અને સ્ત્રી, ધન ને રાજ્ય તેની પ્રાપ્તિને અર્થે પણ કોઈ
મનુષ્યની હોંસાતો કોઈ પ્રકારે ક્યારેય પણ નજ કરવી ॥ ૧૩ ॥

અને આત્મઘાત તો તિર્થને વીધે પણ ન કરવો ન ક્રોધે
કરીને ન કરવો ॥ અને ક્યારેક કોઈ અજ્ઞેય આચરણ થૈ જા-
ય તે થકી મુકાઈને પણ આત્મઘાત ન કરવો ॥ અને ઝેર ખા-
ઈને તથા ગંજે દુષ્ટો ખાઈને તથા કુવે પડીને તથા પર્વત ઉપર-
થી પડીને ઇત્યાદીક કોઈ રીતે આત્મઘાત ન કરવો ॥ ૧૪ ॥

અને જે માંસ છે તેતો યજ્ઞનું શેષ હોય તોપણ આપ-
ત્કાળમાં પણ ક્યારેય ન ખાવું ॥ અને ત્રણ પ્રકારની સુરા ને
અગીઆર પ્રકારનું મદ્ય તે દેવતાનું નૈવેદ્ય હોય તોપણ ન પી-
વું ॥ ૧૫ ॥

અને ક્યારેક પોતાવને કાંઈક અજ્ઞેય આચરણ થૈ ગયું
હોય ॥ અથવા કોઈ બીજાવતે અજ્ઞેય આચરણ થઈ ગયું
હોય તો શસ્ત્રાદીકે કરીને પોતાના અંગનું તથા બીજાના અં-

ગનું છેદન ન કરવું ॥ અથવા ક્રોધે કરીને પાણુ પોતાના અંગ-
નું તથા ખીજના અંગનું છેદન ન કરવું ॥ ૧૬ ॥

અને ધર્મ કરવાને અરથે પાણુ અમારા સત્સંગી ક્રોધને
ચોરનું કર્મ ન કરવું ॥ અને ઘણીયાનું જે કાષ્ટ પુષ્પાદીક વ-
સ્તુ તે તેના ઘણીની આજ્ઞા વીના ન લેવું ॥ ૧૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે પુરૂષ તથા સ્ત્રીનું તેમણે વ્ય-
ભીચાર ન કરવો ॥ અને જીગટા આદીક જે વ્યસન તેના ત્યા-
ગ કરવો ॥ અને લાંબ, મફર, માજમ, ગાંજે એ આદીક જે કે-
ફ કરનારા વસ્તુ તે ખાવા પાણુ નહીં ને પીવા પાણુ નહીં ॥ ૧૮ ॥

અને જેના હાથનું રાંધેલું અન્ન તથા જેના પાત્રનું જળ
તે ખપતું ન હોય તેણે રાંધેલ અન્ન તથા તેના પાત્રનું જળ તે
શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની પ્રસાદી અને ચરણામૃતના મહાત્મે કરીને
પાણુ જગન્નાથપુરી વીના અન્ય સ્થાનકને વિષે ગ્રહણ ન કરવું
ને જગન્નાથપુરીને વિષે જગન્નાથજીનો પ્રસાદ લેવાય તેના
દોષ નહીં ॥ ૧૯ ॥

અને પોતાના સ્વાર્થની સીદ્ધીને અરથે પાણુ ક્રોધને વિ-
ષે મીથ્યા અપવાદ આરોપણ ન કરવો ॥ અને ક્રોધને ગાળ તેો
ક્યારેય ન દેવી ॥ ૨૦ ॥

અને દેવતા, તીર્થ, બ્રાહ્મણ, પતીવ્રતા, સાધુ ને ષ્ઠ એ

મની નીંદા ક્યારેય ન કરવી ને સાંભળવી ॥ ૨૧ ॥

અને જે દેવતાને સુરા માંસનું નૈવેદ્ય થતુ હોય અને વ-
ળી જે દેવતાની આગળ બકરાં આદીક જીવની હીંસા થતી હોય
તે દેવતાનું નૈવેદ્ય ન ખાવું ॥ ૨૨ ॥

અને માર્ગને વિષે ચાલતે શીવાલયાદીક જે દેવ મંદીર
આવે તેને જોઈને તેને નમસ્કાર કરવો. અને આદર થકી તે દે-
વનું દર્શન કરવું ॥ ૨૩ ॥

અને પોતપોતાના વર્ણાશ્રમના જે ધર્મ તે કોઈ સત્સંગી
ને ત્યાગ ન કરવો ॥ અને પરધર્મનું આચરણ ન કરવું ॥ તથા
પાપ્પંડ ધર્મનું આચરણ ન કરવું ॥ તથા કલ્પીત ધર્મનું આ-
ચરણ ન કરવું ॥ ૨૪ ॥

અને જેના વચનને સાંભળવે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન
ની ભક્તી ને પોતાનો ધર્મ એ જો થકી પડી જવાય તેના મુખ
થકી ભગવાનની કથા વાર્તા ન સાંભળવી ॥ ૨૫ ॥

અને જે સત્ય વચન બોલવે કરીને પોતાનો દ્રોહ થાય
તથા પારકો દ્રોહ થાય એવું જે સત્ય વચન તે ક્યારેય ન બોલ-
વું ॥ અને જે કૃતદ્વની હોય તેના સંગનો ત્યાગ કરવો ॥ અને
વ્યવહાર કારજને વિષે કોઈની લાંચ ન લેવી ॥ ૨૬ ॥

અને ચોર, પાપી, વ્યસની, પાપંડી, કામી તથા કીમી-

યા યાદીક ક્રીયાએ કરીને જનનો ઠગનારો એ છ પ્રકારનાં જે મનુષ્ય તેમનો સંગ ન કરવો ॥ ૨૭ ॥

અને જે મનુષ્ય ભક્તીનું અથવા જ્ઞાનનું આલંબન કરીને સ્ત્રી દ્રવ્ય ને રસાસ્વાદ તેને વિષે લોલુપ થકા પાપને વિષે પ્રવરતા હોય તે મનુષ્યનો સમાગમ ન કરવો ॥ ૨૮ ॥

અને જે શાસ્ત્રને વિષે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે વારાહાદીક અવતાર તેમનું ચુકતીએ કરીને ખંડન કર્યું હોય એવાં જે શાસ્ત્ર તે ક્યારેય ન માનવાં ને ન સાંભળવાં ॥ ૨૯ ॥

અને ગાળ્યા પીનાનું જે જળ તથા દુધ તે ન પીવું ॥ અને જે જળને વિષે ઝીણા જીવ ઘણાક હોય તે જળે કરીને સ્નાનાદીક ક્રીયા ન કરવી ॥ ૩૦ ॥

અને જે ઐષધ દારૂ તથા માંસ તેણે જીરૂત હોય તે ઐષધ ક્યારેય ન ખાવું ॥ અને વળી જે વૈદના આચરણને જાણતા ન હોઈયે તે વૈદ આપ્યું જે ઐષધ તે પણ ક્યારેય ન ખાવું ॥ ૩૧ ॥

અને લોક ને શાસ્ત્ર તેમણે મળમુત્ર કરવાને અર્થે વર્જ્યાં એવાં જે સ્થાનક જે જીરાણુ દેવાલય તથા નદી તળાવના આરા તથા માર્ગ તથા વાવેલું ખેતર તથા વૃક્ષની છાંયા તથા ફુલવાડી

બગીચા એ આદીક જે સ્થાનક તેમને વિષે ક્યારેય પણ મલ
મુત્ર ન કરવું તથા થુંકવું પણ નહીં ॥ ૩૨ ॥

અને ચોરમારગે કરીને પેસવું નહીં ને નીસરવું નહીં
॥ અને જે સ્થાનક ધણીયાતું હોય તે સ્થાનકને વિષે તેના ધ-
ણીને પુછ્યા વીના ઉતારો ન કરવો ॥ ૩૩ ॥

અને અમારા સત્સંગી જે પુરૂષ માત્ર તેમણે બાઈ મા-
ણસના મુખ્યથી જ્ઞાન વારતા ન સાંભળવી ॥ અને સ્ત્રીયું સાથે
વીવાદ ન કરવો ॥ તથા રાજ સંઘાથે તથા રાજના માણસ સં-
ગાથે વીવાદ ન કરવો ॥ ૩૪ ॥

અને ગુરૂનો અપમાન ન કરવો તથા જે અતીશે શ્રેષ્ઠ
મનુષ્ય હોય તથા જે લોકને વિષે પ્રતીષ્ઠીત મનુષ્ય હોય તથા
જે વીદ્યાવાન મનુષ્ય હોય તથા જે શસ્ત્રધારી મનુષ્ય હોય તે
સરવેનો અપમાન ન કરવો ॥ ૩૫ ॥

અને વીચાર્યા વીનાનું તત્કાળ કોઈ કારજ ન કરવું ॥
અને ધર્મ સંબંધી જે કારજ તે તો તત્કાળ કરવું ॥ અને પોતે
જે વીદ્યા ભણ્યા હોઈયે તે બીજને ભણાવવી અને નીત્ય પ્રત્યે
સાધુનો સમાગમ કરવો ॥ ૩૬ ॥

અને ગુરૂ દેવ ને રાજ એ ત્રણના દર્શનને અર્થે જ્યારે
જવું ત્યારે ઠાલે હાથે ન જવું ॥ અને કોઈનો વીશ્વાસ ધાત

ન કરવો ॥ અને પોતાને મુખે કરીને પોતાના વખાણુ ન કર-
વા ॥ ૩૭ ॥

અને જે વસ્ત્ર પેરે થકે પણ પોતાનું અંગ દખાય ॥ એ-
વું જે ભુંકુ વસ્ત્ર તે અમારા સત્સંગી તેમણે ન પેરવું ॥ ૩૮ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની જે ભક્તી તે ધર્મે રહીત એ
વી કોઈ પ્રકારે ન કરવી ॥ અને અજ્ઞાની એવા જે મનુષ્ય તે-
મની નોંદાના ભય થકી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવાનો ત્યાગ
કરવોજ નહીં ॥ ૩૯ ॥

અને ઉચ્ચના દીવસને વિષે તથા નીત્ય પ્રત્યે શ્રી કૃષ્ણ-
ના મંદીરમાં આવ્યા એવા જે સત્સંગી પુરૂષ તેમણે તે મંદીર
ને વિષે સ્ત્રીયુનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ તથા સ્ત્રીયું તેમણે પુરૂષના
સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને મંદીરમાંથી નીસર્યા પછી પોતાની રીતે
વરતવું ॥ ૪૦ ॥

અને ધર્મવંશી ગુરૂ થકી શ્રી કૃષ્ણની દીક્ષાને પામ્યા
એવા જે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રીય ને વૈશ્ય એ ત્રણ વર્ણના અમારા સ-
ત્સંગી તેમણે કંઠને વિષે તુળસી બેવડી માળા નીત્ય ધારવી ॥
અને લલાઠ હૃદય ને બે હાથ એ ચાર ઠેકાણે ઉરદ્ધ પુંદ્ર તી-
લક કરવું ॥ ૪૧ ॥

અને તે તીલક જે તે ગોપીચંદને કરીને કરવું ॥ અથ-

વા ભગવાનની પૂજા કરતાં બાકી રહ્યું જે કેશર કુંકુમાદીકે ચુકત
એવું જે પ્રસાદી ચંદન તેણે કરીને તીલક કરવું ॥ ૪૨ ॥

અને તે તીલકના મધ્યને વિષેજ ગોળ એવો જે ચાંદણો
તે જે તે ગોળીચંદને કરીને કરવો અથવા પ્રસાદી ચંદને કરીને
કરવો ॥ અથવા રાંધીકાજી ને લક્ષ્મણ એમનું પ્રસાદી એવું
જે કુંકુમ તેણે કરીને તે ચાંદણો કરવો ॥ ૪૩ ॥

અને પોતાના ધર્મને વિષે રહ્યા ને શ્રી કૃષ્ણના ભક્ત
એવા જે સતસુદ્ર તેમણે તો તુળસીની માળા ને ઉરદ્ય પુદ્ર
તીલક બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રીય ને વૈશ્યની પેઠે ધારવાં ॥ ૪૪ ॥

અને તે સતસુદ્રથકી બીજ ને જીતીએ કરીને ઉતરતા
એવા ભક્તજન તેમણે તો ચંદનાદીક કાષ્ઠની જે ખેવડી મા-
ળા તે ભગવાનની પ્રસાદી કરાવીને કંઠને વિષે ધારવી ॥ અને
લક્ષ્મણને વિષે કેવળ ચાંદણો કરવો પણ તીલક ન કરવું ॥ ૪૫ ॥

અને જે બ્રાહ્મણાદીકને ત્રીપુદ્ર જે આડું તીલક કરવું
॥ તથા રુદ્રાક્ષની માળા ધારવી ॥ એ જે વાનાં પોતાની કુળ પ-
રંપણએ કરીને ચાહ્યાં આવ્યાં હોય ॥ ને તે બ્રાહ્મણાદીક
અમારા આશ્રીત થયા હોય તોપણ તેમણે તે ત્રીપુદ્ર રુદ્રાક્ષનો
ક્યારેય પણ ત્યાગ ન કરવો ॥ ૪૬ ॥

અને નારાયણ ને શીવજી એ બેનું એકાત્મપણું જ જાં-

ભુવું ॥ કેમજે વેદને વિષે એ બેનુ 'શ્રદ્ધારૂપે કરીને પ્રતીપાદન
કર્યું છે ॥ ૪૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે મનુષ્ય તેમણે શાસ્ત્રે કહ્યા જે
આપદ ધર્મ તે અપદ કાળને વિષે મુખ્યપણે કરીને ક્યારેય ગ્ર-
હાણુ ન કરવો ॥ ૪૮ ॥

અને અમારા સત્સંગી તેમણે નીત્યે સૂર્ય ઉગ્યાથી પ્ર-
થમ જગત્તું ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું સ્મરણ કરીને પછી શાશ્વ
વીધી કરવા જવું ॥ ૪૯ ॥

અને પછી એક સ્થાનકને વિષે બેસીને દાતાણુ કરવું ॥
અને પવીત્ર જગે કરીને સ્નાન કરીને પછી ઘેચેલું વસ્ત્ર એક
પેરવું ને એક આદવું ॥ ૫૦ ॥

અને તેવાર પછી પવીત્ર પૃથ્વીને વિષે પાથર્યું ને શુદ્ધ
ને કોઈ બીજા આસનને અડ્યું ન હોય ને જે ઉપર સારી પેઠે
બેસાય એવું જે આસન તેને વીષે પૂર્વ મુખે અથવા ઉત્તર મુ-
ખે બેસીને આચમન કરવું ॥ ૫૧ ॥

અને પછી સત્સંગી પુરૂષ માત્રને આંદલે સહીત ઉરદ્વંધ
પુંદ્ર તીલક કરવું ॥ અને સુરાસની જે સ્ત્રીઓ તેમણે તો પોતા-
ના ભાલને વિષે કુંકુમનો આંદલો કરવો ॥ ૫૨ ॥

અને વીધવા સ્ત્રી માત્રને તો પોતાના ભાલને વિષે તીલક

ન કરવું ને ચાંદ્રો પાણુ ન કરવો ॥ અને તે પછી સર્વે જે અ-
મારા સત્સંગી તેમણે મને કરીને કલપ્યાં જે ચંદન પુષ્પાદીક
ઉપચાર તેમણે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની માનસી પૂજા કર-
વી ॥ ૫૩ ॥

અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની જે ચીત્ર પ્રતિમા તેનું
આદરથકી દર્શન કરી નમસ્કાર કરીને પછી, પોતાના સામર્થ્ય પ્ર-
માણે શ્રી કૃષ્ણનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તેનો જપ કરીને તે પછે
પોતાનું વ્યવહારીક કામ કાજ કરવું ॥ ૫૪ ॥

અને જે તો અમારા સત્સંગીમાં અંબરીષ રાજાની પે-
ઠ આત્મનીવેદી એવા ઉત્તમ ભક્ત હોય તેમણે પાણુ પ્રથમ
કહ્યું તેવી રીતે અનુક્રમે કરીને માનસીપૂજા પરજાંત સર્વ કી-
યા કરવી ॥ ૫૫ ॥

અને તે જે આત્મનીવેદી ભક્ત તેમણે પાપાણુની અ-
થવા ધાતુની જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની પ્રતીમા અથવા શાસ-
ત્રાંમ તેની જે પૂજા તે દેશકાળને અનુસરીને પોતાના સામર્થ્ય
પ્રમાણે પ્રાપ્ત થયાં જે ચંદન પુષ્પ ફળાદીક વસ્તુ તેણે કરીને ક-
રવી ॥ અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તે-
નો જપ કરવો ॥ ૫૬ ॥

અને તે પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્તોત્ર અથવા

ગ્રંથ તેના જે પાઠ તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો ॥ અને જે સંસ્કૃત ભણ્યા ન હોય તેમણે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું નામ કીર્તન કરવું ॥ ૫૭ ॥

અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને નૈવેદ્ય કરીને પછી તે પ્રસાદી એવું જે અન્ન તે જમવું ॥ અને તે જે આત્મની-વેદી વૈષ્ણવ તેમણે, સર્વ કાળને વિષે પ્રીતીએ કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવા પરાચાર થાવું ॥ ૫૮ ॥

અને નીર્ગુણ કેતાં માયાના જે સત્વાદીક ત્રણ ગુણ તે-ણે રહીત એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેના સંબંધ થકી તે આત્મનીવેદી ભક્તની જે સર્વે ક્રીયા તે નીરગુણ થાય છે તે-હતુ માટે તે આત્મનીવેદી ભક્ત જે તે નીરગુણ કહ્યા છે ॥ ૫૯ ॥

અને એ જે આત્મનીવેદી ભક્ત તેમણે શ્રી કૃષ્ણ ભગ-વાનને અર્પણ કર્યા વીનાનું નજ પાણુ ક્યારેય ન પીવું ॥ અને પત્ર કંદ ફળાદીક વસ્તુ તે પાણુ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વીનાનું નજ ખાવું ॥ ૬૦ ॥

અને વળી સર્વે જે અમારા સત્સંગી તેમણે વૃદ્ધપાણુ થકી અથવા કોઈ મોટા આપત્કાળે કરીને અસમર્થપાણું થઈ ગ-યે સતે પોતાને સેવ્યાનું જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે બીજા ભ-

કતને આપીને પોતે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે વરતવું ॥ ૬૧ ॥

અને જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ પોતાને સેવવાને અર્થે ધર્મ વંશના જે આચાર્ય તેમણેજ આપ્યું હોય ॥ અથવા તે આચાર્યે જે સ્વરૂપની પ્રતીષ્ઠા કરી હોય તે સ્વરૂપનેજ સેવવું અને તે વીના બીજું જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે તો નમસ્કાર કરવા જોગ્ય છે પણ સેવવા જોગ્ય નથી ॥ ૬૨ ॥

અને અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે નીત્ય પ્રત્યે સાચાંકાળે ભગવાનના મંદીર પ્રત્યે જતવું અને તે મંદીરને વિષે શ્રી રાધીકાજીના પતી એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેના નામનું ઉંચે સ્વરે કીર્તન કરવું ॥ ૬૩ ॥

અને તે શ્રી કૃષ્ણની જે કથા વારતા તે પરમ આદરથી કરવી ને સાંભળવી ॥ અને ઉછવને દીવસે વાજાંત્રે સહીત શ્રી કૃષ્ણના કીર્તન કરવાં ॥ ૬૪ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે જે પ્રકારે પૂર્વે કહ્યું એ પ્રકારેજ નિત્ય પ્રત્યે કરેવું ॥ અને સંસ્કૃત ને પ્રાકૃત એવા જે સત ગ્રંથ તેમના અભ્યાસ પણ પોતાની બુદ્ધિ ને અનુસારે કરવો ॥ ૬૫ ॥

અને જે મનુષ્ય જેવા ગુણે કરીને જીવત હોય તે મનુષ્યને તેવા કારણને વિષે વીચારીનેજ પ્રેરવું પણ જે કારણને

વિષે જે જોગ્ય ન હોય તે કારજને વિષે તેને ક્યારેય ન પ્રેરવું
॥ ૬૬ ॥

અને પોતાના જે સેવક હોય તે સર્વેની પોતાના સામર્થ્ય
પ્રમાણે અન્ન વસ્ત્રાદીકે કરીને જ્યાજોગ્ય સંભાવના નીરંતર
રાખવી ॥ ૬૭ ॥

અને જે પુરુષ જેવા ગુણવાળો હોય તે પુરુષને તેવા વ-
ચને કરી દેશકાળાનુસારે જ્યાજોગ્ય ખોલાવવો પાણુ એથી બી
છ રીતે ન ખોલાવવો ॥ ૬૮ ॥

અને વીનયે કરીને જુક્ત એવા જે અમારા આશ્રીત સ-
ત્સંગી તેમણે ગુરુ, રાજા, અતી વૃદ્ધ, ત્યાગી, વીદ્વાન ને તપ-
સી એ છ જાણા આવે ત્યારે સન્મુખ ઉડવું તથા આસન આ-
પવું તથા મધુર વચને ખોલાવવું ઇત્યાદીક ક્રીયાએ કરીને એ-
મનું સતમાન કરવું ॥ ૬૯ ॥

અને ગુરુ, દેવ ને રાજા એમને સમીપે તથા સભાને વિ-
ષે પગ ઉપર પગ ચઢાવીને ન બેસવું ॥ તથા વસ્ત્રે કરીને હી
ચાણુને બાંધીને ન બેસવું ॥ ૭૦ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે પોતાના
આચાર્ય સંઘાથે ક્યારેય વીવાદ ન કરવો ॥ અને પોતાના સા-
મર્થ્ય પ્રમાણે અન્ન, ધન, વસ્ત્રાદીકે કરીને તે પોતાના આચાર્યને

પૂજવા ॥ ૭૧ ॥

અને અમારા જે આશ્રીત જન તેમણે પોતાના આચાર્યને આવતા સાંભળીને આદરથી તત્કાળ સન્મુખ જવું ॥ અને તે આચાર્ય પોતાના ગામથી પાછા પધારે ત્યારે ગામની ભાગોળ સુધી વળાવવા જવું ॥ ૭૨ ॥

અને ઘણુંક છે ક્ષણ જેને વિષે એવું પણ જે કર્મ તે જે તે જ્ઞે ધર્મે રહીત હોય તો તેનું આચરણ નજ કરવું ॥ કેમજે ધર્મ છે તેજ સર્વે પુરુષાર્થનો આપનારો છે માટે કોઈક ક્ષણના લોભે કરીને ધર્મનો ત્યાગ ન કરવો ॥ ૭૩ ॥

અને પૂર્વ થયા જે મોટા પુરુષ તેમણે પણ જ્ઞે ક્યારેક અધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ ન કરવું ॥ અને તેમણે જે ધર્માચરણ કર્યું હોય તેનું તો ગ્રહણ કરવું ७૪ ॥

અને કોઈની પણ જે ગુહ્ય વાર્તા તેના કોઈ ઠેકાણે પણ પ્રકાશ કરવીજ નહીં ॥ અને જે જીવનું જે ૧૧ રીતે સન્માન કરવું ઘટનું હોય તેનું તેવી રીતે સન્માન કરવું પણ સમ દૃષ્ટીએ કરીને એ મરજદાનું ઉત્તંધન કરવું નહીં ॥ ૭૫ ॥

અને અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે ચાતુર્માસને વિશે વિશે નીયમ ધારવો ને જે મનુષ્ય અસમર્થ હોય તેમણે તો એક શ્રાવણ માસને વિષે વિશે નીયમ ધારવો ॥ ૭૬ ॥

અને તે વિશેષ નીચમ તે કીયા તેા ભગવાનની કથા નું
શ્રવાણુ કરવું ॥ તથા કથા વાંચવી ॥ તથા ભગવાનના ગુણનું
કીર્તન કરવું ॥ તથા પંચામૃત સ્નાને કરીને ભગવાનની મહા
પુજા કરવી ॥ તથા ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો ॥ તથા સ્ના
નનો પાઠ કરવો ॥ તથા ભગવાનને પ્રદક્ષિણાઓ કરવી ॥ ૭૭ ॥

તથા ભગવાનને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરવો ॥ એ જે આ
ઠ પ્રકારના નીચમ તે અમે ઉત્તમ માન્યા છે તે માટે એ ની
ચમમાંથી કોઈકે એક નીચમ જે તે આમાસાને વિષે વિશેષ
પણે ભક્તીએ કરીને ધારવો ॥ ૭૮ ॥

અને સર્વે જે એકાદશીયું તેમનું વ્રત જે તે આદરથકી
કરવું ॥ તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે જન્મષાષ્ટમી આદીક જ
ન્મ દીવસ તેમનું વ્રત જે તે આદરથકી કરવું ॥ તથા શીવરા
ત્રીનું વ્રત જે તે આદરથકી કરવું ॥ અને તે વ્રતના દીવસને
વિષે મોટા ઉજવ કરવા ॥ ૭૯ ॥

અને જે દીવસે વ્રતના ઉપવાસ કર્યો હોય તે દીવસે અ
તીશે જતને કરીને દીવસની નીંદ્રાનો ત્યાગ કરવો ॥ કેમજે
જેમ મૈથુને કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થાય છે તેમજ
દીવસની નીંદ્રાએ કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થઈ જાય
છે ॥ ૮૦ ॥

અને સર્વ વૈષ્ણવના રાજ એવા જે શ્રી વલ્લભાચાર્ય તે-
મના પુત્ર જે શ્રી વીઠ્ઠલનાથજી તે જે તે જે વૃત્ત ને ઉછવના
નીર્ણયને કર્તા હવા ॥ ૮૧ ॥

અને તે વીઠ્ઠલનાથજીએ કર્યો જે નીર્ણય તેનેજ અ-
નુસરીને સર્વે વૃત્ત ને ઉછવ કરવા ॥ અને તે વીઠ્ઠલનાથજીએ
કહી જે શ્રી કૃષ્ણજીની સેવા રીતી તેનુંજ ગ્રહણ કરવું ॥ ૮૨ ॥

અને સર્વે જે અમારા આશ્રીત તેમણે દારીકા આદીક
જે તીર્થ તેની જાત્રા જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથાવીધી
એ કરીને કરવી ॥ અને વળી પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દીન
જનને વિષે દયાવાન થવું ॥ ૮૩ ॥

અને અમારા જે આશ્રીત તેમણે વીળજી, શીવ, ગાણપ-
તી, પાર્વતી ને સૂર્ય એ પાંચ દેવ જે તે પૂજ્યપણે કરીને મા-
નવા ॥ ૮૪ ॥

અને જો ક્યારેક ભૂત પ્રેતાદીકનો ઉપદ્રવ થાય ત્યારે તો
નારાયણકવચનો જપ કરવો ॥ અથવા હનુમાનના મંત્રનો
જપ કરવો પણ એ વીના ખીજ કોઈ ક્ષુદ્ર દેવના સ્તોત્ર મંત્ર-
નો જપ ન કરવો ॥ ૮૫ ॥

અને સૂર્યનું ને ચંદ્રમાનું ગ્રહણ થએ સતે અમારા જે સર્વે
સત્સંગી તેમણે ખીજ સર્વે ક્રીયાનો તત્કાળ ત્યાગ કરીને પ-

વીત્ર થઈને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો ॥ ૮૬ ॥

અને તે ગ્રહણ મુકાઈ રહ્યા પછી વસ્ત્રે સહીત સ્નાન કરીને જે અમારા ગૃહસ્થ સત્સંગી હોય તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દાન કરવું ॥ ને જે ત્યાગી હોય તેમણે ભગવાનની પૂજા કરવી ॥ ૮૭ ॥

અને અમારા સત્સંગી એવા જે ચારે વર્ણના મનુષ્ય તેમણે જન્મનું મૃતક તથા મરાણું મૃતક તે પોતપોતાનાં સંબંધને અનુસારે કરીને યથા શાસ્ત્ર પાળવું ॥ ૮૮ ॥

અને જે બ્રાહ્મણ વર્ણ હોય તેમણે શમ, દમ, ક્ષમા ને સંતોષ એ આદીક જે ગુણ તેમણે જીત થવું ॥ અને જે ક્ષત્રી વર્ણ હોય તેમણે શુરવીરપાણું ને ધીરજ એ આદીક જે ગુણ તેમણે જીત થવું ॥ ૮૯ ॥

અને વૈશ્ય વર્ણ હોય તેમણે કૃષીકર્મ તથા વાણજ વેપાર તથા વ્યાજવટો એ આદીક જે વૃત્તીયું તેમણે કરીને વરતવું ॥ અને જે શુદ્ર વર્ણ હોય તેમણે બ્રાહ્મણાદીક ત્રણ વર્ણની સેવા કરવી ॥ એ આદીક જે વૃત્તીયું તેમણે કરીને વરતવું ॥ ૯૦ ॥

અને જે દ્વીજ હોય તેમણે ગર્ભાધાનાદીક સંસ્કાર તથા આનંદીક તથા શ્રાદ્ધ એ ત્રણ જે તે પોતપોતાના ગૃહ સૂત્રને અનુસારે કરીને જેવો જેનો અવસર હોય ને જેવી ધન સંપત્તી

હોય તે પ્રમાણે કરવાં ॥ ૯૧ ॥

અને ક્યારેક જાણે અથવા અજાણે જે નાનું મોટું પાપ થઈ જાય તેા પોતાની શક્તી પ્રમાણે તે પાપનું પ્રાયશ્ચીત કર-
વું ॥ ૯૨ ॥

અને ચાર વેદ તથા વ્યાસસૂત્ર તથા શ્રીમદ્ભાગ-
વત નામે પુરાણ ॥ તથા મહાભારતને વિષે તેા શ્રી વીળગુપ્તસહસ્ર
નામ ॥ ૯૩ ॥

તથા શ્રી ભગવદ્ગીતા તથા વીદુરજીની કહેલી જે નીતી
॥ તથા સ્કંદપુરાણના જે વીળગુપ્ત તેને વિષે રહ્યું એવું જે
શ્રી વાસુદેવમાહાત્મ ॥ ૯૪ ॥

અને ધર્મ શાસ્ત્રના મધ્યમાં રહી એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય
રૂષીની સ્મૃતી એ જે આઠ સત શાસ્ત્ર તેઅમને ઇષ્ટ છે ॥ ૯૫ ॥

અને પોતાના હીતને ઇછતા એનાં જે અમારા સર્વે શી-
ષ્ય તેમણે એ આઠ સત શાસ્ત્ર જે તે સાંભળવાં ॥ અને અમા-
રા આશ્રીત જે દ્વીજ તેમણે એ સત શાસ્ત્ર જે તે ભણવાં તથા
ભણાવવાં તથા એમની કથા કરવી ॥ ૯૬ ॥

અને તે આઠ સત શાસ્ત્રમાંથી આચાર વ્યવહાર ને પ્રા-
યશ્ચીત એ ત્રણના જે નીર્ણય કરવો તેને વિષે તેા મીતાક્ષ-
રા ટીકાએ જુક્ત એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય રૂષીની સ્મૃતી તેનું જ ત્ર-

હણ કરવું ॥ ૯૭ ॥

અને વળી એ આઠ સત શાસ્ત્રને વિષે જે શ્રીમદ્ભાગ-
વત પુરાણ તેના દશમ ને પંચમ નામે જે બે સ્કંધ તે જે તે
શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના માહાત્મ જાણવાને અર્થે સર્વથી અધીક
પણે જાણવા ॥ ૯૮ ॥

અને દસમસ્કંધ તથા પંચમસ્કંધ તથા યાજ્ઞવલ્ક્ય સ્મૃ-
તિ એ જે ત્રણ તે અનુક્રમે કરીને અમારું ભક્તી શાસ્ત્ર, યોગ
શાસ્ત્ર ને ધર્મ શાસ્ત્ર છે કેહેતાં દસમસ્કંધ ને ભક્તી શાસ્ત્ર છે ને
પંચમસ્કંધ તે યોગ શાસ્ત્ર છે ને યાજ્ઞવલ્ક્ય સ્મૃતી તે ધર્મ શા-
સ્ત્ર છે એમ જાણવું ॥ ૯૯ ॥

અને શ્રી રામાનુજનાચાર્યે કહ્યું એવું જે વ્યાસમૂત્રનું
શ્રી ભાષ્ય તથા શ્રી ભગવદ્ગીતાનું ભાષ્ય એ જે એ તે અમારું
અધ્યાત્મ શાસ્ત્ર છે એમ જાણવું ॥ ૧૦૦ ॥

અને એ સર્વે સત શાસ્ત્રને વિષે જે વચન જે તે શ્રી કૃષ્ણ
ભગવાનનું સ્વરૂપ તથા ધર્મ તથા ભક્તી તથા વૈરાગ્ય એ ચાર
ના અતી ઉત્કર્ષપણાને કેહેતા હોય ॥ ૧૦૧ ॥

તે વચન જે તે બીજા વચન કરતાં પ્રધાનપણે માનવાં ॥
અને તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તી જેને ધર્મે સહીતજ કરવી
એવી રીતે સર્વે સત શાસ્ત્રનું રહસ્ય છે ॥ ૧૦૨ ॥

અને શ્રુતી ને સ્મૃતી તેમણે પ્રતીપાદન કર્યો એવો જે
સદાચાર ને ધર્મ જાણુવો ॥ અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને વિષે મ-
હાત્મ જ્ઞાને સહીત જે ઘણું સ્નેહ તે ભક્તી જાણવી ॥ ૧૦૩ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન વીના અન્ય પદાર્થમાં પ્રીતી ન-
હીં તે વૈરાગ્ય જાણુવો ॥ અને જીવ માયા ને ઇશ્વર તેમના સ્વ-
રૂપને રૂડી રીતે જાણુવું તેને જ્ઞાન કહીયે ॥ ૧૦૪ ॥

અને જે જીવ છે તે હૃદયને વિષે રહ્યો છે ને આજૂં સ-
રખો સુક્ષ્મ છે ને ચૈતન્ય રૂપ છે ને જાણનારો છે ને પોતાની
જ્ઞાન સક્તીયે કરીને નખથી શીખા પરબંત સમગ્ર પોતાના
દેહ પ્રત્યે વ્યાપીને રહ્યો છે ને અછેદ્ય, અભેદ્ય, અનર, અમ-
ર ઇત્યાદીક છે લક્ષણ જેનાં એવો જીવ છે એમ જાણુવો ॥
૧૦૫ ॥

અને જે માયા છે તે ત્રિગુણાત્મક છે ને અંધકારરૂપ
છે ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની શક્તી છે ॥ ને આ જીવ ને દેહ
તથા દેહના જે સંબંધી તેમને વિષે અહંમત્વની કરાવનારી
છે એમ માયાને જાણવી ॥ ૧૦૬ ॥

અને જે ઇશ્વર છે તે જેમ હૃદયને વિષે જીવ રહ્યો છે
તેમ જીવને વિષે અંતર્યામીપણે કરીને રહ્યા છે ॥ ને સ્વતંત્ર છે
ને સર્વ જીવને કર્મફળના આપનારો છે એમ ઇશ્વરને જાણુવો ॥
૧૦૭ ॥

અને તે ઇશ્વર તે કીચા તો પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ એવા શ્રી
કૃષ્ણ ભગવાન તે ઇશ્વર છે ॥ અને તે શ્રી કૃષ્ણ જે તે આપણા
ઇષ્ટ દેવ છે ને હિંસાસના કરવા જોગ છે ને સર્વ અવતારના કા-
રાણ છે ॥ ૧૦૮ ॥

અને સમર્થ એવા જે તે શ્રી કૃષ્ણ તે જે તે રાધાજીએ
જીવંત હોય ત્યારે રાધા કૃષ્ણ એવે નામે જાણવા ॥ અને રૂ-
કમાણીરૂપ જે લક્ષ્મી તેણે જીવંત હોય ત્યારે લક્ષ્મીનારાયણ
એવે નામે જાણવા ॥ ૧૦૯ ॥

અને એ શ્રી કૃષ્ણ જે તે અરજીને જીવંત હોય ત્યારે નર
નારાયણ એવે નામે જાણવા ॥ અને વળી તે શ્રી કૃષ્ણ જે તે
બળભદ્રાદીકના જોગે કરીને તે તે નામે કહેવાય છે એમ જા-
ણવું ॥ ૧૧૦ ॥

અને એ જે રાધાદીક ભક્ત તે જે તે ક્યારેક તો તે શ્રી કૃ-
ષ્ણ ભગવાનને પડખે હોય છે અને ક્યારેક તો અતી સ્નેહ ક-
રીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના અંગને વિષે રહે છે ત્યારે તો તે શ્રી
કૃષ્ણ ભગવાન એકલા જ હોય એમ જાણવા ॥ ૧૧૧ ॥

એ હેતુ માટે એ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્વરૂપ તેમને
વિષે સર્વ પ્રકારે કરીને ભેદ ન જાણવો ॥ અને ચતુર્ભુજપાણું
અષ્ટભુજપાણું, સહસ્રભુજપાણું ઇત્યાદીક જે ભેદ જાણાય છે તે

તો દ્વીલુજ એવા ને તે શ્રી કૃષ્ણ તેની ઇચ્છાએ કરીને છે એમ જાણવું ॥ ૧૧૨ ॥

અને એવા ને તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેની ને ભક્તી તે ને તે પૃથ્વીને વિષે સર્વ મનુષ્ય તેમને કરવી ॥ અને તે ભક્તી થકી બીજું એવું કલ્યાણકારી સાધન કંઈ નથી એમ જાણવું ॥ ૧૧૩ ॥

અને વીદ્યાદીક ગુણવાળા ને પુરુષ તેમના ગુણવાનપણાનું એજ પરમ ફળ જાણવું ॥ કીયું તો ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન ને વિષે ભક્તી કરવી ને સતસંગ કરવો ॥ અને એ ભક્તી ને સતસંગ એ બે વીના તો વીદ્યાન હોય તોપણ અધોગતીને પામે છે ॥ ૧૧૪ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના ને અવતાર તે ને તે ધ્યાન કરવા જોગ્ય છે તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની ને પ્રતીમા તે પણ ધ્યાન કરવા જોગ્ય છે માટે એમનું ધ્યાન કરવું ॥ અને મનુષ્ય ને દેવાદીક ને જીવ તે તો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના ભક્ત હોય ને બ્રહ્મવેતા હોય તોપણ ધ્યાન કરવા જોગ્ય નથી માટે એમનું ધ્યાન ન કરવું ॥ ૧૧૫ ॥

અને સ્થુળ, સુક્ષ્મ ને કારણ એ ને ત્રણ દેહ તે થકી વીલક્ષણ એવો ને પોતાનો જીવાત્મા તેને બ્રહ્મરૂપની ભાવનાએ

કરીને પછી તે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તી જે તે સર્વકાળને વિષે કરવી ॥ ૧૧૬ ॥

અને શ્રીમદ્ભાગવત પુરાણનો જે દસમસ્કંધ તે જે તે નીત્ય પ્રત્યે આદરથકી સાંભળવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર સાંભળવો ॥ અને જે પંડીત હોય તેમણે નીત્ય પ્રત્યે વાંચવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર વાંચવો ॥ ૧૧૭ ॥

અને એ જે દસમસ્કંધ તેનું પુરસ્ચરાણ જે તે પુણ્ય સ્થાનકને વિષે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરાવવું ॥ અને વળી વીળણ સહસ્ર નામ આદીક જે સત શાસ્ત્ર તેનું પુરસ્ચરાણ પણ પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું ॥ તે પુરસ્ચરાણ કેવું છે તે પોતાના મનવાંછીત રૂળને આપે એવું છે ॥ ૧૧૮ ॥

અને કષ્ટની દેનારી એવી કોઈ દેવ સંબંધી આપદા આવી પડે ॥ તથા મનુષ્ય સંબંધી આપદા આવી પડે ॥ તથા રોગાદીક આપદા આવી પડે તેને વિષે જેમ પોતાની ને ખીન્નની રક્ષા થાય તેમ વરતવું પણ ખીજી રીતે ન વરતવું ॥ ૧૧૯ ॥

અને આચાર, વ્યવહાર ને પ્રાયશ્ચીત એ જે ત્રણવાના તે જે તે દેશ, કાળ, અવસ્થા, દ્રવ્ય, જાતી ને સામર્થ્ય એટલાને અનુસારે કરીને જાણવા ॥ ૧૨૦ ॥

અને અમારું જે મત તે વીશીષ્ટા દ્વૈત છે એમ જાણવું
અને અમને પ્રીય એવું જે ધામ તે ગોલોક છે એમ જાણવું ॥
અને તે ધામને વિષે પ્રભુરૂપે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવા
કરવી તે અમે મુક્તી માની છે એમ જાણવું ॥ ૧૨૧ ॥

અને આ જે પૂર્વે સર્વે ધર્મ કહ્યા તે જે તે અમારા આ-
શ્રીત જે ત્યાગી, ગૃહસ્થ, બ્રાહ્મ, ભાઈ સર્વે સતસંગી તેમનાં સા-
માન્ય ધર્મ કહ્યા છે ॥ કેતાં સર્વે સતસંગી માત્રને સરખા પાળવા-
ના છે ॥ અને હવે એ સર્વેના જે વિશેષ ધર્મ છે તે પ્ર-
થક પ્રથકપણે કરીને કહીએ છીએ ॥ ૧૨૨ ॥

હવે પ્રથમ ધર્મ ાંશી જે આચાર્ય ને તેમની પત્નીયું તે-
ના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ ॥ અમારા મોટા ભાઈ ને ના-
ના ભાઈ તેમના પુત્ર જે અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર તેમણે
પોતાના સમીપ સંબંધ વીનાની જે બીજી સ્ત્રી તેમને મંત્ર ઉ-
પદેશ ક્યારેય ન કરવો ॥ ૧૨૩ ॥

અને તે સ્ત્રીને ક્યારેય પાણુ અડવું નહીં ને તે સાથે બો-
લવું નહીં ॥ અને કોઈ જીવને વિષે કુરપાણું ન કરવું ॥ અને
કોઈની થાપણુ ન રાખવી ॥ ૧૨૪ ॥

અને વ્યવહાર કારજને વિષે કેનું પાણુ જમાન ગરૂ ન ક-
રવું ॥ અને કોઈ આપત્કાળ આવી પડે તો ભીક્ષા માગીને

પોતાના નીર્વાહ કરીને તે આપત્કાળને ઓળંગવો પણ કોઈનું
કરજ તો ડરેય ન કરવું ॥ ૧૨૫ ॥

અને પોતાના જે શીષ્ય તેમણે ધર્મ નીમીત્ત પોતાને આ-
પ્યું જે અન્ન તે વેચવું નહીં ને તે અન્ન જીનુ થાય તો તે જીનુ
કોઈકને દઈને નવું લેવું ॥ અને એવી રીતે જે જીનાનું નવું
કરીયે તે વેચવું ન કહેવાય ॥ ૧૨૬ ॥

અને ભાદરવા સુદી ચતુર્થીને દીવસે ગણપતીની પૂજા
કરવી ॥ તથા આશો વદી ચતુર્દશીને દીવસે હનુમાનની પૂજા
કરવી ॥ ૧૨૭ ॥

અને અમારે આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમના ધર્મની
રક્ષા કરવાને અર્થે એ સર્વેના ગુરૂપાણને વિષે અમે સ્થાપન ક-
ર્યા એવા જે તે અચોધ્યાપ્રસાદ ને રઘુવીર તેમણે મુમુક્ષુ જનને
દીક્ષા આપવી ॥ ૧૨૮ ॥

અને પોતાના આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમને અધી-
કાર પ્રમાણે પોતપોતાના ધર્મને વિષે રાખવા ॥ અને સાધુને
આદરથકી માનવા ॥ તથા સત શાસ્ત્રનો અભ્યાસ જે તે આદરથકી
કરવો ॥ ૧૨૯ ॥

અને મોટાં જે મંદીર તેમને વિષે અમે સ્થાપન કર્યાં
એવા જે શ્રી લક્ષ્મિનારાયણ આદીક શ્રી કૃષ્ણના સ્વરૂપ તેમ-

ની જે સેવા તે યથાવીધીયે કરીને કરવી ॥ ૧૩૦ ॥

અને ભગવાનના મંદીર પ્રત્યે આવ્યો જે હરકોઈ અ-
ન્નાર્થી મનુષ્ય તેની પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નને દાને કરી
ને આદરથકી સંભાવના કરવી ॥ ૧૩૧ ॥

અને વીધાર્થી ભાગ્યાવ્યાની શાળા કરાવીને પછી તેમાં
એક વિદ્વાન શ્રાક્ષાણને રાખીને પૃથ્વીને વિષે સદ્વીધાની પ્રવ-
ર્તિ કરાવવી ॥ કેમજે વીધા દાને કરીને મોટું પુન્ય થાય છે ॥
૧૩૨ ॥

અને હવે એ અયોધ્યાપ્રસાદ ને રઘુવીર એ બેની જે પ-
ત્નીયું તેમણે પોતપોતાના પત્નીની આજ્ઞાએ કરીને સ્ત્રીયું નેજ શ્રી
કૃષ્ણના મંત્રનો ઉપદેશ કરવો પણ પુરૂષને ન કરવો ॥ ૧૩૩ ॥

અને વળી તે બે જણાની જે પત્નીયું તેમણે પોતાના સ-
મીપ સંબંધ વિનાના જે પુરૂષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો
॥ ન તેમની સાથે બોલવું નહીં ॥ ન તેમને પોતાનું મુખ
પણ ન દેખાડવું ॥ એવી રીતે ધર્મવંશી આચાર્ય ને તેમની પ-
ત્નીયું તેમના જે વિશેષ ધર્મ તે કહ્યા ॥ ૧૩૪ ॥

હવે ગૃહસ્થાશ્રમીના જે વિશેષ ધર્મ છે તે કહીએ છીએ ॥
અમારે આશ્રીત જે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરૂષ તેમણે પોતાના સમી-
પ સંબંધ વિનાની જે વીધવા સ્ત્રીયું તેમનો સ્પર્શ ન કર-

વો ॥ ૧૩૫ ॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરૂષ તેમણે જવાન અવસ્થાએ જી
કત એવી જે પોતાની મા, બેન ને દીકરી તે સંઘાથે પાણુ આ
પત્કાળ વીના એકાંત સ્થળને વિષે ન રહેવું ॥ અને પોતાની
સ્ત્રીનું દાન કોઈને ન કરવું ॥ ૧૩૬ ॥

અને જે સ્ત્રીને કોઈ પ્રકારના વ્યવહારે કરીને રાજનો
પ્રસંગ હોય તેવી સ્ત્રીનો પ્રસંગ તે કોઈ પ્રકારે પાણુ નજ કર-
વો ॥ ૧૩૭ ॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી તેમણે પોતાને ઘર આવ્યો એવો
જે અતીથી તેને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નાદીકે કરીને પુ-
જવો ॥ અને વળી હોમાદીક જે દેવ કર્મ ને શ્રાદ્ધાદીક જે પી
તૃ કર્મ તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથાવીધી જેમ ઘટે
તેમ કરવું ॥ ૧૩૮ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે ગૃહસ્થ તેમણે માતા, પીતા ને
ગુરૂ તથા રોગાતુર એવો જે કોઈ મનુષ્ય તેમની જે સેવા તે જી-
વત પરજાંત પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવી ॥ ૧૩૯ ॥

અને વળી પોતાના વર્ણાશ્રમને ઘટીત એવો જે ઉદ્યમ
તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો ॥ અને કૃષીવૃત્તીવાળા જે ગૃ
હસ્થ સત્સંગી તેમણે બગદીયાના વૃશાણુનો ઉછેદ ન કરવો ॥

૧૪૦ ॥

અને તે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે સમયને અનુસરીને જેટલો પોતાના ઘરમાં વરે હોય તેટલા અન્ન દ્રવ્યનો સંગ્રહ તે કરવો ॥ અને જેના ઘરમાં પશુ હોય એવા જે ગૃહસ્થ તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે ચાર પુજાનો સંગ્રહ કરવો ॥ ૧૪૧ ॥

અને ગાય, બળદ, ભેંસ, ઘોડા આદીક જે પશુ તેમની તૂણુ જળાદીકે કરીને પોતાવને જો સંભાવના થાય તો તે પશુને રાખવાં ને જો સંભાવના ન થાય તો ન રાખવાં ॥ ૧૪૨ ॥

અને સાક્ષિયે સહીત લખત કર્યા વીના તો પોતાના પુત્ર ને મીત્રાદીક સાથે પણ પૃથ્વી ને ધનના લેણદેણે કરીને વ્યવહાર જે તે ક્યારેય ન કરવો ॥ ૧૪૩ ॥

અને પોતાનું અથવા બીજાનું જે વીવાહ સંબંધી કારણ તેને વિષે આપવા જોગ્ય જે ધન તેનું સાક્ષિયે સહીત લખત કર્યા વીના કેવળ બોલીજ ન કરવી ॥ ૧૪૪ ॥

અને પોતાની ઉપજનું જે દ્રવ્ય તેનેજ અનુસારે નીરંતર ખરચ કરવો પણ તે ઉપરાંત ન કરવો ॥ અને જે ઉપજ કરતાં વધારે ખરચ કરે છે તેને મોટું દુખ થાય છે એમ સર્વે ગૃહસ્થને મનમાં જાણવું ॥ ૧૪૫ ॥

અને પોતાના વ્યવહાર કારજને વિષે જેટલા ધનની ઉપજ હોય તથા જેટલો ખર્ચ હોય તે બેને સંભારીને નીત્ય પ્રત્યે રૂઢા અક્ષરે કરીને પોતાને તેનું નામુ લખવું ॥ ૧૪૬ ॥

અને જે ગૃહસ્થાશ્રમી સતસંગી તેમણે પોતાની જે વૃત્તી ને ઉદ્યમ તેથી પાંચ્યું જે ધન ધાન્યાદીક તે થકી દશમો ભાગ કાઢીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો ॥ અને જે વ્યવહારે દુર્બળ હોય તેમણે વીશમો ભાગ અર્પણ કરવો ॥ ૧૪૭ ॥

અને એકાદશી આદીક જે વૃત્ત તેમનું જે ઉદ્યાપન તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથા શાસ્ત્ર કરવું ॥ તે ઉદ્યાપન કેવું છે તો પોતાના મનમાંથીત ફળનું આપનારું છે ॥ ૧૪૮ ॥

અને શ્રાવણ માસને વિષે શ્રી મહાદેવનું પૂજન જે તે બીજવ પત્રાદીકે કરીને પ્રીતી પૂર્વક સર્વ પ્રકારે પોતાને કરવું અથવા બીજા પાસે કરાવવું ॥ ૧૪૯ ॥

અને પોતાના જે આચાર્ય તેથી તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે મંદીર તેથી કરજ ન કાઢવું ॥ અને વળી તે પોતાના આચાર્ય થકી ને શ્રી કૃષ્ણના મંદીરથી પોતાના વ્યવહારને અર્થે પાત્ર, ઘરેણાં ને વસ્ત્રાદીક જે વસ્તુ તે માગી લાવવાં નહીં ॥ ૧૫૦ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરુ તથા સાધુ

એમના દર્શન કરવાને અર્થે જાતે સતે મારગને વિષે પારકું અ-
ન્ન ખાવું નહીં ॥ તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરૂ
તથા સાધુ તેમના જે સ્થાનક તેમને વિષે પાણુ પારકું અન્ન
ખાવું નહીં ॥ કેમજે તે પારકું અન્ન તો પોતાના પ્રણયને હરી લે
એવું છે માટે પોતાની ગાઠનું ખરચ ખાવું ॥ ૧૫૧ ॥

અને પોતાનું કામકાજ કરવાને તેડ્યા જે મજૂર તેમને
જેટલું ધન અથવા ધાન્ય દીધાનું કહ્યું હોય તે પ્રમાણેજ આ-
પવું પણ તેમાંથી આછું ન આપવું ॥ અને પોતા પાસે કોઈ
કરજ માગતો હોય ને તે કરજ દઈ ચુક્યા હોઈયે તે વાતને છાં-
ની ન રાખવી ॥ તથા પોતાના વંશ તથા કન્યાદાન તે પણ છાં-
નું ન રાખવું અને કુષ્ટ એવા જે જન તેમની સાથે વ્યવહાર
ન કરવો ॥ ૧૫૨ ॥

અને જે ઠકણે પોતે રહેતા હોઈયે તે ઠકાણે કોઈક કઠણ
ભૂંડો કાળ અથવા શત્રુ અથવા રાજ તેમના ઉપદ્રવે કરીને સ-
ર્વ પ્રકારે પોતાની ભાજ જતી હોય કે ધનને નાશ થતો હોય કે
પોતાના પ્રાણને નાશ થતો હોય ॥ ૧૫૩ ॥

અને તે પોતાનું મૂળ ગરાસનું તથા વતનનું ગામ હોય
તોપણ તેના વીવેકી એવા જે અમારા સત્સંગી ગૃહસ્થ તેમ-
ણે તેટલાજ ત્યાગ કરી દેવો ને જ્યાં ઉપદ્રવ ન હોય તેવો જે

ખીજે દેશ તે પ્રત્યે જઈને સુખેથી રહેવું ॥ ૧૫૪ ॥

અને ધનાઢય એવા જે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે હીંસાયે રહીત એવા જે વિંબણુ સંખંધી જગા તે કરવા ॥ તથા તીર્થને વિષે તથા દ્વાદશી આદીક પર્વ તેને વિષે બ્રાહ્મણ તથા સાધુ તેમને જમાડવા ॥ ૧૫૫ ॥

અને તે ધનાઢય એવા જે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે ભગવાનના મંદીરને વિષે મોટા ઉછવ કરવા ॥ તથા સુપાત્ર એવા જે બ્રાહ્મણ તેમને નાના પ્રકારનાં દાન દેવાં ॥ ૧૫૬ ॥

અને અમારે આશ્રીત એવા જે સતસંગી રાજા તેમણે ધર્મશાસ્ત્રને આસરીને પોતાના પુત્રની પેઠે પોતાની પ્રજાનું પાલન કરવું અને પૃથ્વીને વિષે ધર્મનું સ્થાપન કરવું ॥ ૧૫૭ ॥

અને તે રાજા તેમણે રાજ્યના જે સાત અંગ તથા ચાર ઉપાય તથા છ ગુણ તે જે તે લક્ષણે કરીને જન્યાર્થ પાણે જાણવા ॥ અને તીર્થ જે ચાર મોકલ્યાના સ્થાનક, તથા વ્યવહારના જાણનારા જે સભાસદ, તથા દંડવા જોગ્ય જે માણસ, તથા દંડવા જોગ્ય નહીં એવા જે માણસ એ સર્વેને લક્ષણે કરીને જન્યાર્થ પાણે જાણવાં ॥ ૧૫૮ ॥

હવે સુવાસની બાઈયુંના વિશેષ ધર્મ કહીએ છીએ ॥ અમારે આશ્રીત જે સુવાસની બાઈયું તેમણે પોતાનો પતી અંધ

હોય, રોગી હોય, દરીદ્રી હોય, નપુંસક હોય તોપણ તેને ઇ-
શ્વરની પેઠે સેવવો ॥ અને તે પતી પ્રત્યે કટુક વચન ન બોલ-
વું ॥ ૧૫૬ ॥

અને તે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે રૂપ ન જોયત તેણે જી-
કત ને ગુણવાન એવો જે અન્ય પુરૂષ તેનો પ્રસંગ સહજ સ્વ-
ભાવે પણ નજ કરવો ॥ ૧૬૦ ॥

અને પતીવ્રતા એવી જે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે પોતા-
ની નાભી, સાથલ ને છાતી તેને બીજા પુરૂષ દષ્ટિ એમ ન વ-
રતવું ॥ અને ઓઢ્યાના વસ્ત્ર વીના ઉઘાડે સરીરે ન રહેવું ॥
અને ભાંડ ભવાઈ જોવા ન જવું ॥ અને નીલિજ એવી જે
સ્ત્રીયું તથા સૈરીણી કાંમતી ને પુંશ્ચત્રી એવી જે સ્ત્રીયું તેમ-
નો સંગ ન કરવો ॥ ૧૬૧ ॥

અને તે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના પતી પરદેશ
ગયેસને આજુપાણુ ન ધારવાં ॥ ને રૂડાં વસ્ત્ર ન પેરવાં ॥ ને
પારકે ઘેર બેસવા ન જવું ॥ અને હાસ્ય વીનાઘઘીકનો ત્યાગ
કરવો ॥ ૧૬૨ ॥

હવે વીધવા સ્ત્રીયુંના વિશેષ ધર્મ કહીએ છઈએ ॥ અ-
મારે આશ્રીત જે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે તો પતી બુઢીએ કરીને
શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને સેવવા ॥ અને પોતાના પીતા, પુત્રાદીક જે

સંબંધી તેમની આજ્ઞાને વિષે વરતણું પાણુ સ્વતંત્રપણે ન વર-
તણું ॥ ૧૬૩ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વી-
નાનાજે પુરૂષ તેમને સ્પર્શ કરાયેય ન કરવો ॥ અને પોતાની
જોખન અવસ્થાને વિષે અવસ્ય કારણ વીના સમીપ સંબંધ
વીનાના જે જીવાન પુરૂષ તેમની સાથે કરાયેય પાણુ બોલણું
નહીં ॥ ૧૬૪ ॥

અને ધાવણે જે બાળક તેના સ્પર્શને વિષે તો જેમ પ-
શુને અડી જવાય ને દોષ નથી તેમ દોષ નથી ॥ અને કોઈ
અવસ્યનું કામકાજ પડે તેને વિષે કોઈક વૃદ્ધ પુરૂષને અડી જ-
વાય તથા તે વૃદ્ધ સાથે બોલાય તેને વિષે દોષ નથી ॥ ૧૬૫ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ
વીનાના જે પુરૂષ તે થકી કોઈ વીધા પાણુ ન ભણી ॥ અને
વ્રત ઉપવાસે કરીને વારંવાર પોતાના દેહનું દમન કરણું ॥
૧૬૬ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના ઘરમાં પોતાના
જીવત પરજાંત દેહ નીર્વાહ થાય એટલુંજ જો ધન હોય તો તે
ધન જે તે ધર્મ કારણને વિષે પાણુ ન આપણું ॥ અને જો તેથી
અધીક હોય તો આપણું ૧૬૭ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે એકવાર અહાર કરવો ને
પૃથ્વીને વિષે મુખું ॥ અને મૈથુનાશકત એવાં જે પશુ પક્ષી
આદીક જીવ પ્રાણી માત્ર તેમને ક્યારેય પણ જાણીને જોવાં
નહીં ॥ ૧૬૮ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે સુવાસની સ્ત્રીના જેવો વે-
શ ન ધારવો ॥ તથા સંન્યાસાણી તથા વેરાગાણુ તેના જેવો
વેશ ન ધારવો ॥ અને પોતાના દેશ, કુળ ને આચાર તેને વી-
રુદ્ધ એવો જે વેસ તે પણ ક્યારેય ન ધારવો ॥ ૧૬૯ ॥

અને ગર્ભની પાડનારી જે સ્ત્રી તેના સંગ ન કરવો અને
તેના સ્પર્શ પણ ન કરવો ॥ અને પુરુષના રસ શૃંગાર સંબંધી
જે વારતા તે ક્યારેય ન કરવી ને ન સાંભળવી ॥ ૧૭૦ ॥

અને જીવાન અવસ્થાને વિષે રહી એવી જે વીધવા
સ્ત્રીયું તેમણે જીવાન અવસ્થાવાળા જે પોતાના સંબંધી પુરુષ
તેમની સંઘાથે પણ એકાંત સ્થળને વિષે આપત્કાળ પડ્યા વી-
ના ન રહેવું ॥ ૧૭૧ ॥

અને દોળીની રમત ન કરવી ને આભૂષાણાદીકનું ધા-
સણુ ન કરવું ॥ અને સુવાર્ણાદીક ધાતુના તારે જીવંત એવાં જે
ઝીણાં વસ્ત્ર તેનું ધારણુ પણ ક્યારેય ન કરવું ॥ ૧૭૨ ॥

અને સુવાસની ને વીધવા એવી જે સ્ત્રીયું તેમણે વસ્ત્ર

પેર્યા વીના નાહાણું નહીં ॥ અને પોતાનું જે રજસ્વળાપાણું તે કોઈ પ્રકારે ગુપ્ત ન રાખણું ॥ ૧૭૩ ॥

અને વળી રજસ્વળા એવી જે સુવાસની ને વીંધવા સ્ત્રી યું તે ત્રણ દીવસ સુધી કોઈ મનુષ્યને તથા વસ્ત્રાદીકને અડે નહીં ॥ અને ચોથે દીવસે નાહીને અડણું ॥ એવી રીતે ગૃહસ્થાશ્રમી એવા જે પુરુષ ને સ્ત્રીયું તેમના જે આ વિશેષ ધર્મ કહ્યા તે સર્વે ધર્મવંશી આચાર્ય ને તેમની પત્નીયું તેમણે પણ પાળવા કેમજે એ ગૃહસ્થ છે ॥ ૧૭૪ ॥

હવે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારીના જે વિશેષ ધર્મ તે કહી ચે છે ॥ અમારે આશ્રીત જે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારી તેમણે સ્ત્રી માત્રનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને તે સ્ત્રીયું સંઘાથે બોલણું નહીં ને જાણીને તે સ્ત્રીયું સનમુખ જોણું નહીં ॥ ૧૭૫ ॥

અને તે સ્ત્રીયુંની વારતા ક્યારેય ન કરવી ને ન સાંભળવી ॥ અને જે સ્થાનકને વિષે સ્ત્રીયુંનો પગ ફર હોય તે સ્થાનકને વિષે સ્નાનાદીક ક્રીયા કરવા ન જાણું ॥ ૧૭૬ ॥

અને દેવતાની પ્રતીમા વીના ખીજ જે સ્ત્રીની પ્રતીમા ચીત્રની અથવા કાષ્ઠાદીકની હોય તેનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને જાણીને તો તે પ્રતીમાને જોવી પણ નહીં ॥ ૧૭૭ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારી તેમણે સ્ત્રીની પ્રતીમા ન કર-

વી ને સ્ત્રીએ પોતાના શરીર ઉપર ધારેલું જે વસ્ત્ર તેને અડવું નહીં ॥ અને મૈથુનાશકત એવા જે પશુ પક્ષાદીક પ્રાણી માત્ર તેમને જાણીને જોવાં નહીં ॥ ૧૭૮ ॥

અને સ્ત્રીના વેશને ધરી રહ્યા એવા જે પુરુષ તેને અડવું નહીં ॥ ન તેની સામુ જોવું નહીં ॥ ન તે સાથે બોલવું નહીં ॥ અને સ્ત્રીના ઉપદેશ કરીને ભગવાનની કથા કીર્તન પણ ન કરવા ॥ ૧૭૯ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રહારચારી તેમણે પોતાના પ્રહાર્ય વ્રત નો ત્યાગ થાય એવું જે વચન તે તો પોતાના ગુરુનુ પણ ન માનવું ॥ ને સદાકાળ ધીરજવાન રહેવું ને સંતોષે જીવત રહેવું ને માને રહીત રહેવું ॥ ૧૮૦ ॥

અને બળાત્કારે કરીને પોતાને અતીસે સમીપે આવતી એવી જે સ્ત્રી તેને બોલીને અથવા તીરસ્કાર કરીને પણ તુરત વારવી પણ સમીપે આવવા દવી નહીં ॥ ૧૮૧ ॥

અને જો ક્યારેક સ્ત્રીયુંના અથવા પોતાનો પ્રાણ નાશ થાય એવો જો આપત્કાળ આવી પડે ત્યારે તો તે સ્ત્રીયુંને અડીને અથવા તે સાથે બોલીને પણ તે સ્ત્રીયુંની રક્ષા કરવી ને પોતાની પણ રક્ષા કરવી ॥ ૧૮૨ ॥

અને નૈષ્ઠીક પ્રહારચારી તેમણે પોતાને સરીરે તૈલ મર્દન

ન કરવું ને આયુષ્ય ન ધારવું ॥ અને ભયંકર એવો જે વેશ તે
ન ધારવો ને રસના ઇંદ્રીને છતવી ॥ ૧૮૩ ॥

અને જે 'પ્રાહ્લાણ'ના ઘરને વિષે સ્ત્રી પીરસનારી હોય તે-
ને ઘેર ભીક્ષા કરવા જવું નહીં ॥ અને જ્યાં પુરૂષ પીરસનારો
હોય ત્યાં જવું ॥ ૧૮૪ ॥

અને નૈષ્ઠીક બ્રહ્મચારી તેમણે વેદ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ ક-
રવો અને ગુરૂની સેવા કરવી ॥ ને સ્ત્રીયુંની પેઠેજ સૌણ પુરૂ-
ષનો સંગ જે તે સર્વકાળે વર્જવો ॥ ૧૮૫ ॥

અને જે જાતીયે કરીને 'પ્રાહ્લાણ' હોય તે કોઈને પણ ચ-
ર્મવારી ન પીવું ॥ અને કુંગળી ને લસાણ આદીક જે અભક્ષ-
્યસ્તુ તે 'પ્રાહ્લાણ' જાતી હોય તેમણે કોઈ પ્રકારે ન ખાવું ॥
૧૮૬ ॥

અને જે 'પ્રાહ્લાણ' હોય તેમણે સ્નાન, સંધ્યા, ગાયત્રીના
જપ, શ્રી વીળગુની પૂજા ને પૈશ્વદેવ એટલાવાના કર્યા વીના
ભોજન કરવું નહીં ॥ એવી રીતે નૈષ્ઠીક બ્રહ્મચારીના વીશેષ
ધર્મ કહ્યા ॥ ૧૮૭ ॥

હવે સાધુના વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ ॥ અમારે આ-
શ્રીત જે સર્વે સાધુ તેમણે નૈષ્ઠીક બ્રહ્મચારીની પેઠે સ્ત્રીયુંના દ-
ર્શણ, ભાષણાદીક પ્રસંગનો ત્યાગ કરવો ॥ તથા સૌણ પુરૂષ-

ના પ્રસંગાદીકનો ત્યાગ કરવો ॥ અને અંતરશત્રુ જે કામ, ક્રો-
ધ, લોભ ને માન આદીક તેમને છૂતવા ॥ ૧૮૮ ॥

અને સર્વે ઈંદ્રીઓ તે છૂતવી ને રસના ઈંદ્રીયને તો વિ-
શેષપણે કરીને છૂતવી ॥ અને દ્રવ્યનો સંગ્રહ પોતાને કરવો
નહીં ને કોઈ બીજા પાસે પણ કરાવવો નહીં ॥ ૧૮૯ ॥

અને કોઈની પણ થાપણ ન રાખવી અને ક્યારેય પણ
ધીરજતાનો ત્યાગ ન કરવો ॥ અને પોતાના ઉતારાની જયગા
બંધીની હોય તો તેને વિષે ક્યારેય પણ સ્ત્રીનો પ્રવેસ થવા દેવો
નહીં ॥ ૧૯૦ ॥

અને તે સાધુ તેમણે આપલ્કાણ પડ્યા વીના રાત્રીને
વિષે સંઘ સોળત વિનાનું ચાલવું નહીં ॥ તથા આપલ્કાણ પ-
ડ્યા વીના ક્યારેય પણ એકલા ચાલવું નહીં ॥ ૧૯૧ ॥

અને જે વસ્ત્ર બહુ મૂલવાળું હોય તથા ચીત્ર વીચીત્ર ભા-
તનું હોય ॥ તથા કસુંબાદીક જે રંગ તેણે કરીને રંગેલું હોય ॥
તથા શાલ દુશાલો હોય ને તે બ્દે બીજાની ઇચ્છાએ કરીને પો-
તાને પ્રાપ્ત થયું હોય તોપણ ને વસ્ત્ર પોતાને પેરવું આદવું ન-
હીં ॥ ૧૯૨ ॥

અને ભીક્ષા તથા સભાપ્રસંગ એ બે કારણ વીના ગૃહસ્થના
ઘર પ્રત્યે જવું નહીં ॥ અને ભગવાનની નવ પ્રકારની ભક્તી

તે વીના વ્યર્થાકાળ નીગમવો નહીં ॥ નીરંતર ભક્તી કરીનેજ કા
ળ નીર્ગમવો ॥ ૧૯૩ ॥

અને જે ગૃહસ્થના ઘરને વિષે સંધેસ અન્નના પીરસના-
રા પુરૂષજ હોય તથા સ્ત્રીયુંના દર્શનાદીક પ્રસંગ કોઈ રીતે થાય
એમ ન હોય ॥ ૧૯૪ ॥

એવી રીતનું, જે ગૃહસ્થનું ઘર તે પ્રત્યે અમારા સાધુ
તેમણે જમવા જવું ॥ અને એ કહ્યું તેવું ન હોય તો કાચું અ-
ન્ન માગીને પોતાને હાથે રસોઈ કરીને ભગવાનને નૈવેદ્ય ધરા-
વીને જમવું ॥ ૧૯૫ ॥

અને પુર્યે રૂપભદ્ર ભગવાનના પુત્ર જે ભરતછ તે જે તે
પૃથ્વીને વિષે જડ વ્રાહ્માણ થકા જેમ વીચરતા હવા તેમજ પ-
રમહંસ એવા જે અમારા સાધુ તેમણે વર્તવું ॥ ૧૯૬ ॥

અને નૈષ્ઠીક પ્રહાર્યારી ને એ સાધુ તેમણે તાંબુડ તથા
અક્ષીણ તથા તનાક ઇત્યાદીકનું જે ભક્ષણ તે જતને કરીને વ-
ર્તવું ॥ ૧૯૭ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રહાર્યારી ને સાધુ તેમણે ગર્ભાયાન
આદીક જે સંસ્કાર તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ તથા એકાદશાહ
પરજંત જે પ્રેતશ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ તથા દ્વાદશાહ
શ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ ૧૯૮ ॥

અને રોગાદીક આપત્કાળ પડ્યા વીના દીવસે સુષું ન
હીં ॥ અને ગ્રામ્ય વાર્તા કરવી નહીં ને જાણીને સાંભળવી ન-
હીં ॥ ૧૯૯ ॥

અને તે નૈઘીક ખત્રચારી ને સાધુ તેમણે રોગાદીક આ-
પત્કાળ પડ્યા વીના ખાટલા ઉપર સુષું નહીં ॥ અને સાધુની
આગળ તો નીરંતર નીષ્કપટપણે વરતણું ॥ ૨૦૦ ॥

અને તે સાધુ ને ખત્રચારી તેમણે કોઈક કુમતીવાળો દુ-
ષ્ટજન હોય તે પોતાને ગાળ દે અથવા મારે તો તે સહનજ ક-
રવું પણ તેને સામી ગાળ ન દેવી ને મારવું નહીં ॥ ને તેનું
જેમ હીત થાય તેમજ મનમાં ચીંતવન કરવું પણ તેનું બુંદુ
થાય એવો તો સંકલ્પ પણ ન કરવો ॥ ૨૦૧ ॥

અને કોઈનું દૂતપણું ન કરવું ॥ તથા ચાડીયાપણું ન
કરવું ॥ અને કોઈના ચાર ચક્ષુ ન થવું ॥ અને દહને વિષે
અહંબુદ્ધી ન કરવી ને સ્વજનાદાકને વિષે મમતા ન કરવી ॥
એવી રીતે સાધુના વિશેષ ધર્મ કહ્યા ॥ ૨૦૨ ॥

અને અમારા આશ્રીત એવા જે સદસંગી ખાઈ ભાઈ સ-
ર્વ તેમના જે સામાન્ય ધર્મ ને વીશેષ ધર્મ તે જે તે સંક્ષેપે ક-
રીને આવી રીતે અમે લખ્યા છે ॥ અને આ ધર્મનો જે વી-
સ્તાર તે તો અમારા સંપ્રદાયના જે ગ્રંથ તે થકી જાણવો ॥
૨૦૩ ॥

અને સર્વે જે સતશાસ્ત્ર તેના જે સાર તેને અમે અમારી
બુદ્ધિએ કરીને ઉદ્ધારીને આ શિક્ષાપત્રી લખી છે ॥ તે કેવી છે
તો સર્વે મનુષ્ય માત્રને મનવાંછીત ફળની દેનારી છે ॥ ૨૦૪ ॥

એ હેતુ માટે અમારા આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમણે
સાવધાનપણે કરીને નીત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીને
વર્તવું ॥ પણ પોતાના મનને જાણે તો ક્યારેય ન વર્તવું ॥
૨૦૫ ॥

અને જે અમારા આશ્રીત પુરૂષ ને સ્ત્રીયું તે જે તે આ
શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે વરતશે તે ધર્મ, અર્થ, કામ ને મોક્ષ એ
ચાર પુરૂષાર્થની સીદ્ધિને નીશ્ચે પામશે ॥ ૨૦૬ ॥

અને જે બાઈ ભાઈ આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે નહીં વર્તે તે તો
અમારા સંપ્રદાય થકી બાહાર છે એમ અમારા સંપ્રદાયવાળા
સ્ત્રી ને પુરૂષ તેમણે જાણવું ॥ ૨૦૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સતસંગી તેમણે આ શિક્ષા-
પત્રીના નીત્યે પાઠ કરવો ॥ અને જેને ભાણતાં આવડતું નહો-
ય તેમણે આદર થકી આ શિક્ષાપત્રીનું શ્રવણ કરવું ॥ ૨૦૮ ॥

અને આ શિક્ષાપત્રીને વાંચી સંભળાવે એવો કોઈ ન
હોય ત્યારે તો નીત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીની પૂજા કરવી ॥
અને આ જે અમારી વાણી તે અમારું સ્વરૂપ છે એવી રીતે

પરમ આદર થકી માનવી ॥ ૨૦૯ ॥

અને આ જે અમારી શિક્ષાપત્રી તે જે તે દૈવી સંપ્રદાયે કરીને જુક્ત જે જન હોય તેને આપવી ॥ અને જે જન આસુરી સંપ્રદાયે કરીને જુક્ત હોય તેને તો ક્યારેય ન આપવી ॥ ૨૧૦ ॥

સંવત ૧૮૮૨ અઢાર બાસીના મહા સુદી પંચમીને દીવસે આ શિક્ષાપત્રી અમે લખી છે તે પરમ કલ્યાણકારી છે ॥ ૨૧૧ ॥

અને પોતાના આશ્રીત જે લક્ષ્મી જન તેમની જે સમગ્ર પીડા તેના નાસના કરનારા એવા ॥ ને ધર્મે સહીત જે લક્ષ્મી તેની રક્ષાના કરનારા એવા ॥ ને પોતાના લક્ષ્મી જનને મનવાંછીત સુખના આપનારા એવા જે શ્રી કૃષ્ણ લગવાન તે જે તે અમારા સમગ્ર મંગળને વીસ્તારે ॥ ૨૧૨ ॥

ધર્તીશ્રી સહજનંદ સ્વામી શીવ્ય નીત્યાનંદ મુની લીખીતા શિક્ષાપત્રી ટીકા સમાપ્તા ॥

પ્રાર્થના.

જય જય શ્રી વાસુદેવ લગવત્તારાચાણુ ॥ મહાપુરુષ મહાનુંભાવ પર મંગળ ॥ પરમ કલ્યાણુ સચ્ચિદાનંદ દિવ્ય મૂ-

તેં ॥ અનેક કોટિ બ્રહ્માંડાધીશ શ્વેત દ્વિપપતે મથુરાનાથ વસુ
 દેવ દેવકીનંદન ॥ ગોકુલાધીશં વૃંદાવન વિહારી ॥ રાધિકા ર-
 માણુ ॥ મુરલી મનોહર ગોપીજન વલ્લભ વૃંદરાજ નંદ નંદન
 યસોદા જીવન કંઠ નાશન ॥ શ્રી દ્વારિકાધીશ ॥ લક્ષ્મીનારાય-
 ણુ ॥ નરનારાયણુ ॥ ભક્તજન સંકટ નાશન ॥ દ્રૌપદિ લજ્જત
 રક્ષક ॥ ધર્મ ધુરંધર ભક્તી ધર્મ નંદન અંધમોહારક ॥ પતિત
 પાવન ॥ અશરાણુ શરાણુ ॥ આનંદપાદ ॥ આનંદ મુખ ॥ આ
 નંદ નયન ॥ આનંદ રૂપ ॥ આનંદ વસ ॥ આનંદ બ્રુવણુ ॥
 અનંત કલ્યાણુ ગુણુ દયા સાગર ॥ દુર્મતિ નાશન ॥ કામ ક્રોધ
 લોભ ભય નિવારણુ ॥ કાલ માયા પાશ મોચક ॥ ભવસાગર
 તારક ॥ પુર્ણ પુરુષોત્તમ ॥ પરમાત્મા ॥ પરમેશ્વર લક્ષ્મીકાંત
 કૃષ્ણુ કેશવ ॥ ઘનશ્યામ નિલકંઠ નારાયણુ મુને ॥ મહારાજ
 ધિરાજ ॥ તમે તો સકલ જીવ ઈશ્વર માયાના સ્વામિ છો ॥ ને
 હું તમારો સેવક છું અને હાથ જોડીને તમારી પ્રાર્થના
 કરું છું ॥ જે જાણીને તથા ન જાણીને જે અપરાધ મેં ક-
 ર્યા હોય તે સર્વ તમે ક્ષમા કરજો ॥ તમે તો મારી ઉપર કૃપા
 કરીને ભવસાગર તરવાને કાળે નર દેહ આપ્યો છે ॥ પણ હું
 તો અનેક જન્મનાં કર્મ પાસના બાંધેલો પાપી જીવ છું તે અવ
 તર્યો ત્યારથી કુસંગમાં પડેલો છું ॥ માતાના ઉદરમાં હતો ત્યા

રે છ લાખ ને ચોર્યાશી શહસ્ત્ર નરકના કુંડ છે ॥ તે કરતાં પણ
 ગર્ભવાસનું દુઃખ ઘણું લાગ્યું ત્યારે તમારી સંગાતે કોલ દલા-
 સા કર્યા ॥ જે હે મહારાજ ॥ કૃપા કરીને મને આ ગર્ભ સંક-
 ઠમાંથી છોડવો ॥ હવે આજ પછી કશું પાપ કરીશ નહીં ॥ ને
 તમારા ચાગુર્વિંદની ભક્તિ કરીશ ॥ જે મારે ફરીને આ ઉકાણે
 આવવું પડે નહીં એવું કરીશ ॥ એમ કહીને બાહરે આગ્યા તે
 વાત તો ભૂલી ગયો ॥ ને તમારી મૂર્તિ નિરખવાને કાળે તથા
 તમારા ભક્તના દર્શન કરવાને કાળે તમે તો મને સારાં સુંદર
 નેત્ર આપ્યાં તે નેત્રવતે સંસારી જીવને જ નેત્રો ફર્યો ॥ પણ
 તમને તથા તમારા સંતને તો આજખ્યાજ નહીં ॥ એ મારો
 મોટો અપરાધ છે તે ક્ષમા કરજો ॥ હે મહારાજ ॥ વળી તમે
 કૃપા કરીને તમારી કથા સાંભળવાને તથા તમારા ભક્તના ગુણ
 સાંભળવાને કાળે મને સારા કાંન આપ્યા તે કાંનવતે હું તો સં-
 સાર વ્યવહારની વાતો સાંભળતો ફર્યો પણ ભાવે કરીને તમારા
 ને તમારા ભક્તનાં ગુણાનુવાદ સાંભળ્યાં નહીં ॥ એ મારો મો-
 ઠો અપરાધ છે તે તમે ક્ષમા કરજો ॥ હે મહારાજ ॥ વળી ત-
 મે તો કૃપા કરીને તમારા ગુણ ગાવાને કાળે મને મુખ આપ્યું
 ॥ તે વતે હું તો સંસારનાં કામનો ઘણો કબજા કરતો ફર્યો ॥
 પણ મેં કરીને તમારાં ને તમારા ભક્તનાં કીર્તન ગાયાં નહીં ॥

ને તમારી પ્રસાદી કર્યા વીના જો તે ખોલો કર્યો ॥ એ મારો મો-
 ઠો અપરાધ છે તે તમે ક્ષમા કરજો ॥ એવી રીતે મારા મોઠા
 મોઠા ઘણાક અપરાધ છે તે તમે મનમાં લાવશો નહીં ॥ પોતા-
 ના બરદ સામું જોઈને મારો ઉદ્ધાર કરજો ॥ હું તો પોતાને ક-
 મેં કરીને ભવસાગરમાં વહ્યો જનો હનો ॥ પાશુ તમે મોઠા દ-
 યાનિધિ છો તે મારો હાથ ઝાડી લીધો છે ॥ હવે તો બાંહય
 ગ્રહ્યાની લાજ રાખજો ॥ હે મહારાજ ॥ મારો આંખ્યો તમારી
 મૂર્તિ સામી નિત્યે રહેજો ॥ ને મારા કાંત નિત્યે તમારી કથા
 સાંભળજો ॥ ને મારા હાથ તમારી સેવામાં નિત્યે રહેજો ॥ ને
 મારા પગ નિત્યે તમારા મંદિર પ્રત્યે ચાલજો ॥ ને મારી જીભ
 નિત્યે તમારું નામ રટાણું કરજો ॥ ને મારું મન નિત્યે તમારી
 મૂર્તિનું ધ્યાન કરજો ॥ એટલાં વાંતાં તમારી પ્રાર્થના કરીને હું
 માગું છું ॥ તે કૃપા કરીને આપો ॥ તમે તો ક્ષર થકી પર છો ॥
 માયા થકી પર છો ॥ શ્રી પુરુષોત્તમ સ્વરૂપ પોતે છો ॥ અક્ષર
 પ્રજ્ઞ તમારું ધામ છે ॥ માયા તમારી શક્તિ છે ॥ સર્વે જીવ ત-
 મારા દાસ છે ॥ અનેક કોટિ પ્રજ્ઞાંડની ઉત્પત્તિ સ્થિતિ સંહા-
 રના કરનારા તમે એક સ્વામિ સત્ય છો ॥ કાળાણના કારણ છો
 ॥ કાળના કાળ છો ॥ ઇંદ્રિયના ઇંદ્રિય છો ॥ તમે આત્માના
 આત્મા છો ॥ પ્રાણના પ્રાણ છો ॥ ઇશ્વરના ઇશ્વર છો ॥ અં-

તર્યામી પ્રગ્ન છે ॥ સર્વના સાક્ષિ છે ॥ સકળ કર્મના ફળદાતા
 છે ॥ સ્વયંજ્યોતિ રૂપ છે ॥ માયાના ગુણે રહિત તમારી મૂ-
 ર્તિ છે ॥ માટે તમે નિર્ગુણ છે ॥ માયાનો ઘડેલો તમારો આ-
 કાર નથી માટે તમે નિરાકાર છે ॥ નિરંજન છે ॥ અખંડ
 અવિનાશી છે ॥ તમારા ગુણનો અંત ચાર મુખે પ્રજ્ઞા પામ-
 તા નથી ॥ ને સકલ મુખે શેષજી પણ પામતા નથી ॥ ત્યારે
 હું અધ્ય જી તમારી સ્તુતિ શી કરું ? ॥ સંસારમાં જે મુમુક્ષુ
 જી હશે તેને તો તમારા ચરણાર્પિદનો એક દ્રઢ આશ્રય વિના
 કષ્ટાણુકારી બીજું કશું નથી ॥ સર્વ દેવતા માત્ર તમને નમે
 છે ॥ સર્વ શાસ્ત્ર પુરાણ તમારું વર્ણન કરે છે ॥ વેદ સર્વે તમારી
 સ્તુતિ કરે છે ॥ તમારી ભક્તિ કર્યા વિના તો પ્રજ્ઞાદિક મોટા જે
 ઇશ્વર છે તેમને પણ સંસારની ભ્રમાણ છુટતી નથી ॥ ને નીચ
 જીવ હોય ને તે જે તમારી ભક્તિ કરે તો તેને પણ પ્રજ્ઞાદિક
 દેવતા નમસ્કાર કરે છે ॥ ને તમારા ધામને તે પામે છે ॥ તમા-
 રા ભયથી પૃથિ લોકને ધરી રહી છે ॥ તમારા ભય થકી સમય
 સમય પ્રત્યે વૃક્ષ પુષ્પ, ફળ, આપે છે ॥ તમારા ભય થકી
 શેષ નાગ ચૈદ લોકને માથા ઉપર ધરી રહ્યા છે ॥ તમારા ભય
 થકી ઈંદ્ર રાજા વરસાદ વરસાવે છે ॥ તમારા ભય થકી સૂર્ય
 ચંદ્ર કાળચક્ર નિત્યે ફરે છે ॥ તમારા ભય થકી મૃત્યુ પણ પ્ર-

હાંડને વિશે સર્વત્ર ફરે છે ॥ ને પ્રભા વિષ્ણુ સદાશિવ એ સર્વે
 ને એક એક પ્રભાંડના ઇશ્વર છે તે પણ તમારી આજ્ઞાને
 વિશે વહે છે ॥ એવા મોટા સમર્થ છો એમ જાણીને દ્રઢ વિ-
 શ્વાસે તમારા ચરાણ કમળનો આશ્રય કર્યો છે ॥ તે માટે મારી
 પર કૃપા દ્રષ્ટિ નિત્યે રાખજો ॥ મારા મનના વિકાર માત્રનો
 નાશ કરજો ॥ સુખુદ્ધિ આપજો ॥ તમારા ભક્તનો સમાગમ
 નિત્યે આપજો ॥ ને મારું મન કોઈ દિવસ તમારા ચરાણારવિંદ
 દ મુકીને પાપ કર્મ ઉપર જાય નહીં એવી કૃપા કરજો ॥ તમે
 તો સર્વજ્ઞ છો ને હું તો અધ્ધર છું તેથી તમારી પ્રાર્થના ધીણી
 શી કરું ॥ મારે તો આ લોકમાં તથા પરલોકમાં તમારા ચરાણા-
 રવિંદ વિના બીજા કોઈનો આશ્રય નથી ॥ ને હું તો કશું સ-
 મજનો નથી ॥ માટે જેમ મારું સારું થાય તેમ કરજો ॥ તમે
 ને ઉપકાર કર્યો છે તેનું સારું વાળવાનું કોઈનું પણ સામર્થ્ય
 નથી ॥ માટે હું તો તમને સાદાંગ દંડવત પ્રણામ કરું છું ॥
 ઇતિ શ્રી દિનાનાથ ભટ્ટ વિરચિતા ॥ ભક્તિ ધર્મ નંદન શ્રી વા-
 સુદેવ પ્રાર્થના સમાપ્ત ॥

ગરબીઓ.

થાળ.

અપિનાશી આવેરે, જમવા કૃષ્ણ હરી ॥ શ્રી ભ-
 ક્તિ ધર્મ સુતરે, જમાડું પ્રીત કરી ॥ ૧ ॥ શેરહિયા
 વાળીરે, કુસુમાં વેળાં છે ॥ મળિયાગરે મંદિરે, લિંખ્યાં
 લેણીં છે ॥ ૨ ॥ ચાખ્ખડિયા પેરીરે, પંચારો ચટકંતા ॥
 મંદિરિયે મારેરે, પ્રભુજી લટકંતા ॥ ૩ ॥ બાજ્જેઠે બેસારી
 રે, ચરાણુ કમળ ઘોડીં ॥ પામરિયે પ્રભુજીરે ॥ પાવલિયા
 લોડીં ॥ ૪ ॥ કુસુલ સુગંધીરે, ચોળું શરીરે ॥ હેને નવરાવું
 રે, હરી ઉને નીરે ॥ ૫ ॥ પેરાવું પ્રીતેરે, પીતાંબર ઘો-
 તી ॥ ઉપરણિયું આદાકુરે, અતી બીણા પોતી ॥ ૬ ॥ કેસર
 ચંદનનુરે, ભાળે તિલક કરું ॥ વંદન કરિ વિષ્ણુરે, ચ-
 રણે શીશ ધરું ॥ ૭ ॥ ઉરહાર ગુલાબીરે, ગજરાં બાંધીને
 ॥ નિરખું નારાયણુરે, દબ્બી સાંધીને ॥ ૮ ॥ શીતળ સુગં
 ધીરે, કળશ ભર્યા જળના ॥ ઉલ્લેચ બાંધ્યા છે રે, ઉપર
 મખમલના ॥ ૯ ॥ કંચન બાજ્જેઠેરે, બિરાજે બહુ નામી
 ॥ પકવાનને પીરશીરે, થાળ લાવું સ્વામી ॥ ૧૦ ॥ મો-
 તૈયા લાકુરે, સેવૈયા સારા ॥ તમકાજ કર્યા છેરે, લાખાણુશાઈ

ખ્યારા ॥ ૧૧ ॥ મગદળ ને સેવદળરે, લાડૂ દળના છે ॥ ખા-
 નાં ને ખુરમારે, ચુરમાં ગોળનાં છે ॥ ૧૨ ॥ જલેખી ગેભરરે,
 બરફી બહુ સારી ॥ પેંડા પતાસારે, સાટા સુખકારી ॥ ૧૩ ॥
 મરફી ને મેંસુરરે, જમો જગવંદનજી ॥ સૂતરફાળી છેરે, ભ-
 કિત નંદનજી ॥ ૧૪ ॥ ગગાણુ ને ગાંડિયારે, ગુંદવડાં વાલા ॥
 ગુલામપાક જમજોરે, ધર્મતાણા લાલા ॥ ૧૫ ॥ એલાઈચી-
 દાણારે, ચાણા છે સાકરિયા ॥ ગુંદરપાક સુંદરરે, જમજોરે ડાક-
 રિયા ॥ ૧૬ ॥ ટોપરાપાક ટાઢોરે, સકરપારા સારા ॥ સેવો ધી
 શાકરરે, તમે છો જમનારા ॥ ૧૭ ॥ કેસરિયા ખિરંજરે, ગ-
 ળ્યો ને મોળોછે ॥ શાકરનો શીરેરે, હરિ શો ઘોળો છે ॥ ૧૮ ॥
 લાપશી કંસારમારે, ધી બહુ રસબસ છે ॥ ખિર ખાંડ ધી રો-
 ટકીરે, જમો બહુ સરસ છે ॥ ૧૯ ॥ બદામ ચારોળીરે, દ્રા-
 ખ તે નાંખીને ॥ દુધપાક કર્યો છેરે, જુઓ હરિ ચાખીને ॥
 ૨૦ ॥ પૂરી કચોરીરે, પૂરાગુપોળી છે ॥ રોટલિયો ઝીણીરે,
 ધીમાં બોળી છે ॥ ૨૧ ॥ પાપડને પુડલારે, મીઠા માલપુડા ॥
 માંખણુ ને મિશરીરે, માવો દહિયૂડા ॥ ૨૨ ॥ ઘડિંની છે ખા-
 ઠીરે, બાજરાની પોળી ॥ ઝાઝીવાર ધીમારે, હરિ મેં ઝબકો-
 જી ॥ ૨૩ ॥ તલસાંકળિ સુંદરરે, બીજી ગળપાપડી ॥ ગાંઠી-
 આ કળીરે, ત્રીજી ફૂલવડી ॥ ૨૪ ॥ ભજિયાં ને વડારે, સુંદર

દેયરિયાં ॥ વધાર્યા અગુરે, માંઘ મીઠું મરિયાં ॥ ૨૫ ॥ ગુળં
 ને મડિયારે, ફાંફા ફરસા છે ॥ અગવી આદાનારે, ભન્નિયાં
 સરસાં છે ॥ ૨૬ ॥ કંચન કટોરેરે, પાણી પીજ્જે ॥ જેને કાંઈ
 નેઈએરે, માગી લેજ્જે ॥ ૨૭ ॥ રોટલી રસ શાકરે, જમજ્જે
 અન્નમેજા ॥ રાંચણા ને રોટલીરે, ખાંડ કેળાં છેલાં ॥ ૨૮ ॥
 મોરબા કર્યા છેરે, કેરી દ્રાખ્તાણા ॥ સુંદરપૂર જમજ્જેરે, રાખ-
 જી ॥ માં માણા ॥ ૨૯ ॥ કટોરા પૂર્યારે, સુંદર શાકાંના ॥ કેટ-
 લાંક ગાણાપુરે, છે ઝાઝાં વાનાં ॥ ૩૦ ॥ સૂરાણુ તળ્યાં છેરે, સુંદ-
 ર ઘી ઝાઝે ॥ અગવિ ને રતાણુરે, તળ્યાં છે તમકાજે ॥ ૩૧ ॥
 મેં પ્રીત કરીનેરે, પરવળ તળિયાં છે ॥ વંચાક ને વાલોળરે,
 બેળાં ભળિયાં છે ॥ ૩૨ ॥ કંકોણાં કોળારે, કેળાં કારેલાં ॥ ગ-
 લકાં ને તુરિયારે, રૂપ વધારેલાં ॥ ૩૩ ॥ ચોળા વાલોળારે,
 પ્રીત કરી તળિયો ॥ હુદિયાં ને ડોડારે, ગુવારની ફળિયા ॥
 ૩૪ ॥ લિલવા વધાર્યારે, થયા છે બહુ સારા ॥ ભીંડાની ફળિ-
 ચારે, તળિયો હરિ મારા ॥ ૩૫ ॥ ટાંકો તાંદળજ્જેરે, મેંચીની
 ભાજી ॥ મૂળા મોઘરિયારે, સુવાની તાજી ॥ ૩૬ ॥ ચણેચી
 ડોડીરે, ભાજી સારી છે ॥ કઢી ને વડીરે, સુંદર વધારી છે ॥
 ૩૭ ॥ નૈયાનાં રાઈતારે, અતિ અનોપમ છે ॥ મીઠું ને રાઈ
 રે, માંઘ બે સમ છે ॥ ૩૮ ॥ કેટલાંક ગાણાપુરે, પાર નો નહીં

આધે ॥ સાડું સાડું જમજોરે, જે તમને ભાવે ॥ ૩૯ ॥ ખા-
 રું ને મોળુરે, હરિવર કહેજો ॥ મીઠું મરિ ચટણિરે, માગી
 લેજો ॥ ૪૦ ॥ અથાણું જમજોરે, સુંદર સ્યાદૂ છે ॥ લિંબુ
 ને મરચારે, આખળાં આદૂ છે ॥ ૪૧ ॥ રાઈતી ચીરીરે, કેરી
 બોળ કરી ॥ ખારેક ને દ્રાખમરિ. નાંખ્યાં લવિંગ મરી ॥ ૪૨
 ॥ કેરાં ને કમદારે, તળિ છે કાચળીચો ॥ બીડાં બહુ સારાં
 રે, વાંસ ને ગરમરિયો ॥ ૪૩ ॥ પાંખાળિના ભાતમારે, સુંદ-
 ર મુગંધ ઘણું ॥ એલાયચિનો પિરચોરે, આંખા મોહારતણું
 ॥ ૪૪ ॥ મેં કડાણુ કરી છેરે, દાળ હરી તુરની ॥ પાતબી પિ-
 રશી છેરે, દાળ મસૂરની ॥ ૪૫ ॥ મગ ને અડદનીરે, કરી છે
 ઘોઘને ॥ ચોળા ને ચાણાનીરે, ઘીમાં કરમોઘને ॥ ૪૬ ॥ દા-
 ળ ને ભાત જમજોરે, તમને ભાવે છે ॥ ચતુરાઈએ જમતારે,
 પ્રિતી ઉપજવે છે ॥ ૪૭ ॥ દહિં ને ભાત જમજોરે, શાકર નાં-
 ખી છે ॥ દુધ ને ભાત સાડરે, શાકર રાખી છે ॥ ૪૮ ॥ દુધ
 ની તર શાકરરે, ભાત જમો પેહેલાં ॥ શાકર નાંખીનેરે, દૂધ
 પિયો છેલા ॥ ૪૯ ॥ જે જે કાંઈ જોઈએ, તે કહેજો અમને
 ॥ કાંઈ કસર કરોતો રે, મારા સમ તમને ॥ ૫૦ ॥ જીવન જ-
 મોનેરે, ચણુ કરો નાથ ॥ ચંદન ગારેશુરે, ઘોવરાણું હાથ ॥
 ૫૧ ॥ તજ એળચી જાયજોરે, જાવંત્રી સારી ॥ કાથો ને ચુ-

નેરે, સારી સોપારી ॥ ૫૨ ॥ નાગરવેલીનાંરે, પાન લાવી પા-
કાં ॥ ઘોઘને મુક્યાં છેરે, અનોપમ છે આખાં ॥ ૫૩ ॥ માંઘ ચૂ-
રણુ મેલીરે, બીડી વાળી છે ॥ લલિત લવિંગનીરે, ખીલિ ર-
સાળી છે ॥ ૫૪ ॥ મુખમાં હું મેલુરે, બીડી પ્રીત કરી ॥
આરતી ઉતારુંરે, પ્રભુજી ભાવભરી ॥ ૫૫ ॥ કુલ શેજ ખિછાવું
રે, પોઢો પ્રાણુ-પતિ ॥ પાવલિયા આંપુરે, હુંડે હરખ અતિ ॥
૫૬ ॥ થાળ ગાયો પ્રીતેરે, ધર્મકુળ મુગટ-માણી ॥ આપો પ્રે-
માનંદનેરે, પ્રસાદી થાળતાણી ॥ ૫૭ ॥

ધન ધનરે ગઢડું ગામ ॥ ધન એ ધરતીને ॥ મારે વા-
હાલે કીધો વિશ્રામ ॥ ધન એ ધરતીને ॥ ટેક ॥ જેમ જગત
માં મથુરાં કાશી ॥ જાણુ છે સહુ જનરે ॥ તેમ શ્રી પ્રગટ પ્રભુ
એ કીધું ॥ ગઢપૂર વંદ્રાવન ॥ ધન ॥ ૧ ॥ ગંગા યમુના મહી
નર્મદા ॥ ગોદાવરી ને તાપીરે ॥ તેથી અધિકી પદવી પ્રભુએ ॥
ઘેલા નદીને આપી ॥ ધન ॥ ૨ ॥ જેમ શ્રી કૃષ્ણ સુત વસુદેવ
ના ॥ વસ્ત્રા આવી નંદ ઘેરે ॥ તેમ શ્રી ધર્મ દેવના સુતે ક-
રી ॥ દાદા ખાચરપર મેહર ॥ ધન ॥ ૩ ॥ કૃષ્ણ રૂપ ધરી પુ-
તના મારી ॥ માર્યો મામો કંસરે ॥ મંછારામના નાથે કા-

દયો ॥ અસદગુરુનો વંસ ॥ ધન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ધન ધનરે પ્રગટ અવતાર ॥ ધન કારજ કીધાં ॥ ધન
સહજનંદ માહારાજ ॥ અવીચળ પદ દીધાં ॥ ટેક ॥ રામચં
દ્ર રૂપે પ્રગટીને ॥ બાંધી મોટી પાજરે ॥ પ્રબળ પ્રતાપ જાણા-
વ્યો પોતે ॥ લીધી સિંધુની લાજ ॥ ધન કારજ ॥ ૧ ॥ તેમ
શ્રી સહજનંદ માહારાજે ॥ અક્ષર ધામ ને અવનીરે ॥ તે
મધે જીવતરાણી બાંધી ॥ પાજ અનોપમ ભવની ॥ ધન કારજ
॥ ૨ ॥ દશ મસ્તકનો રાવાણ મારી ॥ લંકા કીધી હાથરે ॥
અનેક શીરનો માર્યો અનંગદેવ ॥ શ્રી સહજનંદ નાથ ॥ ધન
કારજ ॥ ૩ ॥ અરાઠ પદ્મ વાંદરને તાર્યો ॥ પ્રૌઢ પ્રતાપ જાણા-
વ્યોરે ॥ મંછારામના નાથે ભક્તનો ॥ અંક નથી ગણાવ્યો ॥
ધન કારજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ધન સહજનંદ ભગવાન ॥ ધન પ્રગટયા આજે ॥ કી-
ધી દયા અતી જીવપર ॥ અનેક દુખડાં ભાંજે ॥ ટેક ॥ કપીલ
દેવ થઈ દેવ હુતીજે ॥ હતી પોતાની માતરે ॥ કરી કલ્યાણ પ-
ધાર્યો પોતે ॥ છે જનમાં વીજ્યાત ॥ ધન ॥ ૧ ॥ આ અવસ
ર નો અનેક જીવના ॥ કારજ પોતે કીધારે ॥ કામ ક્રોધ મદ
લોભ ને ઈર્ષ્યા ॥ નારાયણથી બીધાં ॥ ધન ॥ ૨ ॥ વહારારૂપે
પૃથ્વી શોધી ॥ પ્રાક્રમ ભારે કીધુરે ॥ આ અવતારે ધર્મ શો-

ધીને ॥ જીવને કલ્યાણ દીધું ॥ ધન ॥ ૩ ॥ સાગરને વહલોવી
કૃષ્ણે ॥ રત્ન ચતુરદશ આપ્યારે ॥ અનેક જન્મના બંધન આ
જે ॥ મંછારામના કાપ્યા ॥ ધન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ધન સ્વામીનારાયણ દેવ ॥ પ્રતાપ જાણાવ્યો છે ॥ તે
તો નિજ બળથી અધર્મને હણાવ્યો છે ॥ ટેક ॥ પરસુરામે
ન ક્ષત્રી પૃથ્વી ॥ કીધી એકવીશ વારરે ॥ પણ મારા સહ-
જાતનંદજીએ ॥ કીધો અધર્મને કાર ॥ પ્રતાપ ॥ ૧ ॥ વામન
રૂપે છલ્યો બળીને ॥ પૃથ્વી માગી લીધીરે ॥ થઈ રાજ બળી
દારે વશીયા ॥ આપી અનોખ નીધી ॥ પ્રતાપ ॥ ૨ ॥ આ
અવસર તો રાયતણો જે ॥ રાય અનંગદેવ મોઢોરે ॥ છળી
હણ્યો જોની નીજ સામ્રથથી ॥ માર્યો પકડી ઢોઢો ॥ પ્રતાપ
॥ ૩ ॥ આ અવતારે લીળા કીધી ॥ વળી સામ્રથ જાણાવ્યુરે ॥
દાશ મંછારામને મનડે ॥ સૌથી અધિક લાવ્યું ॥ પ્રતાપ ॥ ૪ ॥

નંદલાલોરે નંદલાલો ॥ છે જો મારા પ્રાણથકી મુને વા-
હાલોરે ॥ નંદ ॥ ટેક ॥ એના ચરાણુ કમળની રેણું ॥ જોઈ જ-
નમ સુકળ મારો લેણુરે ॥ નંદ ॥ ૧ ॥ નખ મંડળ અધિક તે-
જાણું ॥ અંતરમાં કરે છે અજવાણુરે ॥ નંદ ॥ ૨ ॥ પગ ઘુંટી
અજબ ગોળ પ્યારી ॥ એનું ધ્યાન ધરે છે ત્રિપુરારિરે ॥ નંદ ॥

૩ ॥ ગીરધરની નવલ પેંડિ ગોરિ ॥ પ્રહ્લાનંદની છે જીવન દો-
રીરે ॥ નંદ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

રંગ ભિનારે રંગ ભિના ॥ એના નિત નિત લાવ નવિ-
નારે ॥ રંગ ॥ ટેક ॥ જનનું જીગલ જોઈને સુખિ થઈયે ॥ નિ-
ત્ય કમળા આંખે છે અતુરાઈયેરે ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ દિલ હુરખ વાધે
છે ઉર દિઠે ॥ તે જો શોભે ગરૂડ કેરિ પીઠેરે ॥ રંગ ॥ ૨ ॥ ક-
ટિ નવલ પિતાંબર ભારી ॥ કંદોરો જટિત સુખકારિરે ॥ રંગ ॥
૩ ॥ નાભિ અજને થયાનું ઠેકાણું ॥ પ્રહ્લાનંદનું તાંહાં મન
લોભાણુંરે ॥ રંગ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અલવિલોરે અલવિલો ॥ છોગાંવાળો તે છેલ છખીલોરે ॥
અલવિલો ॥ ટેક ॥ ફુંડ ત્રીવળી અધિક રૂપાળી ॥ જોઈ મગન
રહે છે મહીવાળીરે ॥ અલવિલો ॥ ૧ ॥ પેટ નર્મ પોયાણુ કેરું
પાનું ॥ માંઈ રહે છે પ્રહ્લાંડ જીથ છાંનુંરે ॥ અલવિલો ॥ ૨ ॥
છબિદાર ઉપડતી પોહોળી છાતી ॥ રહે લક્ષ્મી અખંડ રંગ રા-
તિરે ॥ અલવિલો ॥ ૩ ॥ કંઠ શંખ સરિખો કાન્નુ શોભે ॥ પ્ર-
હ્લાનંદનું તે મનકું લોભેરે ॥ અલવિલો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ગીરધારિરે ગીરધારિ ॥ એની મૂર્તિ લાગે છે મને પ્યા-
રીરે ॥ ગીરધારિ ॥ ટેક ॥ ભુજ દંડ પ્રચંડ શોભે ભારિ ॥ કંઠ
નાખિ ડોલે છે વ્રજ નારીરે ॥ ગીરધારિ ॥ ૧ ॥ રૂંડાં કુંડળ જ

હાઉ કાંને રાજે ॥ મુખ જોઈ કમળ શશિ લાજે ॥ ગીરધારિ ॥
 ૨ ॥ તીલ તાજુ છે ગોળ કપોળે ॥ સુખ અનંત રહ્યાં છે એને
 આજે ॥ ગીરધારિ ॥ ૩ ॥ નાસા નેણ તિલક ઇખિ જોઈને ॥
 પ્રહ્લાનંદકે રાખું હું ચિત પ્રોઈને ॥ ગીરધારી ૪ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

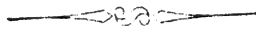
હૈડાના હાર હરિરે મારે રંગ ભિના ॥ હૈડાના હાર હરિ
 ॥ ટેક ॥ મંદિરમાં પધરાવિ મોહનને ॥ ભેટું હું અંક ભ-
 રિરે ॥ મારે ॥ ૧ ॥ જગના જીવનને હું નહિ દેવુ જવા ॥
 રાખીશ જતન કરિરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ રશિક નવલ વર રાજેશ્વ-
 રને ॥ નિરખિને નેણાં ઠરિરે ॥ મારે ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના ના-
 થને સજ્જનિ ॥ મન, ક્રમ, વચને વરિરે ॥ મારે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

વર નંદલાલ વરે સખિ અલપ્રેલો ॥ વર નંદલાલ વરે
 ॥ ટેક ॥ મૂરખ લોક દાઝિ છેને મરતાં ॥ કોચેની શંકા ન
 ધરે ॥ સખી ॥ ૧ ॥ કાંન કુંવર સાથે પ્રિત કરિને ॥ જગથી
 તે શિદ્ધ કરે ॥ સખી ॥ ૨ ॥ પરાણું તો વર પુરૂષોત્તમ પરાણું
 ॥ નહિ તો કુંવારિ મરે ॥ સખી ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના નાથને
 માથે ॥ તન કુરબાન કરે ॥ સખી ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

ઘોણિ હું ગિરધરિયારે ॥ માથે તારે મોહન ॥ ઘોણી હું

ગીરધરીયા ॥ ટેક ॥ પ્રાણુજીવન મારે મોહોત્રે પધાર્યા ॥ ભુવર
રંગ ભરિયારે ॥ માથે ॥ ૧ ॥ પેલી પ્રિત કરીને મારા ॥ પ્રાણુ
તમે હરિયારે ॥ માથે ॥ ૨ ॥ મસ્તકને સાટે મેં તમને ॥ વા-
લમજી વરિયારે ॥ માથે ॥ ૩ ॥ અહ્માનંદકે એક ઘડિ દુર ॥
રહોમાં ડોલરિયારે ॥ માથે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

લાગેલ રંગ ઝડીરે મારે રશિયાજીસું ॥ લાગેલ રંગ ઝડી
॥ ટેક ॥ મોહનલાલ રંગિલાની મૂર્તિ ॥ જીવડલામાં જડિએ ॥
મારે ॥ ૧ ॥ પ્રાણુજીવન પાતલિયાની આગે ॥ હાથ જોડિને
ખડિરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ પ્રિત થકિ કાણું દુર ન મેલું ॥ પ્રેમ-
ને પાસ પડિરે ॥ મારે ॥ ૩ ॥ અહ્માનંદના નાથને ભેટિ ॥
ધન ધન આજ ઘડિરે ॥ મારે ॥ પદ ॥ ૪ ॥

પ્રીતમ પધારેરે ઘેર મારે ગીરધારી ॥ ટેક ॥ પ્રાણુ થકી
પ્યારા કરી રાખું ॥ નીમખ રહું નહીં ન્યારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૧ ॥
તમ કારણુ શામળીઆરે વાલા ॥ કુલડે શેજ શમારી ॥ પ્રીતમ
॥ ૨ ॥ મન, ક્રમ, વચ્ચને હું તમને વરી છું ॥ સગાં કુટુંબ
વીશારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૩ ॥ મળવાની તમને મન મોહન ॥ અં-
તર આશા સારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૪ ॥ અહ્માનંદના વાલા તમ ઉ-
પર ॥ સરવસ નાખું વારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

મારે ઘેર આવોરે ॥ મોહન મુગટ ધરીને ॥ ટેક ॥ જે
 નેઘએ તે આંણીને આપું ॥ રાખું જતન કરીને ॥ મારે ઘેર
 ॥ ૧ ॥ નંદના કુંવર તમને નીરખીને ॥ રહે છે નાણાં ડરીને
 ॥ મારે ઘેર ॥ ૨ ॥ મંદીરમાં રાખું મનમોહન ॥ જાવા દઉં
 ન ફરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૩ ॥ અવર પુરૂષની આશ તજીને ॥
 રહી છું તમને વરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૪ ॥ પ્રભાનંદના વાલા વ-
 ધાઉં ॥ મોતીડે થાળ ભરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

દાણુ લીળાનાં ૫૬.

ગોરસ લઈને ગોપિકા ચાલિ વેચવા કાળે ॥ ઓડો ખાં-
 ધ્યો આવિને વિચમે વ્રજરાજે ॥ ૧ ॥ મટુકી લીધી માથડે ચા
 લી મહીવાળી ॥ ઓચીંતા નાઆવીઆ વનમેં વનમાળી ॥ ૨ ॥
 મારગ રોક્યો માવજી આડા ઉભા છે આવી ॥ આવ ઓરી
 મૈયારડી એમં કહીને બોલાવી ॥ ૩ ॥ મૈકું તાર અમે
 લુટમું ઉભી રહે મૈયારી ॥ સાચું જાણે તું સુંદરી લેસું રીત
 અમારી ॥ ૪ ॥ જાવા દોને જાદવા વાટે રોકો મા વેતાં ॥ અમે
 મહાજ્ઞે રાખીયે તમ સામું કેહેતાં ॥ ૫ ॥ સમજ્યા વિના નવ
 જાલીયે પરનારીના છેડો ॥ પ્રભાનંદકે રહેને વેગળા મેલીને
 કેડો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કેડો અમે કેમ મેલીચે રીત લાગે તે લેશું ॥ દાંણુ લીધા વી
 ના સુંદરી જાવા નવ દેશું ॥ ૧ ॥ જોખન ધનના જોરથી થઈ
 છો મસ્તાની ॥ દાહાડી ચોરી માફ દાણકું જતીતી છાંની ॥
 આજ મળી છો એકલી મૈકું લેઈ મેલું ॥ દાંણુ અમાફ ચોરતાં
 શું જાણ્યુંતું પેલું ॥ ૩ ॥ કોરે રેહજે કાંનજી જોવા જેવું થાશે ॥
 રહીચે રાજના રાજમાં લુટી નહીં લેવાશે ॥ ૪ ॥ મુખકું સં-
 ભાળીને ખોલીચે મ કરો જોરાજોરી ॥ દીડા વીના નવ નાંખી
 ચે કોઈ ઉપર ચોરી ॥ ૫ ॥ દુરોજન લોકડાં દેખસે થાસે નામ-
 ચુંડાડું ॥ પ્રજ્ઞાનંદકે વાલમજી મહી ટાંક ન આલુ ॥ ૬ ॥
 ૫૬ ॥ ૨ ॥

ટાંક લેવું નથી માહેરે મટ્ટકી લેવી ખાધી ॥ ઉભી રહે અ-
 લખેલડી આજ ખોલતાં લાધી ॥ ૧ ॥ તું તો કેને નથી તું નથી
 મચરાલી મનમેં ॥ ઉપર પ્રગટ દેખાય છે હલકાઈ તારા તનમેં
 ॥ ૨ ॥ બીક દેખાડે છે કંસની તું ભરાંણી છો બળમાં ॥ કુડા
 ખોલી કામની ખોલે છે વળમાં ॥ ૩ ॥ રહો રહો હું તમને આ
 લખું હમાણા થયા દાંણી ॥ એવું ખોલો છો આકરું કાંના શું
 જાણી ॥ ૪ ॥ અમને તે હલકા દીડાં તમે લક્ષણા ભારી ॥
 રસિયાજી નવ રોકીચે વનમે પર નારી ॥ ૫ ॥ કુડા ખોલી હું
 કાંમની તમે સાચનું ગાકું ॥ પ્રજ્ઞાનંદકે વઢવા જેવું સીદ ખો-

લા છે આડું ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આડું કાંઈ નથી ખોલતો દેને દાંણ તું મારું ॥ નહીં તો
વીરવાસે વાટમે આ મૈકું તારું ॥ ૧ ॥ ગરબ ભરી તું ગુજરી
જેખનની માતી ॥ દાહાડી દાહાડી સૌ દખતાં દાંણ ચોરીને જ
તી ॥ ૨ ॥ કેહેજે તું જઈને કંસને દાંણ લાગે તે દૈને ॥
મા વઢ આવે માનની વેલો દળ લઈને ॥ ૩ ॥ કરીચે ન-
હીં ઝાઝી કાંનજી પરનારીની હાંસી ॥ બળ તો તમારું જા-
ણીચે આવ્યા છે નાસી ॥ ૪ ॥ દાહાડી અમે આંહીં ચા-
લીચે દાંણ કેદી ન દીધું ॥ ખોસો મા ડાલા આખર કહીચે છઈ
ચે સીધું ॥ ૫ ॥ લાડકવાયા લાલજી એલફેલ મ ખોલો ॥ પ્રભા
નંદકે જોરાવરી સીદ ખાઝતા ડોલો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

મુજને અચંખો થાય છે તું દીઠામાં છોટી ॥ સાચું ખોલે
કેણે સીખવી એવી વાતું મોટી ॥ ૧ ॥ મૈની મટુકી ઉતારીને
આંહી આવને ચોરી ॥ નાનીજ વયમે નાર તું સીખી દાંણની
ચોરી ॥ ૨ ॥ આવ્યાં રૂઠાં આજથી તુમે લક્ષણ ભારી ॥ માન
ઉતારીસ માનની ધીરી રહે ધુતારી ॥ ૩ ॥ નારી રૂપાળી જો-
ઈને ઘેલા થાઓમાં હુઘાલી ॥ મુઘી છે જો માવજી મૈઠાંતી ગો-
ળી ॥ ૪ ॥ ધુતી કહીને મુજને તમે મેણલું દીધું ॥ કોને તમા-
રું કાંનજી અમે ધુતી શું લીધું ॥ ૫ ॥ લાજ ખોસો તમે લાલ

છ માણસમે મારી ॥ પ્રહ્લાનંદકે અમે જાણતાં તમને પ્રહ્લ-
આરી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

મન મસ્તાની માનની ડાહ્યાપણમે ડોલે ॥ મુજને તે મો-
હ પમાડવા મીઠું મીઠું બોલે ॥ ૧ ॥ ડાહ્યાપણનું શું કામ છે
દેને દાન અમારું ॥ નહીં તો આ ઘડીએ કુટસે મેં માટલું તારું
॥ ૨ ॥ એકલી વનમાં આથડે છો કેની છોડી ॥ રૂપ ઘણું
તારા અંગમાં લગ્યા તો થોડી ॥ ૩ ॥ કુંણ છો છોરા કુ-
ડીયા એવું બોલે છે આવી ॥ એવી તે વાતુ તુજને કે-
ણે શીખારી ॥ ૪ ॥ રહું છું રાજના રાજમાં મુજને કણ લુટે
॥ સમજને રેહેજે વેગળા મટુકી નહીં કુટે ॥ ૫ ॥ તું તો દાં-
ણી આ વાટનો અમે સાંભળ્યો નોતો ॥ પ્રહ્લાનંદકે ઘર નંદનો
જસે આસરી સોતો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

બહુ અલી થામા બોલકી હું તુજને કહું છું ॥ માનની
તારાં મોણલાં કેઈવારનો સહું છું ॥ ૧ ॥ ડોડ ઘણે દરબારનો
મનમે મૈયારી ॥ ડગવીધા તુજમે ઘણી તારી આંખ ડગારી
॥ ૨ ॥ બાર વરસની બાળકી ચોરીમાં સૂરી ॥ કાચુ નથી કો-
ઈ વાતનું લખાણની પુરી ॥ ૩ ॥ નાના સરખા નંદના છેટે રે-
હેજે તું છોરા ॥ છેલ થયો તુને જાણીયે ઘાલી કુલના તોરા ॥
૪ ॥ કડા બોલા તું મુજથી વેગળો રેહેજે ॥ તુજ સરીખી હા-

ય નીલિજ તેને જઈ કહેજે ॥ ૫ ॥ ઉભો રહે અલખેલડા કરશું
તુને રાજ ॥ પ્રભાનંદકે મૈ નહીં જડે જડશે ગાળ્યું ઝાઝી ॥
૬ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

છેલ છપીલે સાંભળી વીનતાની વાણી ॥ રીશ ચડી વ્ર-
જરાજને મસ્તાની જાણી ॥ ૧ ॥ જોર કરીને જાદવે મહી મદુ
કી ઉતારી ॥ મોહનજી મહી લુટીયું જોઈ રહી મહીવાળી ॥
૨ ॥ કોડીલે વર કાંતજી મન ગમતું કીધું ॥ મહી મદુકી માં-
હીથી પોને પુરાણ પીધું ॥ ૩ ॥ પાચું પછે સર્વે સાથને મનુ વા-
ર કરીને ॥ ઘેલે થઈ ગોવાળીયે પીધું પેટ ભરીને ॥ ૪ ॥ બી-
જીં તે ઢોળી નાંખીયું મહી મદુકી ફાડી ॥ ફાડી તે નવરંગ
ચુનડી વળી બાંધ મરોડી ॥ ૫ ॥ મનમે રીસાણી માનની કાં-
ઈ દાવ ન લાગે ॥ પ્રભાનંદકે જોરાવરે ગઈ જસોદાને આગે ॥
૬ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

સાંભળ જસોદા ચિત દઈ તારા પુત્રની વાતું ॥ મહીયા-
રીને લુટવા બાંધી બેઠો છે ભાતું ॥ ૧ ॥ આજ સવારી એકલી
માથે હેલ્ય ઉપાડી ॥ મથુરાંમે મહી વેચવા જતીતી હું માડી
॥ ૨ ॥ વ્રંદાવનની વાટમે જતાં મુને ભાળી ॥ આવીને મારગ
રોકીયા મુખ બોલી આળી ॥ ૩ ॥ દાંણ અમારું ચોરીયું ઉં-
ભી રહે મહીયારી ॥ એમ કહીને જોરાવરી મહી મદુકી ઉતારી

॥ ૪ ॥ સરવે લગ્ન્યા લોકની તારે દીકરે ત્યાગી ॥ પાલવ મારો
ફાડીયો મહી માટલી ભાંગી ॥ ૫ ॥ નખ લગાયો છાતીએ ઝા
ઝું શું કહીયે ॥ પ્રહ્લાનંદકે એના દુઃખથી કોને ક્યાં જઈ રહી
યે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૯ ॥

વેતાં રોકે છે વાટમે આવી જેમ તેમ ખોલે ॥ વનમે પ-
ગેરા ખોલતો નીત્ય ફેડે ડોલે ॥ ૧ ॥ લગ્ન્યા ખોઈ મારી લો-
કમે કીધી મુને આવી ॥ છોટો સરખો છોકરો આગ્યું નાંખે છે
આવી ॥ ૨ ॥ કાયર અમને કીધલાં જસોદા તારે છેંચે ॥ કેમ
કરી ગોકુળ ગામમાં ઘર માંડીને રહીયે ॥ ૩ ॥ વનમે દીડી મુને
એકલી આડો આવીયો દાડી ॥ ફાડી નવરંગ ચુંનડી કસ કં-
ચુની તોડી ॥ ૪ ॥ મુજ પાસે જોરાવરી દાંડુ દહીનું માગ્યું ॥
નાના કરતાં નીર્લજે મહી માટલું ભાંગ્યું ॥ ૫ ॥ લાકુકવાયો
લાલને એવો કેમ કીધો ॥ પ્રહ્લાનંદકે એને આજથી તમે રા-
ખજો સીધો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

સાંજે આવ્યા ઘેર શામળો મુખ મોરલી વાતા ॥ ખોજે
ખેસારીને ખાંત્યથી એમ પુછે માતા ॥ ૧ ॥ કાંના તુંને શી
પડી એવી ટેવ અટારી ॥ વનમે મારગ ચાલતાં લુટે પર નારી
॥ ૨ ॥ આજથી રૂકું આદર્યું આ કામ તે આવું ॥ દાહાડી
લાવો છો દીકરા લોકની રાવું ॥ ૩ ॥ ગાયું ચારીને જીવીએ

આપણુ નહીં રાજ ॥ લાડકડા નવ લાવીએ ઘરે આલંભા જા-
 ઝા ॥ ૪ ॥ આજથી તારી આજરૂ થાશે લોકમે થોડી ॥ કેને
 તુંને કુંણ આપશે પરાણવા છોડી ॥ ૫ ॥ અહ્લાનંદના વાલમાં
 રૂડાં કામ છે તારાં ॥ મહીયારીનાં માટલાં ફાટે સાંજ સવારાં ॥
 ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧૧ ॥

મુખથી બોલ્યા માવજી અતી સુંદર વાણી ॥ ગાળ્યું
 બોલે છે જાણતી નાનો મુને જાણી ॥ ૧ ॥ કુકું કાંઈ નથી
 બોલે ॥ માનો સાચું માડી ॥ વનમે આવી વીનતા મુને ખીજ
 વે દાહાડી ॥ ૨ ॥ મરમ કરી કર માંયથી લે મોરલી ઝુટી ॥
 મીકું બોલે મુખથી ભરે આવીને ચુંટી ॥ ૩ ॥ મત્સરભરી મ-
 હીયારડી મસ્તાની ડોલે ॥ વનમે દેખી એકલો મુને ગાળ્યું બો-
 લે ॥ ૪ ॥ સરવે મગીને સુંદરી કરે ઠેકડી મારી ॥ ગુજરી ગો
 કુળ ગામતી છે નીરલજ નારી ॥ ૫ ॥ અહ્લાનંદકે લીધાં
 વારણાં જસોદાએ ઉડી ॥ સાચા ઈર્થા શાંમળો થઈ જ્વાલાણી
 જુડી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥

બલીહારીરે કૃષ્ણદિનેશ પ્રગટયા પુરવમાં ॥ જોને ગાવેરે સાર
 દ શેશ ॥ પ્રગટયા ॥ ટેક ॥ અક્ષરપર શ્રી વામુદેવ થયા ભક્તી ધર્મ
 ના બાળરે ॥ શ્રી પુરૂષોત્તમ પુરાણ પોતે કેશવ પુરાણ કામ ॥ મ-

ગઠયા ॥ ૧ ॥ હરી પ્રસાદ તે તાત ધર્મનું ભક્તી પ્રેમવતી નામરે
 ॥ ગોત્ર શ્રાવણી કૌથમી સાખા સારવરીયા વેદ શ્યામ ॥ પ્ર-
 ગઠયા ॥ ૨ ॥ અવધપુરી નગરીની પાસે છપૈયા એક ગામરે ॥
 ચૈત્ર સુક્લ નવમીએ પ્રગઠયા પાંડે શ્રી ઘનશામ ॥ પ્રગઠયા ॥
 ૩ ॥ મોટા બંધુ રામપ્રતાપ ને છોટા ઇછારામરે ॥ વચેટ પ્રેમા-
 નંદના સ્વામી કેસવ પુરન કામ ॥ પ્રગઠયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નીત લાડ લડાવે માત ભક્તી પ્રેમ કરી ॥ જેના પુત્ર પ્રગ-
 ઠ વીખ્યાત ॥ ભક્તી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નીત નીત લાડ લડાવે મુખકુ
 ચુંબી કંડ લગાવેરે ॥ ખમા ખમા મારા લાડેકડા ઘનશ્યામ
 કહી બોલાવેરે ॥ ભક્તી ॥ ૨ ॥ પ્રાણુથકી પલ એક ન મેલું
 ન્યારા સારંગપાણીરે ॥ કોયુલ હંસ ચકોર મોર રમકડાં આલે
 આણીરે ॥ ભક્તી ॥ ૩ ॥ રડતા રાખે છાના તારે કરે ઘુઘરૂ
 નાદરે ॥ ગદગદ કંઠે સજ્જ લોચન મુખ નીરખે હરી પ્રસાદ
 ॥ ભક્તી ॥ ૪ ॥ માખાણુ મીસરી લેઈ ચટાડે વેહેલા મોટા
 થાયરે ॥ ખડભાગિ પ્રેમાનંદ નિત નિત પ્રગટ લીલા ગાય ॥
 ભક્તી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નિત લાડ લડાવે માત હૈયડે હરખ ઘણું ॥ હીંચકાવે
 ગાતા વાત ॥ હૈયડે ॥ ટેક ॥ હિંગ માણુક ને કૃત પ્રવાલા જ-
 ડયા પારણે ભારીરે ॥ રેસમ દારી લઈ ઇંચકાવે હરીપ્રસાદની

નારી ॥ હૈડે ॥ ૧ ॥ રતન જડીત કંચન મંદીરની શોભા અતી
 સે સારીરે ॥ અઘટ સીઢી નવ નીઢી જેના નીત ઝારે દરબાર
 ॥ હૈડે ॥ ૨ ॥ કનક કુવનની આશરીચે લઈ ઉભી આનંદ કંદ-
 રે ॥ પછંમ દશમાં જાણે સોભે તીથી વીજળી ચંદ ॥ હૈડે ॥
 ૩ ॥ ભક્તી તાત કુંવરનું મુખકું જોતાં ત્રપત ન થાયરે ॥ પ્રે-
 માનંદના સ્વામી જેના પુત્ર પરીવ્રજ રાય ॥ હૈડે ॥ ૪ ॥ પદ
 વા ૩ ॥

વાલા બોલે કાલા કાલા કુંવર ધર્મતાણા ॥ અતી લાગે
 સડને વાહાલા ॥ કુંવર ॥ ટેકા ॥ રતન જડીત કરકડાં વીરાજે ને હેમ
 હાંસડી સોભેરે ॥ કટી મેખળા નેપુર પગમાં ચાલતા ચીત મો-
 ચે ॥ કુંવર ॥ ૧ ॥ મુક્તાહાર કાનમાં મોતી બાહે બાબુખંધરે
 ॥ લટકા કરતાં રાય આંગણીચે બેસે આનંદ કંદ ॥ કુંવર ॥
 ૨ ॥ અંધર પ્રવાળા નાશીકા પોપટ બ્રહ્મકટી ધનુષ ખીરાજેરે ॥
 ભાળ વીશાળ ચપળ ખંજન દ્રગ નીરખી રતીપતી લાજે ॥
 કુંવર ॥ ૩ ॥ કટી પાતળી છાતી ઉંચી લાંબી બુજા ઉદારે ॥
 કમ્બુ કંડ હસી મુખ સુંદર પ્રેમાનંદ બલીહાર ॥ કુંવર ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૪ ॥

આજ મેંતો દીડા વાલાને વાટે વેતાં ॥ નેણાં રોક્યાં નથી

રહેતારે બેની ॥ આજ ॥ ટેક ॥ પાઘડી બાંધી છે ત્રિલોકથી ન્યારી
 ॥ ધીરજ રહેતી નથી મારીરે બેની ॥ આજ ॥ ૧ ॥ ચોલ રં-
 ગીલો રૂડો મોલીડાનો છેડો ॥ ભુલી ભાલીને જલબેડોરે બેની
 ॥ આજ ॥ ૨ ॥ ઢાંગાં ભરી છે એને કુલડાને તોરે ॥ મનને
 તાણુ છે જ્ઞેરે જ્ઞેરેરે બેની ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રભાનંદનો વાલો કું-
 જનો વીલાસી ॥ હૈંડે વસી છે એની હાંસીરે બેની ॥ આજ ॥
 ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

આજ વાલો ઉભા છે જમુનાને આરે ॥ મુર્તિ વસી છે
 મનમરે રહેલી ॥ આજ ॥ ટેક ॥ કેશરની આડ રૂડી નલવટ કી-
 ધી ॥ આંખયું વેચાતી કરી લીધી રહેલી ॥ આજ ॥ ૧ ॥ વાં-
 કડી પ્રગુટી મુને લાગે આતી વાલી ॥ સર્વ મેલીને જયે
 આલીરે હેલી ॥ આજ ॥ ૨ ॥ લોચન રંગીલા તીખાં બાણુ જ્ઞે-
 મ લાગાં ॥ ઉંડા ગરી ગયાં આઘાં રહેલી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્ર-
 ભાનંદનો વાલો કુંજનો વીહારી ॥ છખીપર જાઉં બલહારી રે-
 હેલી ॥ આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આજ મુને સામો મજ્યો છે અલખેલો ॥ છોગાવાળો રં-
 ગ છેલોરે આલી ॥ આજ ॥ ટેક ॥ મુઘા મુલીરે પેરી મોતીડાની
 માળા ॥ ભાળ કપોળ કેસરાળારે ॥ આજ ॥ ૧ ॥ ગજરાં પેહે-
 યાં છે ઘેરા રંગના ગુલાબી ॥ શોભા ત્રિલોક કેરી દાખીરે આલી

॥ આજ ॥ ૨ ॥ બાજુ કાજુરે લીધા ફુલડાંનાં બાંધી ॥ ભમર
ભમે છે તાર સાંધીરે આસી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રભાનંદનો વાલો
રંગડાનો ભરીયો ॥ લઈને હૃદયામાં ધરીયોરે આસી ॥ આ
જ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આજ મારે નંદનો નંદન ઘેર આવ્યા ॥ મુઘે મુઘે મોતી
ડે વધાવ્યારે સૈયો ॥ આજે ॥ ટેક ॥ હસીને બોલાવી મુને હેત માંઢ
હેરી ॥ રેટો બાંધેલ સોનેરીરે સૈયો ॥ આજ ॥ ૧ ॥ સોનેરી કોરો
નું નાખેલ ખભે સેલું ॥ રશીયે કીધેલ રંગરેલુરે સૈયો ॥ આજ
॥ ૨ ॥ ફુલડાંનાં મેઘ્યાં માથે છોગડારે ફરતાં ॥ મુને નથી વી-
સરતારે સૈયો ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રભાનંદના વાલાથી પ્રોતડી બં-
ધાણી ॥ મોણું લીધું મેં માથે તાણીરે સૈયો ॥ આજ ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૪ ॥

પરચુરણ પદો.

રાગ શોલા—મારે મોલે આવો હસીને બોલાવોરે રંગ
લીના છેલ નંદજના છોજરાય ॥ ૧ ॥ પાઘડલી પેચાળી
બાંધી છે રૂપાળીરે લટકાળા મોતીડાં વાળા છોજ ॥ ૨ ॥ કાં-
ના ગીરધારી મૂર્તિ તારીરે મન માની છેલ ગુમાની છોજ ॥

૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના પ્યારા શોભે છે સારારે કેસરીયા રંગના ભ-
રીયા છે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

નંદજના લાલા લાગે છે વાસારે નવરંગી લેર તોરંગી
છે ॥ ૧ ॥ નેણું નો નજરો મુને અતી પ્યારેરે અલવીલા
છેલ છબીલા છે ॥ ૨ ॥ કુંજના વીહારી મૂર્તિ તારીરે હરી
મોરી જીવન દારી છે ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ કેછે મન મારૂં
રેછેરે વેણાંમે મારા નેણાંમે છે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

આંખું આગીયાળી માવા મરમાળીરે કાંઈ કીધું મન મા-
રૂં લીધું છે ॥ ૧ ॥ મંદીર પધારે જનમ સુધારેરે છેગા
મેલી બલવંત બેલી છે ॥ ૨ ॥ સુંદર સોહાગી લગની લા-
ગીરે તમ સંગે ભીને રંગે છે ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ ગાવે મૂ-
ર્તિ સોહાવેરે રહે તાજ વ્રજના રાજ છે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

શોભે માથે તોરા આવેને આરારે ધીરે ગાતા રંગના
રાતા છે ॥ ૧ ॥ કોઠે પરવાળાં લાગે છે રૂપાળારે નેણુ ઘેરી
લાલજી લેરી છે ॥ ૨ ॥ સામ સત્તુણા નેણુંમે દુણારે વ્રજ
દાંણી હું લોભાણી છે ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ વારૂં તન મન
મારૂંરે તમ માથે સદા મારે સાથે છે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

રાગ ધોળ—હૈયાના કુટા હરી સંગ હૈન ન કીધું ॥ લખ

ચારાશી કેરૂં લગડું માથે માગી લીધુંરે ॥ હૈયાના ॥ ટેક ॥ પેટ-
 ને અરથે પાપ કરતાં પાછું ફરી નવ જોયું ॥ ચાર દીવસના જી-
 વતર સારું મન માયામાં મોહ્યુંરે ॥ હૈયાના ॥ ૧ ॥ જન્મ મર-
 જી દુખ ગર્ભાસનાં તે નવ શકીયો ટાળી ॥ માત પીતા સુત
 જીવતી સંગ વીસાર્યા વનમાળીરે ॥ હૈયાના ॥ ૨ ॥ આજસ
 ને અજ્ઞાન અતીશે કામ બગાડ્યું તારું ॥ દેવાનંદ કહે દેખ
 લીચારી માન કહ્યું તું મારુંરે ॥ હૈયાના ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

દુનીયામાં ડાહ્યો ડાહાપાણમાં દુખ પામે ॥ ભવતારણુ
 ભગવાન વીસારી ચડીયો ડાઝે ભામેરે ॥ દુનીયામાં ॥ ટેક ॥ મ-
 નુષ્ય દહ મળ્યો અતી મોટો ખોટો જાણી ખોચો ॥ ચારે ચૈ
 ટે જીકું ખોલ્યો નાહક નીર વજોચોરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૧ ॥ હ
 રી હરીજન સંગ હેત ન કીધું પીધું વીધનું પાણી ॥ સુખ સં-
 સારી પામ્યા સારૂ મુત્તા લગી ધર તાણીરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૨ ॥
 હરખ શોકની નદીયો મોટી તેમાં જાય તણાંણો ॥ દેવાનંદ
 કહે હરી ભજ્યો નહીં ઘણું દુખે ઘેરાણીરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૩
 ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અજ્ઞાની તારા અંતરમાં દેખ વીચારી ॥ અંત સમે કોઈ
 કામ ન આવે સગાં કુટુંબ નર નારીરે ॥ અજ્ઞાની ॥ ટેક ॥
 જોબન ધનનું જોર જાણાવે ફાટી આંખે ફરતો ॥ કાળ કરાળ

કહાણુ શીર વેરી દીલમાં કેમ નથી દરગેરે ॥ અજ્ઞાની ॥ ૧ ॥
 માલ ખજના મંદીર મેલી મુવા ભૂપ મદમાતા ॥ શ્વાન શૂક-
 રના દેહુ ધરીને ઘર ઘર ગોથાં ખાતારે ॥ અજ્ઞાની ॥ ૨ ॥
 આજ અમૂલ્ય અવસર આવ્યો હરી ભજ્યાનું ટાંણું ॥ દે-
 વાનંદ કહે દેહુ મનુષ્યનો ન મળે ખરચે નાણુંરે ॥ અજ્ઞાની ॥
 ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પામર તેં પ્રાણી વીસાર્યા વનમાળી ॥ મીથ્યા મુખ મૈ-
 યામાં મોહ્યા મૃગ તૃણા જળ ભાળીરે ॥ પામર ॥ ટેક ॥ આ-
 ઠે પહોર અંતરમાં બળીયો ઘણે ઘણાને ધાયો ॥ રળી ખર્પી
 ધન ભેજો કીધો ન ખરચ્યો ન ખાયોરે ॥ પામર ॥ ૧ ॥ નારી
 આગળ નીલિજ થઈને બીહીતો બીહીતો બોલે ॥ હડકો લાવે
 હશી બોલાવે કરે તરાણને તોલેરે ॥ પામર ॥ ૨ ॥ સામુ સસ-
 રો સગાં સંબંધી તેની સેવા કીધી ॥ દેવાનંદ કહે સાધુ જન-
 ની સેવા તજ તેં દીધીરે ॥ પામર ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ લાવણી—પધારે વટપતન સ્વામી ॥ સહજનંદ
 મહારાજ પુરાણ પુરુષોત્તમ બહુ નામી ॥ પધારે ॥ ટેક ॥ ચલે
 વરતાલસે અવીનાસી ॥ આય કીયા મુકામ ગામ સાકર દે સુ-
 ખરાસી ॥ પધારે ॥ ૧ ॥ સંગ લે સેના અતી ભારી ॥ ચતુ

રંગની બળવાન લગતહે દખત અતી પ્યારી ॥ પધારે ॥ ૨ ॥
 પદાતી ઘોડે રથ હાતી ॥ સુરવીર મહા સુંભટ ઉર્ન થઇ દખી
 કંપે છાતી ॥ પધારે ॥ ૩ ॥ આયે ગામ છાની ગીરધારી ॥ પ્રે
 માનંદકે સનમુખ આઇ નૃપકી અસવારી ॥ પધારે ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૧ ॥

દખી હરી મગન ભયે સખહી ॥ ઉતરી ગજ રથ ઘોડે
 પરસે પરે ચરણ તબહી ॥ દખી ॥ ટેક ॥ બડા એક ગજ આગે
 આના ॥ ખેડો પ્રભુ ઈસ ગજ પર યું કહે નારોપંત નાંના ॥ દ
 ખી ॥ ૧ ॥ ચઢે તેહી ગજપર બહુ નામી ॥ ઉસરે ગજપર
 ખેડે શુક મુની સુકતાનંદ સ્વામી ॥ દખી ॥ ૨ ॥ ત્રીસરે ગજ
 પર દોઢિ ભાઈ ॥ પાંડે શ્રી રઘુવીર અવધ્યમસાદજી સુખદાઈ
 ॥ દખી ॥ ૩ ॥ આર મુની અગાગીત સંગ આવે ॥ પ્રેમાનંદ
 કે રથપર કૈતે કૈતે પગ ધાવે ॥ દખી ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

ચલે ગજ ખેડી મહારાજ ॥ ખોસત નયનય ચોપદાર
 બાજત હે બહુ બાજ ॥ ચલે ॥ ટેક ॥ ચમર શીર નાના સાહેબ
 ઢોરે ॥ મંદમંદ ગજ ચલત સંતકી ભીર ચહુકોરે ॥ ચલે ॥ ૧
 ॥ છખી અતી અદભુત ખીરાજે ॥ કંચનકે ખીચ કળસ અં-
 ખારી કંચનકી છાજે ॥ ચલે ॥ ૨ ॥ ચલતહે ઘોડે ગજ આગે
 ॥ પીછે પાલખી પયદજ રથ છખી ખોહુત નીકી લાગે ॥ ચલે

॥ ૩ ॥ રૂપ ઘનશ્યામકો અતી સોહો ॥ પ્રેમાનંદ કહે નીરખી
કોટીક મન મથ મંદ મોહો ॥ ચલે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

બજત હે બાળે બહુ આગે ॥ પતવ કુંદંભી ગૌમુખ ઘા-
સા બહુત નીકે લાગે ॥ બજત ॥ ટેક ॥ સૈનાઈ પરધમ ડકે ભે-
રી ॥ સુની તાસેકી સોર દારી જન આચે સખ સેરી ॥ બજત
॥ ૧ ॥ ઉડતહે નીશાંત પચરંગી ॥ દૌરત ઘોડે ધુમત નેજા
બાજત રનસીંગી ॥ બજત ॥ ૨ ॥ બજવે ઝાંઝ મૃદંગ ગાવે ॥
પ્રેમાનંદ છબી નીરખી આનંદ અંગ નહીં સમાવે ॥ બજત ॥
૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

કીચો જબ પ્રવેસ પુરમાંઈ ॥ ખખર સુની પુરવાસી ભા-
વીક ધાચે હરખાઈ ॥ કીચો ॥ ટેક ॥ ડાડે સખ સનમુખ કર
જેરી ॥ થકીત ભયેલખી રૂપ ભુપ હરી ધર્મ કુંવર કોરી ॥ કી-
ચો ॥ ૧ ॥ ભલે તુમ આંખે બહુ નામી ॥ બહુત દીનનકે પ્યા
સે લોચન સુજળ કીંચે સ્વામી ॥ કીચો ॥ ૨ ॥ કહત યું પુર
જન મન હરખી ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ પધારે જાણી અંતરકી ॥
કીચો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

ચલી જબ આગે અસવારી ॥ હરી મુખ નીરખન રાજ
મારગમે ભીર ભઈ ભારી ॥ ચલી ॥ ૧ ॥ આટારી ચઢી સખ
પુર નારી ॥ નીરખે શ્રી મહારાજ બને છબી લેતી બલહારી ॥

ચલી ॥ ૨ ॥ મુદીત મન કુંસમ કળી બરખે ॥ ભયો મુદ્દળ અ-
વતાર આચે યું બોલી મન હરખે ॥ ચલી ॥ ૩ ॥ નીગમ ક-
હે નીતી નેતી જાઈ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ સો આ શુ વટપતન
માંઈ ॥ ચલી ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૬ ॥

લેહો ભરી લોચન ઉર લાઉં ॥ હોઈ હે દુર્લભ દર્શન કરી
હો ફીર મન પછતાઉ ॥ લેહો ॥ ટેક ॥ પુરૂષ એ પુરાણ અવતા
રી ॥ ઘર ખેઠે ચાલી આંખે મૂરત લેહો ઉર ધારી ॥ લેહો ॥
૧ ॥ શ્રષ્ટીકો કારણ હે એહી ॥ અનંત જીવ આધાર કાળ ધ-
રી મુંદર નર દહી ॥ લેહો ॥ ૨ ॥ એસી સખ મુઘ ભાવ વારી
॥ પ્રેમાનંદ મહારાજકો મહીમા ગાવત પુર નારી ॥ લેહો ॥ ૩
॥ પદ ॥ ૭ ॥

ચલત હરી ચીતવત ચહું આરે ॥ ઝુકે રહી મુંદર ભુવન
અટાકી ઘટા ચહું કોરે ॥ ચલત ॥ ટેક ॥ ભામની ઠાડી સખ ઠો
રે ॥ કરી પ્રણામ કર કુંસમ માલ લઈ ડારતીહે હોરે ॥ ચલત ॥
૧ ॥ હસી મુખ મંદમંદ સ્વામી ॥ આનંદ ઉપજવતહે ઉંચે
ચીતવી બહું નામી ॥ ચલત ॥ ૨ ॥ ચલત જળ નૃપદારે આ
ચે ॥ પ્રેમાનંદકે નીરખી ભુપતી સનમુખ ઉઠ ધાચે ॥ ચલત ॥
૩ ॥ પદ ॥ ૮ ॥

રાગ બીજો—ગજ ઉપરમું ઉતરે હરી તખ આચે સીયા

૭ ચરાણુ પરે ॥ કર ગ્રહી પ્રભુકં નીજ મંદીરમે લે ચલે ઉર
 અતી હરખ ભરે ॥ ૧ ॥ પધરાએ આસન કરી પ્રીતી રાજ રી
 ત ઉત્તમ આની ॥ ચરાણુ ઘાય હસી મીલે આંક ભરી ધન્ય
 ભાગ્ય અપનો માની ॥ ૨ ॥ ધૂપ દીપ લે સુભગ આરતી ઉર
 ધારી લે કુલ માળા ॥ પહીરાયે પટ ભુખાણુ બહુ વીધ ઉપર આ
 ઢાચે હુસાલા ॥ ૩ ॥ અરપાણુ કરી મેવા રૂ મીઠાઈ કર જોડી
 ઠાડે આગે ॥ પ્રેમાનંદ કહે વીનતી કરી નૃપ ધર્મ કુંવરયે વર
 માગે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૯ ॥

શ્રી નારાયણ અખીલ લોક પતી પરમ પુરૂષ તુમ અવતા
 રી ॥ બહો જાત ભવસાગરકે મહી કીપા કરી લીનો તારી ॥
 ૧ ॥ જોહી પદરજ પ્રહ્લાદીક સુરમુની ઉર ધારત પ્રીતી આની
 ॥ તેહી પદ પરસી કીચો મોહે પાવન કરી કરણા સારંગ પાંતી
 ॥ ૨ ॥ યહ રાજ ભુવન સંપતી તું મારી દાસ જાણી કીપા કી-
 જે ॥ અબ ના વીસારો નાથ ચરાણુ તે ભક્તપતી પદવર દીજે ॥
 ૩ ॥ શુદ્ધ ભાવ જાણી નૃપતીકો ॥ શ્રી પુરૂષોત્તમ બહુ નામી ॥
 પ્રેમાનંદ કહે વર દેઈ નૃપકું અભય કીચો ઇશ્વર સ્વામી ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

આનંદ ભરા નૃપ વીનય વચન સુણી ઉર તે હાર હરી
 દીના ॥ રાજભુવનસુ નીકસે બાહર કહું મુકામકો મન કીના

॥ ૧ ॥ ભચ્ચે અસવાર વોહી ગજ ઉપર અખીલ લોકપતી અ-
વીનાસી ॥ પુની સખ સહર ફીરીકે દીનો દર્શન સખકુ સુખરાસી
॥ ૨ ॥ આગે રાવ સીયાજી નીકસે પાછે હરીકી અસવારી ॥ ચ
લે સહરકે બાહર મુકામ કરને ખાતર સુખકારી ॥ ૩ ॥ કીચે ખ
ડે તંબુ અસમાની ઉચે કરત ગગન ખાતે ॥ પ્રેમાનંદકે મસ્ત બા
ગમે ઉતરે સંત સખ હરખાતે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧૧ ॥

કરી પકવાન તાંહાં સખ જીમે સંત હરીજન મુંદ આની
॥ ઝોરહી બહુત જીમાય અન્નારથી તેહી અવસર આયે પ્રા-
ની ॥ ૧ ॥ કંચન થાળ ભરી ચહું ખીજન પઠાયો ભુપતી હ-
રી કાળે ॥ આપ જીમે દીની હરીજનકું પ્રસાદી શ્રી મહારાજે
॥ ૨ ॥ તાંહાં એક બેઠક રચી અનોપન તાપર બેઠે હરી આઇ
॥ નીચે સંત સભા ભરાઈ નીકી દેખતમે સખ દુખ જાઇ ॥ ૩
॥ આવતહુ દર્શનકુ દુનીયા ભીર ભઇ તાંહાં અતી ભારી ॥ ની-
રખી શ્રી ઘનશામકી શોભા પ્રેમાનંદ જાય બલીહારી ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૧૨ ॥

રાવ સીયાજી ગજપર બેઠી પ્રેમાતુર હોઇ તાંહાં આયે ॥
નીરખી સંત સભા અતી સીતળ તાંહાં બેઠે મન હરખાયે ॥ ૧
॥ બડે બડે ઉમરાવ દીવાનસુ આયે તાંહાં ભટ પંડીત ગ્યાની ॥
આયે કવી ગુની મતવાદી મલ્લાદીક મહા અભીમાની ॥ ૨ ॥

આચે ખહુ જન વાદી વીવાદી નાટક ચેટક અતી ભારી ॥ જ્યું
ખચોત ભાનુકે આગે ખીત્ર તાપ ગએ સખ હારી ॥ ૩ ॥ પહે
પુરાણુ શાસ્ત્ર કે વકતા પુછત પ્રશ્ન કરત ચરચા ॥ પ્રેમાનંદ છતે
હરી સખકું દેદેકે અદભુત પરચા ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧૩ ॥

એસે ભટ પંડીત મતવાદી સખકું છતે શ્રી સ્વામી ॥ પ્ર-
કુક્ષીત ભયે સંત મન હરીજન ગાવત ગુન આનંદ પામી ॥
૧ ॥ અમીત પ્રતાપ દેખી શ્રી હરીકો થકીત ભયે સખ નરજા
રી ॥ કરત પ્રસંસા નગર ડગરમે પ્રગટે પુરૂષ કોઈ અવતારી ॥
૨ ॥ હોત સમાધી ધ્યાન ધારણા અતી પ્રતાપહે કળી માંહી ॥
કરત ખાત નર નારી પરસ્પર આજ કોઉ એસો નાહી ॥ ૩ ॥
નૌતમ રીત દેખી સંતનકી મુંમુક્ષુ સખ સરણે આચે ॥ પ્રેમા
નંદ કહે ભયે ક્રતારથ સ્વામી સરાણુ અતી મુખ પાચે ॥ ૪ ॥
પદ ॥ ૧૪ ॥

વટપતનમે વીજય કરી હરી ચલે કુચ કરી વરધપુરી ॥
અતી પ્રતાપસે ચલે ગાજને મતવાદીનકો શીર કચરી ॥ ૧ ॥
જય જયકાર ભયો ત્રીલુપતમે સુરનર મુની જન સખ હરખે ॥
ખજત કુંદલી વીખુધ ગગનમે મુમન ઝરી હરીપે વરખે ॥ ૨ ॥
યાદીલા શ્રી વટપતનકી ધર્મકુમરકી ઉર ધરીહિ ॥ સો નર પા-
વે ધર્માદીક ફળ ભવસાગર પુની નહીં ફીરીહિ ॥ ૩ ॥ જે નર

સીંખે ગાય પ્રેમસે સુણે સુણાવે મુદ આની ॥ પ્રેમાનંદકે તાકે
ઉરમે વાસ કરત સારંગ પાની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૫ ॥

રાગ સારંગ—સંત સુખી સંસારમે ॥ ઉઘો સંત સુખી
સંસારમે ॥ ઓર સખે જગ જરત નીરંતર ॥ તીન તાપકી ઝાર-
મે ॥ ઉઘો ॥ ૧ ॥ રાજખી દુખીયા રંકખી દુખીયા ॥ ધનપ-
તી દુખીત વીકારમે ॥ વીના વીવેક ભેખ સખ દુખીયા ॥ જુઝા
તન અહંકારમે ॥ ઉઘો ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન વીના દુખ પાવત દુની-
યાં ॥ માયા ઘોર અંધારમે ॥ મુક્તાનંદ મુનીવર વીજ્ઞાની ॥
પોચે તેજ અંબારમે ॥ ઉઘો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મેરે જન મોકું ભજે ॥ ઉઘો મેરે જન મોકું ભજે ॥ ૫
અ ઈંદ્રી અરૂ મનકું જીતે ॥ મોં વીન સખ આશા તજે ॥ ઉ-
ઘો ૧ ॥ પ્રેમ મગન મેરે ગુન ગાવત ॥ જગ ઉપહાસસે ના
ભજે ॥ જ્ઞાન ખડગ લે મોહ ફોજપર ॥ લડત સુર હોકે સજે ॥
ઉઘો ॥ ૨ ॥ અઘ ઓગુન કે મુળ ઉપારન ॥ મમ જસ નોખ
ત નીત બજે ॥ મુક્તાનંદસો સંત વીવેકી ॥ બ્રહ્મસ્વરૂપ અમર
અજે ॥ ઉઘો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મે જન હીત ભૂપર ફીરું ॥ ઉઘો મે જન હીત ભૂપર
ફીરું ॥ સતનકે મન વાંછીત વપુ ધરી ॥ દુષ્ટ મારી રક્ષા કરું ॥

ઉધો ॥ ૧ ॥ ભુકો ભાર હરું સંતન હીત ॥ સંતકી રૂચીસમ
અનુસરું ॥ સંતકે તાપ સખહી મેટનકું ॥ નીજ કર છત્રજ શી
૨ ધરું ॥ ઉધો ૨ ॥ જો મોય ભજત ભજું મેં વાકું ॥ નીજ
જન પલક ન વીસરું ॥ મુક્તાનંદ કહત યું મોહન ॥ ભક્તન
હીત અભરા ભરું ॥ ઉધો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સોઈ સાચે મમ દાસ હે ॥ ઉધો સોઈ સાચે મમ દાસ હે
॥ પીંડ પ્રહ્લાંડમે પ્રીતન જનકું ॥ મમ પદ કંઠ નીવાસહે ॥ ઉ
ધો ॥ ૧ ॥ કાંતા કનક જળ જગ બાંધ્યો ॥ તીનમેં અધીક ઉ
દાસહે ॥ ગ્રહમે રહે મેઘાન જ્યું મમ જન ॥ જેહી દ્રઢ ભક્તી
અભ્યાસહે ॥ ઉધો ॥ ૨ ॥ મન ઈંદ્રીનકે કૃત્યમે ન્યારો ॥ એ-
કાંતીક મત જસ હે ॥ મુક્તાનંદસો સંતકે ઉર વીચ ॥ મેરો પ્ર-
બળ પ્રકાસહે ॥ ઉધો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

હોરીઓ.

રાગ કાફી ધુમાર—શ્વેત દ્વીપપતી નાથજી આજ ખેલત
હોરી ॥ વાસુદેવ ભગવાન નૈતમ નાથજી ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુરૂષ
સખ સાથેહં ॥ આજ ॥ મુક્ત નીરજ સુજન ॥ નૈતમ ॥ ૧ ॥
કમળા મહારાણી સાથેહ ॥ આજ ॥ સંગ લીચે સખી વૃંદ ॥ નૈ

તમ ॥ ભુમા વીળુ સાથે ॥ આજ ॥ જોગેશ્વર સુખ કંદ ॥ નૌ
 તમ ॥ ૨ ॥ યજ્ઞ પુરૂષ પ્રભુ સાથે ॥ આજ ॥ હીરાણુકેશ હરી
 સાથ ॥ નૌતમ ॥ હરી કૃષ્ણ દોહ સાથે ॥ આજ ॥ નરનારાયણ
 નાથ ॥ નૌતમ ॥ ૩ ॥ ભક્તી ધરમ દોહ સાથે ॥ આજ ॥ સુ
 ક સનકાદીક વ્યાસ ॥ નૌતમ ॥ ગાવત આવત પ્રેમસું ॥ આજ ॥
 ઉધવ નારદ દાસ ॥ નૌતમ ॥ ૪ ॥ ઉધવ મૂતકે ઇષ્ટે ॥ આજ
 ॥ ભક્તી ધરમ પરીવાર ॥ નૌતમ ॥ વાસુદેવ સોં અધીકે ॥
 આજ ॥ પ્રેમાનંદ બલીહાર ॥ નૌતમ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ખેલત હોરી શ્રી હરી રંગ ધુમ મચીહે ॥ શ્વેત દ્વીપપતી
 રાય કેશર કુમકુમા ॥ રંગ છીરકત રંગ ઉમંગસોં ॥ રંગ ॥ સો
 ભા બરની ન જાય ॥ કેસર ॥ ૧ ॥ ચુવા ચંદન આર અરગજ ॥
 રંગ ॥ ઉડતે અખીર ગુલાલ ॥ કેસર ॥ રચેહે કાગ શ્વેત ધા-
 મમે ॥ રંગ ॥ જ્યાં નહીં માયા કાળ ॥ કેસર ॥ ૨ ॥ મૂગ
 મદ કેસર કુમકુમ ॥ રંગ ॥ ભરેહે રંગકે માટ ॥ કેસર ॥ છીરક
 ત મુક્તસુ પ્રીતસો ॥ રંગ ॥ કમળા દેતીહે બાંટ ॥ કેસર ॥ ૩ ॥
 પીચકારીનકી ઝર લગી ॥ રંગ ॥ બરસત રંગ બહુ આર ॥ કે
 સર ॥ હોર પરી હાર જીતકી ॥ રંગ ॥ છીરકે પરસપર દોર ॥
 કેસર ॥ ૪ ॥ તેલ કુલેલ સુગંધકો ॥ રંગ ॥ મચ્યાહે ગણીનમાં
 કીચ ॥ કેસર ॥ નીરખી નાણુ સુખ લેતે ॥ રંગ ॥ પ્રેમાનંદ

ઠાઠો બીચ ॥ કેસર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પીચકારી લીચેં હાથમે, રંગ ભીછ રચેહેં ॥ છીરકત મુ
નીપર રંગ, શ્વેત ભુવન પતી રંગભી ॥ ફટ ભરીહે ગુલાબકી ॥
રંગ ॥ હારત અતહી ઉમંગ ॥ શ્વેત ॥ ૧ ॥ શ્વેત બસન પેરેં મ
ભુ ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુષ્પ ઉર હાર ॥ શ્વેત ॥ શ્વેત સભા ૨ હોં સો
ભહોં ॥ રંગ ॥ શ્વેત ભુવન શીરદાર ॥ શ્વેત ॥ ૨ ॥ શ્વેત રૂપ મ
ભુ આપહેં ॥ રંગ ॥ શ્વેત મુલેપન અંગ ॥ શ્વેત ॥ ખેત તહેં અ
નુરાગસો ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુરૂષકે સંગ ॥ શ્વેત ॥ ૩ ॥ છાચે બે
માન આકાસમે ॥ રંગ ॥ દેખત મુર સસી ભાન ॥ શ્વેત ॥ ગા-
વહોં પુષ્પ વધાવહોં ॥ રંગ ॥ નાચત તોરત તાંન ॥ શ્વેત ॥ ૪ ॥
નીરખી મંદ છબી મુસકની ॥ રંગ ॥ પ્રકુલીત મુરમુની વૃંદ ॥
શ્વેત ॥ ચીતવત હરત સંતાપકો ॥ રંગ ॥ બલી બલી પ્રેમાનંદ
॥ શ્વેત ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ખેત હોરી લાડીલી રંગ છાઈ રહ્યોહે ॥ કમળા પરમ
ચતુર મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ રૂપકી રાક્ષી ભામીની ॥ રંગ ॥
ખ્યારી જોયન પુર ॥ મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ સંગ સખી
મન ભાવતી ॥ રંગ ॥ ગાવતી ગીત રસાળ ॥ મુંદર લાડીલી રં
ગ ॥ આવીતી સનમુખ શ્યામ કે રંગ ॥ રૂપ મનોહર બાલ ॥
મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ ૨ ॥ શીશી ભરીહે ગુલાબકી ॥ રંગ

॥ મૃગમદ કેસર રંગ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ આય કેં પરમ ઉમં
 ગસોં ॥ રંગ ॥ છીરકત હરીકે અંગ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ ૩ ॥
 ચુવા અંદન અરગજ ॥ રંગ ॥ લીચેહેં અખીર ગુલાલ ॥ સું
 દર લાડીલી ॥ રંગ ગુલાલ ઉઝાવતી ॥ રંગ ॥ ચાલતી ગજ
 ગતો ચાલ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ ૪ ॥ શ્વેત દ્વીપપતી શ્યામકોં ॥
 રંગ ॥ રંગમાં કીચે ગરકાવ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ પ્રેમાનંદ છ-
 ખી દખીકે ॥ રંગ ॥ ઉપન્યા પરમ ઉઝાવ ॥ સુંદર લાડીલી
 ॥ રંગ ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

રાગ દ્વીપચંદી—શ્યામ તેરે નેનાં જનદુગારે ॥ શ્યામ ॥
 કરી કટાક્ષ ભરી મારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ટેક ॥ નાણા લાલ ગુ-
 લાખ તે સુંદર ॥ બીનુ અંજન બીચકારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૧ ॥
 મોંહક ખાન ચઢાય કે કેશવ ॥ છત્યોહ મદન મોરારે ॥ શ્યામ
 તેરે ॥ ૨ ॥ પલકે ભલ કેસી આચે લગી ॥ બસ કીનીહ ને-
 જુ નજરે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ રહો મોરે ॥
 નેતનમે તુંમ પ્યારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

શ્યામ તેરે નેનાં ખિલે હોરી ॥ શ્યામ ॥ દખત હોગઈ
 ધોરી ॥ શ્યામ ॥ દારે લાલ ગુલાલ ઉઝાવત ॥ પલકે કીનીહ
 ઝોરી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૧ ॥ રેખેં રંગ સો રંગ કીચો બીચ ॥
 મૃગ મદ રાખ્યોહ ધોરી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૨ ॥ ચીતવની અપજ

ભરત પીચકારી ॥ છીરકતલેં દોરી દોરી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૩ ॥
 પ્રેમાનંદ બલીહારી દ્રગનપર ॥ નીરખી મગન ભયોરી ॥ શ્યા
 મ તેરી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

લાલ તેરે લોચન લાલચી ભારી ॥ બસ કીનીહે પ્રજના
 શી ॥ લાલ તેરે ॥ ટેક ॥ યા પ્રજમે તો કોડ ન બચી ॥ લોચ
 નસું બનવારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૧ ॥ દોરે દોરે આવત નેહસું બો
 લાવત ॥ હાવ ભાગ હીતકારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૨ ॥ મોચોહે નંદ
 ગામ બરસાંગો ॥ મધુબન કીનીહે ચારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૩ ॥
 પ્રેમાનંદ ભયો કરતારથ ॥ નેનકી સેન નીહારી ॥ લાલ તેરે
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

લાલ તેરે લોચનકી ચતુરાઈ ॥ રસનાસો કહી ન જાઈ ॥
 લાલ તેરે ॥ ટેક ॥ ચીતવનીમે મન ચોરત મોહન ॥ ચમક લો-
 હકી નાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૧ ॥ કુટીલ કટાક્ષ તે બસ કરી ડારત
 ॥ કેસી હો ચતુર લોગાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૨ ॥ ચંચળ ચીતવ-
 ની ચીતવત જાકું ॥ આર કછુ ન સોહાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૩ ॥
 પ્રેમાનંદ મગન કર દેતુહે ॥ લેતુહે ભવસું બચાઈ ॥ લાલ તેરે
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ભેરવી—મેરી અંખીયાંમે ખટકે ગુલાલ ॥ લલા
 જ્યુરે છુટી મુઠી ન ડારો ॥ મેરી ॥ ટેક ॥ અરુન ભઈ અંખીયા
 દોહ મેરી ॥ મુખ કપોલ રત નારો ॥ લલાજ્યુરે ॥ ૧ ॥ ના મા
 જો મુખ કુંરંગ સાર સો ॥ ધુંધટ પટ ન ઉઘારો ॥ લલાજ્યુ ॥ ૨ ॥
 યા પ્રજકે સખ લોક ચયેયા ॥ ગોકુળ નગર ડગારો ॥ લલાજ્યુ,

॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથજી માનો ॥ ના ખોલો ભરમ હમારો ॥
લલાજીયું ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મેં તો ખરજી ખરજી રહી હારી, મોરારીરે ॥ ના કારો પી-
ચકારી ॥ મેનો ॥ ટેક ॥ ભીજી મોરી ચટક ચુનરીયાં ॥ ઝગ
રેગી સાસુ દે ગારી ॥ મોરારીરે ॥ ૧ ॥ કંચુ ભીજો કીનખા
પકો ॥ લહંગે લાલ ફુલ જારી ॥ મોરારીરે ॥ ૨ ॥ ના જનો
પરપીર સાંવરે ॥ બેદરદી બનખારી ॥ મોરારીરે ॥ ૩ ॥ પ્રેમા-
નંદકે નાથજી માનો ॥ છેલ કુંવર ગીરધારી ॥ મોરારીરે ॥ ૪
॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

તેરી પગીયાં લાલ ગુલાબી ॥ કનૈયારે આજ રંગમે ભરું
ગી ॥ તેરી ॥ ટેક ॥ છોંન લેહંગી પીતાંમર મોરલી ॥ અખ મેં
નાહીં હરંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૧ ॥ આંખાં આંજી મુખ માનુંગી
કજરા ॥ મન માનેસો કરંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૨ ॥ પેરાવું ચુરી
ચુનરીયાં ॥ સાંવરી નામ ધરંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
નાથજી પેલે ॥ રંગસેં ખુબ લરંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

તેરે નેણા રસીક તણારે ॥ સાંવરીયારે જોબન મતવારે ॥
તેરે ॥ ટેક ॥ આજ કરંગી નેણા કજરા ॥ આવો ખેલન હો-
રી પ્યારે ॥ સાંવરીયારે ॥ ૧ ॥ મુખ માનુંગી લે અખીર અ
રગજ ॥ નચવુંગી નાચ લલારે ॥ સાંવરીયારે ॥ ૨ ॥ જો તું મ
જસોમતી નંદકે જાયે ॥ સનમુખ આવો હમારે ॥ સાંવરીયારે
॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ પકરકે ॥ રંગવા લેહ કર કારે ॥ સાં
વરીયારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૫ પંચમીને દીવસ શ્રી
 મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં રાત્રીને
 સમે વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને
 પોતાના મુખારવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભ-
 ક્તનો સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછે મયારામભટે શ્રીજી મહારા-
 જ પ્રત્યે પ્રથમ પુછ્યું જે હે મહારાજ ઉત્તમ, મધ્યમ ને કની-
 ષ્ઠ એ ત્રણ પ્રકારના જે પૈરાગ્ય તેના શાં લક્ષણ છે તે કહો.
 ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે ઉત્તમ પૈરાગ્ય જેને હોય તે પ-
 રમેશ્વરની આજ્ઞાએ કરીને અથવા પોતાના પ્રારબ્ધ કર્મ વશે ક-
 રીને વ્યવહારમાં રહે, પણ તે વ્યવહારમાં જનક રાજની પેઠે
 લોપાય નહીં અને શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ ને ગંધ એ પંચ પ્ર-
 કારના જે ઉત્તમ વિષય તે પોતાના પ્રારબ્ધ અનુસારે પ્રાપ્ત થા-
 ય તેને ભોગવે પણ પ્રીતીએ રહીત ઉદાસ થકો ભોગવે અને
 તે વિશય એને લોપી શકે નહીં ને તેના ત્યાગ ભોજો ન પડે
 અને તે વિષયને વિષે નિરંતર દોષ દેખતો રહે ને વિષયને શ-
 નુ જેવા જાણે ને સંત, ને શત શાસ્ત્ર, ને ભગવાનની સેવા તેના
 નિરંતર સંગ રાખે અને દેશ, કાળ, સંગ આદીક જો કડાણ આ

વી પડે તોપણ એની જે એવી સમજણ તે જાણી પડે નહીં તે
 ને ઉત્તમ વૈરાગવાળો કહીએ, અને જેને મધ્યમ વૈરાગ હોય તે
 પણ ઉત્તમ એવા જે પંચ પ્રકારના વિષય તેને ભોગવે પણ તે
 માં આશક્ત ન થાય, ને જે દેશ, કાળ, સંગ કડાણુ પ્રાપ્ત થાય
 તો વિશયને વિશે બંધાઈ જાય ને વૈરાગ મંદ પડી જાય, તેને
 મધ્યમ વૈરાગવાળો કહીએ. અને જે કનૂબટ વૈરાગવાળો હોય
 તેને સામાન્ય ને દોષે ભુક્ત એવા પંચ વિષય જે પ્રાપ્ત થાય
 ને તેને ભોગવે તો તેમાં ન બંધાય અને જે સારા પંચ વિ-
 ષય પ્રાપ્ત થાય ને તેને ભોગવે તો તેમાં બંધાઈ જાય, તેને મ
 દ વૈરાગ્યવાળો કહીએ, ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૬ છઠ્ઠે દીવસ શ્રીજી
 મહારાજ શ્રી ગહડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં રાત્રીને સ-
 એ વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણુ કર્યા હતાં અને
 પોતાના મુખારવીંદની આગળ બુની તથા દેશ દેશતા હરીભ-
 ક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા
 જે જેને ભગવાનની મુર્તિ અંતરમાં અખંડ દેખાતી હોય તેણે
 પણ ભગવાને જે જે અવતારે કરીને જેજે સ્થાનકને વિશે જેજે
 કીર્તી કરી હોય તે સંભારી રાખવી, ને પ્રસારી તથા સાધુ

તથા સતસંગી તેની સાથે હેત રાખવું ને એ સરવેને સાંભરી રાખવા. તે સા સારૂ જે કદાપી દેહ મુક્યા સમે ભગવાનની મુરતીને ભુલી જવાય તોપણ ભગવાને જે જે સ્થાનકને વિશે લીજા કરી હોય તે જો સાંભરી આવે અથવા સતસંગી સાંભરી આવે અથવા પ્રજ્ઞચારી ને સાધુ સાંભરી આવે તો તેને જોગે કરીને ભગવાનની મુરતી પણ સાંભરી આવે ને તે જીવ મોટી પદવીને પામે ને તેનું ઘણું રૂકું થાય. મોટું અમે મોટા મોટા વિનુયાગ કરીએ છીએ. તથા જન્મભાષ્ટ્રી ને એકાદશી આદીક વ્રતના વરસો વરસ ઉછવ કરીએ છીએ, ને તેમાં પ્રજ્ઞચારી, સાધુ ને સંતસંગીને ભેળા કરીએ છીએ. અને જો કોઈ પાપી જીવ હોય ને તેને પણ જો એમની અંતકાળે સ્મૃતિ થઈ આવે, તો તેને ભગવાનના ધામની પ્રાપ્તિ થાય. ઇતી વચનામૃતં,

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૭ સાતમને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગદડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા અને પાતાના મુખપરવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે પ્ર-

ગોવાનના ભક્તને પરસ્પર ઈર્ષ્યા ન કરવી. ત્યારે આનંદાનંદ સ્વા-
મી બોલ્યા જે હે મહારાજ, ઈર્ષ્યા તો રહે છે. ત્યારે શ્રીજી મહા-
રાજ બોલ્યા જે ઈર્ષ્યા કરવી તો નારદજીના જેવી કરવી. જેમ
એક સમયને વિશે નારદજી ને તુબરૂ એ બે વૈકુંઠને વિશે લ-
ક્ષ્મીનારાયણના દરશન કરવાને ગયા, તે લક્ષ્મીનારાયણ આગ
ળ તુબરૂએ ગાન કર્યું, તેણે કરીને લક્ષ્મીજી તથા નારાયણ એ
બે પ્રસન્ન થઈને તુબરૂને પોતાનાં વસ્ત્ર આભુષણ આપ્યાં
ત્યારે નારદજીને તુબરૂ ઉપર ઈર્ષ્યા આવી, જે હું તુબરૂના જેવી
ગાન વિદ્યા શીખું ને ભગવાનને પ્રસન્ન કરું. પછી નારદજી ગા-
યન વિદ્યા શીખતા હવા ને ભગવાન આગળ ગાવતા હતા. ત્યારે
ભગવાને કહ્યું જે તમને તુબરૂના જેવું ગાતાં નથી આવડતું.
પછી વળી શીવજી ઉપર તપ કરીને શીવજી થકી વર પામીને
ગાન વિદ્યા શીખીને ભગવાન આગળ ગાવતા હવા. તોપણ ભ-
ગવાન એની ગાન વિદ્યાએ કરીને એના ઉપર પ્રસન્ન ન થયા.
એવી રીતે સાત મનવંતર સુધી ગાન વિદ્યા શીખ્યા ને ભગવા-
ન આગળ ગાવતા હવા, તોપણ ભગવાન પ્રસન્ન ન થયા. પછી
તુબરૂ પાસે ગાન વિદ્યા શીખ્યા ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન આગળ
દ્વારીકામાં ગાવતા હવા. ત્યારે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન પ્રસન્ન થયા
ને પોતાનાં વસ્ત્ર અળંકાર નારદજીને આપ્યાં ત્યારે નારદજીએ

તુખર સાથે ઈર્ષા મુકી. માટે ઈર્ષા કરવી તો એવી કરવી જે જેની ઉપર ઈર્ષા હોય તેના જેવા ગુણને ગ્રહણ કરવા ને પોતાના અવગુણને ત્યાગ કરવા. ને તેવું ન થવાય ને જે ઈર્ષાએ કરીને ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહ થાય તેવી ઈર્ષાનો તો ભગવાનના ભક્તને સર્વે પ્રકારે ત્યાગ કરવો. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૮ અષ્ટમીને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સરવે રવેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં અને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંસ તથા દશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે રાધીકાજીએ સહીત એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેનું ધ્યાન કરવું. અને તે ધ્યાન કરતે થકે મુક્તિ હૃદયને વિશે ન દુખાય તેવેપણુ ધ્યાન કરવું, પણ કાયર થઈને તે ધ્યાનને મુકી દેવું નહીં, એવી રીતના જે આગ્રહવાળા છે તેની ઉપર ભગવાનની મોટી કૃપા થાય છે ને તેની ભક્તીએ કરીને ભગવાન એને વશ થઈ જાય છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૯ નવમીને દીવસે શ્રી

જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરા
જમાન હતા ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં. ને પોતાના મુ-
ખાવિંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા
ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે આ સ-
ત્સંગમાં જે વિવેકી છે તેતો દીવસે દીવસે પોતાને વિશે અવગુણને
દષ્ટિ છે ને ભગવાન ને ભગવાનના ભક્ત વિશે ગુણને દે-
ખે છે. ને ભગવાન ને સાધુ પોતાના હીતને અર્થે કડાણ વચન
કહે છે તેને પોતાના હીતકારી માને છે ને દુઃખ નથી લગાડતો
તેતો દીવસે દીવસે સત્સંગને વિશે મોટપને પામે છે. અને જે
અવિવેકી છે તેતો જેમ જેમ સત્સંગ કરે છે ને સત્સંગની વાત
સાંભળે છે તેમ તેમ પોતાને વિશે ગુણ પરકે છે અને ભગવા-
ન ને સંત એનો દોષ દેખાડીને એની આગળ વાત કરે છે તે
વાતને માને કરીને અવળી લે છે ને વાતના કરનારાનો અવગુ-
ણ લે છે, તેતો દીવસે દીવસે ઘટતો જાય છે. ને સત્સંગમાં પ્રતિ-
ષ્ઠા હીન થઈ જાય છે. માટે પોતાને વિશે જે ગુણનું માન, તેનો
ત્યાગ કરીને, શૂરવીર થઈને, ને ભગવાનને ભગવાનના સંતને
વિશે વિસ્વાસ રાખે તો એનો અવિવેક ટળી જાય છે ને સત્સ-
ંગમાં મોટપને પામે છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૧ એકાદશીને દીવસ
 શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખચરના દરબારમાં વી-
 રજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને પોતાના
 મુખાર્વિંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સભા
 ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે ઈંદ્રીઆ
 ની જે ક્રીયા છે તેને જો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન ને તેના ભક્તની સે-
 વાને વિશે રાખે તો અંતઃકરણ શુદ્ધ થાય છે. ને અનંતકાળના
 જે પાપ જીવને વળગ્યાં છે તેનો નાશ થઈ જાય છે. અને જો
 ઈંદ્રીઆની વૃત્તીઓને સ્ત્રીયાદીકના વિષયમાં પ્રવર્ત્તાવે છે તો
 એનું અંતઃકરણ ભ્રષ્ટ થાય છે, અને કલ્યાણના માર્ગથી પડી
 જાય છે. માટે શાસ્ત્રમાં જે રીતે વિશય ભોગવ્યાનું કહ્યું છે તે-
 વી રીતે નિયમમાં રહીને વિશય ભોગવવા, પણ શાસ્ત્રની મર્યાદા
 ને ઉલ્લંઘન કરીને ભોગવવા નહીં. અને સાધુનો સંગ રાખવો
 ને કુસંગનો ત્યાગ કરવો. અને જ્યારે એ કુસંગનો ત્યાગ કરી
 ને સત્સંગ કરે છે ત્યારે એને દેહને વિશે આહું બુદ્ધિ છે તે નિ-
 વૃત્તી પામે છે. અને દેહના સંબંધીને વિશે જે મમત્વ બુદ્ધિ છે
 તે નિવૃત્તી પામે છે ને ભગવાનને વિશે અસાધારણ પ્રીતી થાય
 છે. ને તે ભગવાન વિના અન્યને વિશે વૈરાગ્ય થાય છે. ઈતી
 વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૨ દ્વાદશીને દીવસ
 શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મંચે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિ-
 રાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના
 મુખારવોંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સ-
 ભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે શ્રી
 કૃષ્ણ ભગવાનનો પ્રત્યક્ષપણે નિશ્ચે કર્યો હોય ને તેની ભક્તી ક-
 રતો હોય ને તેના દર્શણ કરતો હોય તો પણ જે પોતાને પૂરાણ
 કામ ન માને ને અંતઃકરણમાં નુન્યતા વરતે જે ગોલોક, વૈકુંઠાદી
 ક ધામને વિશે જે આને આ ભગવાનનું તેજ્જમય રૂપ છે તે મુ-
 ને જ્યાં સુધી દેખાણું નથી ત્યાં સુધી મારું પરીપૂર્ણ કલ્યાણ
 થયું નથી. એવું જેને અજ્ઞાન હોય તેના મુખ થકી ભગવાનની
 વાત પણ ન સાંભળવી. અને જે પ્રત્યક્ષ ભગવાનને વિશે દ્રઢ
 નિષ્ઠા રાખે છે ને તેને દર્શને કરીનેજ પોતાને પરીપૂર્ણ માને છે
 ને ખીન્નું કાંઈ નથી ઇછતો તેને તો ભગવાન પોતેજ બળાત્કાર-
 રે પોતાના ધામને વિશે જે પોતાના ઐશ્વર્ય છે ને પોતાની મૂર્તિ-
 આ છે તેને દેખાડે છે. માટે જેને ભગવાનને વિશે અનન્ય નિ-
 ષ્ઠા હોય તેણે પ્રત્યક્ષ ભગવાન વિના ખીન્નું કાંઈ ઇછવું નહીં.
 ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૩ તેરસને દીવસે શ્રી-
 ભદ્રારાજ શ્રી ગદડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજ
 હતા ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવી-
 દની આગળ પરમહંસ તથા દેસ દેશના હરીભક્તની સભા ભ
 રાઈને બેઠી હતી. પછે શ્રીભદ્રારાજ બોલ્યા ને અમે વેંકટા-
 દ્રીથી સેતુબંધ રામેશ્વર જતા હતા ત્યાં એક સેવકરામ નામે સાધુ
 હોતો તે શ્રીમદ્ભાગવતાદીક પુરાણને ભણ્યો હોતો. તે માર્ગમાં જા
 લતો માદા પડ્યો, તેની પાસે રૂપીઆ હજારની સોના મોહોરો
 હતી પણ ચાકરીનો કરનારો કોઈ નહીં માટે રોવા લાગ્યો. પ-
 છી તેને અમે કહ્યું ને કાંઈ ચીંતા રાખશો મા, તમારી ચાકરી
 અમે કરીશું. પછી ગામને બાહાર એક કેળાની કુસવાડી હતી
 તેમાં એક વડનો વૃક્ષ હતો. તે વડના વૃક્ષને વિશે હજાર ભુત રે-
 હતાં પણ તે સાધુ તો ચાલી શકે એવો રહ્યો નહીં ને અતીસે
 માદા થયો. તે ઉપર અમને અતિશે દયા આવી. પછી તે ઠંકા-
 ણે અમે તે સાધુને કેળના પત્ર લાવીને હાથ એક ઉંચી પથારી
 કરી આપી. અને તે સાધુને લોહીખંડ પેટ બેસાડ્યું થયું હતું.
 તેને અમે ઘોતા ને ચાકરી કરતા, ને તે સાધુ પોતાને જોટલું જો-
 ઇએ તેટલું અમારે પાસે ખાંડ, સાકર, ઘી, અંન તે પોતાના રૂ

પૈયા આપીને મંગાવેના, તે અમો લાવીને રાંધી ખવડાવતા ને
 અમો વસ્તીમાં જઈને જમી આવતા ને કોઈ દીવસ તો અમને
 વસ્તીમાં અંત મળતું નહીં ત્યારે અમારે ઉપવાસ થાતો. તોપણ
 કોઈ દીવસ તે સાધુએ અમને એમ કહ્યું નહીં જે અમ
 પાસે દ્રવ્ય છે તે આપણે ખેને કાને રસોઈ કરો ને તમો પણ
 અમ ભેળા જમો. પછે એમ સેવા કરતે થકે તે સાધુ ખે માસે કાં-
 ઈક સાન્ને થયા. પછે સેતુબંધ રામેશ્વરને માર્ગે ચાલ્યા. ત્યારે
 તેના ભાર એક માણ હતો તે અમારી પાસે ઉપડાવ્યો. ને પોતે
 તો એક માળા લઈને ચાલતો ને દહે પણ સાન્ને ને એક સેર
 ઘી જમીને પચાવે એવો સમર્થ થયા, તોપણ ભાર અમારે પાસે
 ઉપડાવે ને પોને અમથો ચાલે. ને અમારી પ્રજ્ઞતી તો એવી હ-
 તી જે ભાર નામે તો એક રૂમાલ પણ રાખતા નહીં. માટે તેને
 સાધુ જાણીને અમે એના માણ એકના ભાર ઉપાડી ચાલતા.
 એ રીતે તે સાધુની ચાકરી કરીને અમે સાન્ને કર્યો. પણ તે સા-
 ધુએ અમને એક પૈસાભાર અંત આપ્યું નહીં. પછે અમે તેને
 કૃતબ્દની જાણીને તેના સંઘનો ત્યાગ કર્યો. એવી રીતે જે મનુ-
 બ્ધ કર્યા કૃતને ન જાણે તેને કૃતબ્દની જાણવો. અને કોઈક મનુ-
 બ્ધે કાંઈક પાપ કર્યું હોય ને તેણે તે પાપનું યથાશક્ત પ્રાશ્ચી
 રા કર્યું હોય, ને વળી તેને તે પાપે જુક્ત જે કહે તેને પણ

કૃતધ્ની જેવો પાપી જાણવો. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૪ ચૈત્રસને દીવસ
શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મંચે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિ
રાજમાન હતા. અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા અને પો-
ના મુખાર્પિદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની
સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજે એમ વાર્તા કે-
રી જે એક દ્રવ્યાદીકનો લોભ તથા સ્ત્રીને વિશે બેડા ઉડ્યાની
વાસના તથા રસે કરીને જીવ્હાની આશક્તી તથા દહાભીમાન
તથા કુસંગીમાં હેત રહી જાય તથા સંબંધીમાં હેત હોય, એ છો
વાના જેને હોય તેને કોઈ દીવસ જીવતે ને મરીને પણ મુખ
તો ક્યારેય થાયજ નહીં. માટે જેને મુખ ઇછવું હોય તેણે એવા
સ્વભાવ હોય તેને ઠાળવાને નિવૃત્તીપર થાવું ને બરોબરીયાની
સોબત ન રાખવી ને દહાભીમાને રહીત ને પૈરાગ્યે ભુક્ત ને
ભગવાનનું અલ્પ વચન હોય ને તેમાં ફર પડે તો મહત વચ-
નમાં ફર પડ્યો હોય તેમ માનતો હોય એવા જે ભગવદ્ભક્ત
મોટા સાધુ તે સંગાથે પોતાના જીવને જડી દેવો ને તેના વચ-
નમાં મન ક્રમ વચને વર્તવું ને વિશયના સંબંધથી છોટેજ રહેવું.

પાણ એનો સંબંધ પોતાના નિયમનો ત્યાગ કરીને થાવા દેવો નહીં. ને જો વિષયનો સંબંધ કરવા માટે તો એનો ઠા રહેજ નહીં એ સીદ્ધાંત વાર્તા છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૪ ચૌદશને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછે પ્રહ્લાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ, વાસનાનું શું રૂપ છે ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે પુરે જે વિષય ભોગવ્યા હોય ને દીછા હોય ને સાંભળ્યા હોય તેની જે અંતઃકરણને વિશે ઇચ્છા વર્તે તેને વાસના કહીએ, અને વળી જે વિષય ભોગવ્યામાં ન આવ્યા હોય ને તેની જે અંતઃકરણને વિશે ઇચ્છા વર્તે તેને પણ વાસના કહીએ; ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ, ભગવાનનો એકાંતિક ભક્ત કેને કહીએ ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેને ભગવાન વીના બીજી કંઈ વાસના ન હોય ને સ્થિતાને પ્રભરૂપ માનીને ભગવાનની ભક્તિ કરતો હોય તે એ-

કાંતિક ભક્ત કેહેવાય. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ માગસર વદી ૩ ત્રીજને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગદડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવીંદની આગળ સર્વે સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજે એમ વાર્તા કરી જે જેના હૈયામાં ભગવાનની ભક્તી હોય તેને એવી વૃત્તિ રહે, જે ભગવાન તથા સંત તે મુને જે જે વચન કેહશે તેમજ મારે કરવું છે એમ તેના હૈયામાં હીમત રહે. અને આટલું વચન મુથી મનાસે ને આટલું નહીં મનાય એવું વચન તો ભુલે ખણ ન કહે. અને વળી ભગવાનની મુર્તિને હૈયામાં ધારવી તેમાં શુરવીરપણું રહે. ને મુર્તિ ધારતાં ધારતાં જો ન ધરાય તો પાણ કાયર ન થાએ ને નિત્ય નવી શ્રદ્ધા રાખે. ને મુર્તિ ધારતાં જ્યારે ભુંડા ઘાટ સંકલ્પ થાય ને તે હડાવ્યા હઠે નહીં તો ભગવાનના મોટા મહીમા સમજીને પોતાને પૂર્ણ કામ માનીને તે સંકલ્પને ખોટા કરતો રહે ને ભગવાનના સ્વરૂપને હૈયામાં ધારતો રહે. તે ધારતાં ધારતાં દશ વર્ષ થાય અથવા વીસ વર્ષ થા-

થ અથવા પચીસ વર્ષ થાય અથવા સો વર્ષ થાય તોપણ કાયર થઈને ભગવાનના સ્વરૂપને ધારવું તે મુકી દે નહીં, કેમજે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને ગીતામાં કહ્યું છે જે અનેકજન્મસંસિદ્ધ સ્તતોયાતિપરાંગતિમ્ તે માટે એમને એમ ભગવાનને ધારતા રહે એવું જેને વરતવું હોય તેને એકાંતીક ભક્તી કહીએ. છતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર વદી ૪ ત્રીયાને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખપારવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછી શ્રીજી મહારાજે વાર્તા કરી જે જે ભગવાનના ભક્તને સત અસતના વિષેક હોય તે તો જે જે અવગુણ પોતામાં હોયતેને જાણે, ને વિચારીને તેના ત્યાગ કરી દે, અને સંતમાં અથવા કોઈ સત્સંગીમાં કાંઈક અવગુણ પોતાને ભાસે તો હોય તો તેને ત્યાગ કરી દે ને તેના જે ગુણ તેનું ગ્રહણ કરે અને પરમેશ્વરને વિશે તો તેને કોઈ અવગુણ ભાસેજ નહીં અને ભગવાન ને સંત તે જે જે વચન કહે તેને પરમ સત્ય કરી-

ને માને પાણી વચનને વિશે શંકા કરે નહીં. અને સંત કહે જે
 હું દેહ, ઈંદ્રી, મન, પ્રાણથી જુદા છે ન એના જાણનારો છે
 ને એ દેહાદીક સર્વે અસત્ય છે એમ વચન કહે તેને સત્ય મા-
 નીને તે સર્વથી જુદા આત્મારૂપે વર્તે પાણી મનના ઘાટ ભેળો
 ભળી જાય નહીં, અને જેણે કરીને પોતાને બંધન થાય ને પો-
 તાના ઐકાંતિક ધર્મમાં ખોટ આવે એવા જે પદાર્થ તથા કુસંગ
 તેને આજખીને તેથી છેદેજ રહે ને તેના બંધનમાં આવે નહીં
 અને સવળો વિચાર હોય તેને ગ્રહણ કરે ને અવળો વિચાર હો-
 ય તેના ત્યાગ કરે. એવી રીતે જે વસ્તુનો હોય ત્યારે જાણીએ જે
 તેને વિવેક છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૯૭૬ ના માગસર વદી ૫ પાચમ્યને દીવસ શ્રી
 જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં આ-
 થમણે ખારણે આરડો છે તેમાં કથા વંચાવતા હતા અને ઘોળો
 ખેસ પેચો હતો તથા ઘોળી ચાદર આઢી હતી તથા ઘોળી પાઘ
 બાંધી હતી અને પીળા પુષ્પની માળા પેરી હતી ને પીળા પુ-
 શ્પનો તોરો પાઘને વિશે ખોસ્યો હતો અને પ્રસન્ન થકા વીરાજ-
 માન હતા. તે સમયને વીશે મુક્તાનંદ સ્વામી તથા ગોપાજાનંદ
 સ્વામી આદીકને તેડાવ્યા ને શ્રીજી મહારાજ તે સર્વે પ્રત્યે ખો-

દયા, જે આપણા સતસંગમાં થોડોક કુસંગનો ભાગ રહ્યો જાય
 છે તે આજ કાઢવો છે. ને આ પ્રકારણ એવું ચલાવવું છે જે સં-
 વે પરમહંસ તથા સાંખ્યચોગી તથા કર્મચોગી સત્સંગીમાં પ્ર-
 વર્તે. તે સત્સંગમાં કુસંગ તે શું છે તો જે વાતના કરનારા હોમ-
 ત વિનાની વાત કરે છે તે સત્સંગીમાં કુસંગ છે. તે કેવી રીતે
 વાત કરે છે, તો એમ કહે છે જે ભગવાનનું જે વચન, તેને યથાર્થ
 કોણ પાળી શકે છે ? ને વર્તમાન ધર્મ પણ યથાર્થ કોણ પાળી શકે
 છે ? માટે જેટલું પળે તેટલું પાળીએ. ને ભગવાન તો અધમ ઉ-
 ધારણ છે તે કહ્યાણ કરશે. અને વળી એમ વાત કરે છે જે ભ-
 ગવાનનું સ્વરૂપ જે રૂદામાં ધારવું તે કાંઈ આપણું ધાર્યું ધરાવું
 નથી, એ તો ભગવાન જેને દયા કરીને ધરાવે છે તેને ધરાય છે.
 એવી રીતની મોળી વાત કરીને ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તી ઇત્યા-
 દીક જે ભગવાનની પ્રસન્નતાના સાધન તેમાંથી બીજાને મોળા
 પાડે છે. માટે હવે આજ દીનથી આપણા સતસંગમાં કોઈ પણ
 એવી હોમત રહીત વાત કરશો નહીં; સદા હોમત સહીતજ વાત
 કરજો. અને જે એવી હોમત રહીત વાત કરે તેને તો નપુંશક
 જાણવો. અને એવી હોમત વિનાની વાત જે દીવસ થઈ જાય તે
 દીવસે ઉપવાસ કરવો. ઇતી વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧ પડવાને દીવસ શ્રીજી મહારાજ સંધ્યા સમે શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબાર માં વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંશ તથા દશ દશના હ-શીલકતમી સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બો-લ્યા જે આત્મજ્ઞાનનું કામ ભારે છે, તેમ ભગવાનને વિશે જે પ્રીતિ તેનું પણ કામ ભારે છે. અને એકલે આત્મજ્ઞાને પણ કામ સરતુ નથી. અને કદાપી આત્મજ્ઞાન ન હોય ને એકલો પ્રે-મ હોય તો તેણે કરીને પણ કામ સરતું નથી. કાંજે આત્મજ્ઞા-ન ન હોય તો ભગવાનમાં પ્રીતી કરતે કરતે દહાલીમાન-ને જોગે કરીને બીજા પદાર્થમાં પણ પ્રીતી થઈ જાય. અને આ-ત્મજ્ઞાન ન હોય ને પ્રીતિ ન હોય તો તે મોટા ઐશ્વર્યને ન પા-મે. ને જ્ઞાની ભક્ત ન કહેવાય. માટે જે સ્વધર્મમાં રહીને પર-મેશ્વરનું ભજન કરતો હોય તેને આત્મજ્ઞાન પણ દઢ જોઈએ. ને ભગવાનને વિશે પ્રીતિ પણ દઢ જોઈએ. અને વૈરાગ્ય પણ સુધો દઢ જોઈએ. ને એ ત્રણે અંગની જેને દૃઢતા હોય તેને પુ-રો હરી ભક્ત જાણવો. ને તેમાં કાંઈક નુન્યતા હોય તેટલી ખો-ટ જાણીને તેને ટાળી નાખવી. ઇતી વચનામૃતં.

—મન—

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૨ બીજને દીવસ શ્રીજી
 મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં ઉગમણે
 ખાર ઝોરડાની ઝોસરીએ ગાદી તકીઆ નંખાવીને વીરાજ-
 માન હતા અને ઘોળી પાદ માથે બાંધી હતી ને તે પાદને વિ-
 શે પીળા ફુલનો તોરો વીરાજમાન હતો અને કંઠને વિશે પી-
 ળા પુષ્પનો હાર વીરાજમાન હતો અને બે કાનને વિશે ઘોળા
 ને પીળા પુષ્પના ગુચ્છ વીરાજમાન હતા અને ઘોળો ચોક્કાજ
 ઝોડ્યા હતા ને કાળા છેડાનો ખેસ પેર્યો હતો ને કથા વંચાવ-
 તા હતા અને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંસ તથા
 દેશ દેશના હરીજનની સલા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી સ્વામી
 શ્રી સહજનંદજી મહારાજ બોલ્યા ને એક પ્રશ્ન પુછીયે ? પછી
 સરવે હરીભક્તે હાથ જોડીને કહ્યું ને પુછે. ત્યારે શ્રીજી મહારા-
 જ બોલ્યા ને અજ્ઞાનીમાં અતિસે અજ્ઞાની કોણ છે ? પછી તો
 સર્વે વિચારી રહ્યા પણ ઉતર કરી શક્યા નહીં. પછી શ્રીજી
 મહારાજ બોલ્યા ને હ્યો હમે ઉતર કરીએ ? ત્યારે સર્વેએ રાજ
 થઈને કહ્યું ને હે મહારાજ નથાર્ય ઉતર થાશે માટે કહો. પ-
 છી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા ને આ દેહમાં રહેનારો ને જીવ છે
 તે રૂપને જીવે છે ને કરૂપને જીવે છે તથા બાળ જોળન ને
 મુદપણાને જીવે છે પણ જોનારો પોતે પોતાને જોતો નથી અ

ને કેવળ બાહ્ય દૃષ્ટીએ કરીને પદાર્થને જાણ કરે છે. પણ પોતે
 પોતાને નથી જાણે તેજ અજ્ઞાનીમાં અતિશે અજ્ઞાની છે. અને
 જેમ નેત્રે કરીને અનેક પ્રકારના રૂપના સ્વાદને લે છે, તેમજ શ્રા-
 વ, ત્વક, રસના, ઘ્રણણ ઇત્યાદીક સર્વે ઇન્દ્રિયાઓ કરીને વિશ-
 ય સુખને ભોગવે છે ને જાણે છે, પણ પોતે પોતાના સુખને જા-
 ગવતો નથી ને પોતે પોતાના રૂપને જાણતો નથી એજ સર્વે
 અજ્ઞાનીમાં અતિશે અજ્ઞાની છે. એજ ઘેલામાં અતિશે ઘેલો
 છે. ને એજ મુખમાં અતિશે મુખ છે. ને એજ સર્વે નીચમાં
 અતિશે નીચ છે. ત્યારે સુકમુનીએ આસંકા કરી જ પોતાનું
 સ્વરૂપ જાણું તે શું પોતાના હાથમાં છે ? ને જ પોતાના હાથમાં
 હાથે તો જીવ સીદ અતિશે અજ્ઞાની રહે ? ત્યારે શ્રીજી મહારા-
 જ બાહ્યા જે જેને સતસંગ થયો છે તેને તો પોતાના જીવા-
 ત્માનું દર્શન પોતાના હાથમાં જ છે. ન કે દહાડે જાણે પોતાના
 સ્વરૂપને જાણતો આદર કર્યો ને ન હીકું ? અને એ જીવ માયાને
 આધીન થકો પરવશ થઈને તો સ્વપ્નને મુખપતી અવસ્થામાં અં-
 તરદૃષ્ટી કરીને જાણે છે પણ પોતે પોતાને જાણે કોઈ દીવસ
 પોતાના સ્વરૂપને જાણે અંતરદૃષ્ટી કરતો નથી. અને જે જાણ-
 ગવાનના પ્રતાપને વીચારીને અંતર દૃષ્ટી કરે છે તે જાણના
 સ્વરૂપને અતિશે ઉજ્જવળ પ્રકાશમાન જુવે છે. ને તે જાણને મ

ધ્યે પ્રત્યક્ષ એવા જે પુરુષોત્તમ ભગવાન તેની મુર્તિને જીવે છે અને નારદ સનકાદીક જેવો મુખીઓ પણ થાય છે. માટે હરી ભક્તને તો જેટલી કસર રહે છે તેટલી પોતાને આજસે કરીને રહે છે. ઇતી વચનામૃતં.

—*—

સંવત ૧૮૭૬ ના પોશ સુદ ૪ ચૌથને દીવસ મધ્યાન સમે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં ઉગમણે ખાર ઓરડાની ઓસરીએ ઢોલીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર પેર્યાં હતાં. ને પાધને વિશે કુલનો તોરો ખોસ્યો હતો ને બે કાન ઉપર પુષ્પના ગુચ્છ ધર્યા હતા ને કંઠમાં ગુલદાવદીના પુષ્પનો હાર પેર્યા હતા. ને ઉગમણે મુખારવીંદ વીરાજમાન હતા અને પોતાના મુખારવીંદની આગળ પરમહંસ તથા દશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. ને પરમહંસ કીરતન ગાવતા હતા. પછે શ્રીજી મહારાજ ખોડ્યા જે સાંભળો એક વાત કરીએ. ત્યારે સર્વે પરમહંસ ગાવતું રાખીને વાત સાંભળવા તત્પર થયા. ત્યારે શ્રીજી મહારાજ ખોડ્યા જે, મદંગ, સારંગી, સરોદા, તાલ ઇંદીક વાજત્ર વજાડીને કીર્તન ગાવવાં તેને વિશે જે ભગવાન સ્મૃતી ન રહે તો ગાયું તે ન ગાયા જેવું છે. ને ભગવા-

નને વિસારીને તો કોટલાક જગતમાં જીવ ગાય છે તથા વાજાંત્ર
 યજ્ઞડે છે પણ તેણે કરીને તેના મનમાં શાંતી આવતી નથી
 તે માટે ભગવાનના કીરતન ગાયવાં તથા નામ રટણુ કરવું તથા
 નાગયાણુ ધુન્ય કરવી ઇત્યાદીક જે જે કરવું તે ભગવાનની મુ-
 ર્તીને સંભારીનેજ કરવું. અને ભજન કરવા જેસે ત્યારે તો ભ-
 ગવાનનને વિશે વૃત્તી રાખે ને જ્યારે ભજનમાંથી ઉડીને બીજી
 ક્રીયાને કરે ત્યારે જો ભગવાનમાં વૃત્તી ન રાખે તો તેની વૃત્તી.
 ભજનમાં જેસે ત્યારે પણ ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થીર થાય ન-
 હો. માટે હાલતાં ચાલતાં ખાતાં પીતાં સર્વે ક્રીયાને વિશે ભગ-
 વાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તી રાખવાનો અભ્યાસ કરવો, તો તેને ભ-
 જનમાં જેસે ત્યારે ભગવાનમાં વૃત્તી સ્થીર થાય. અને જેને ભ-
 ગવાનમાં વૃત્તી રહેવા લાગે તેની તો કામકાજ કરતે પણ રહે
 અને જેને ગાફલાઈ હોય તેને તો ભજનમાં જેસે ત્યારે પણ
 ભગવાનમાં વૃત્તી ન રહે. માટે સાવધાન થઈને ભગવાનના સ્વ-
 રૂપમાં વૃત્તી રાખવાનો અભ્યાસ ભગવાનના ભક્તને કરવો. એ-
 ટલી વાત કરીને શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે હવે કાર્તન ગાઓ.
 ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧૨ દ્વાદશીને દીવસ સ્વા-
 મી શ્રી સહજનંદજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના
 દરબારમાં શ્રી વાસુદેવ નારાયણના મંદીર આગળ લોમકાના
 ઝાડ તળે ઢોળીઆ ઉપર ઉગમણે મુખ્યારવીંદે વીરાજમાન હ-
 તો અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા. ને પોતાના મુખ્યાર-
 વીંદની આગળ મુનીની સભા તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સ-
 ભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછે શ્રીજી મહારાજ મુની પ્રત્યે બો-
 લ્યા ને તમે પ્રશ્ન પુછો કાં અમે પુછીએ. ત્યારે મુનીએ કહ્યું ને
 હે મહારાજ તમે પુછો. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા ને કોઈ પુ-
 રુષ છે તેમાં થોડી બુદ્ધિ છે તોપણ પોતાના કલ્યાણને અર્થે ને
 જતન કરવું તેમાંથી પાછો પડતો નથી. અને કોઈ બીજો પુરુષ
 છે તેમાં બુદ્ધિ તો ઘણી છે અને મોટા મોટામાં પણ ખોટ કા-
 હાડે એવો છે, તોએ પણ તે કલ્યાણને માર્ગે ચાલતો નથી તેનું
 શું કારણ છે? ત્યારે મુનીએ ઉત્તર કરવા માંડ્યો પણ શ્રીજી
 મહારાજે આશંકા કરી તે ઉત્તર ન થયો. પછે શ્રીજી મહારાજ
 બોલ્યા ને લ્યો અમે ઉત્તર કરીએ, ને એમાં બુદ્ધિ તો ઝાઝી
 છે પણ એની બુદ્ધિ દુશીત છે, માટે એ કલ્યાણને માર્ગે ચાલી
 શકતો નથી. જેમ સુંદર બેંસનું કુધ હોય તેમાં સાકર ઘાળી
 હોય ને તેમાં સર્પની લાળ પડી એટલે એ સાકર ને કુધ હવું

તે ઝેર થયું. પછે તેને જે પીચે તેના પ્રાણુ જાય. તેમ બુદ્ધી તો
 ઝાઝી છે પણ એણે કોઈ મોટા સંતનો અથવા પરમેશ્વરનો અ
 વગુણ લીધો છે તે અવગુણ રૂપ દાષ એની બુદ્ધીમાં આવ્યો
 છે તે સરપની લાજ સરખો છે. માટે એ તો કલ્યાણને માર્ગે
 ક્યાંથી ચાલે, પણ ને કોઈ એના મુખની વાત સાંભળે
 તો તે સાંભળનારાની બુદ્ધી પણ સત્સંગમાંથી પાછી પડી જાય
 અને એવી દુષ્ટિત બુદ્ધીવાળો જ્યાં જ્યાં જન્મ ધરે ત્યાં ત્યાં ભ-
 ગવાનનો અથવા ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહજ કરે. અને જેની
 બુદ્ધી એવી રીતે દુષ્ટિત ન હોય ને તે ને ચોડીજ હોય તોપણ
 તે પોતાના કલ્યાણને અર્થે જતન કરતો થકો પાછો પડતો નથી.
 ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું, જે હે મહારાજ; એ કોઈ દી-
 વસ ભગવાનના સનમુખ થાય કે ન થાય ? ત્યારે શ્રીજી મહારા-
 જે કહ્યું જે એ તો કોઈ કાળે ભગવાન સનમુખ થાયજ નહીં.
 ત્યારે વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ કોઈ રી
 તે એવી આસુરી બુદ્ધી ન થાય તેનો જે ઉપાય હોય તે કહો.
 ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે એક ક્રોધ, બીજું માન, ત્રી-
 જી ઈર્ષ્યા, ચોથું કપટ એ ચાર વાના પરમેશ્વર સાથે તથા સંત
 સાથે રાખે નહીં તો કોઈ દીવસ એની આસુરી બુદ્ધી થાય ન-
 હી, અને ચાર વાના માહેલુ એકે જો રાખે તો જેમ જય વિ-

જા ઘણાંએ ડાયા હતા પણ સનકાદીક સંધાથે માન કરીને
 વૈકુંઠ લોકમાંથી પડી ગયા ને આસુરી બુધી થઈ તેમ તેની પ-
 ણ આસુરી બુધી થાએ. અને જ્યારે આસુરી બુધી થાય ત્યારે
 ભગવાન તથા ભગવાનના ભક્તના જે ગુણ હોએ તે દાખ સર-
 ખા ભાસે છે. ને એ જ્યાં જ્યાં જન્મ ધરે ત્યાં ત્યાં ક્યાંતો શી-
 વનો ગણ થાએ ને કાંતો કોઈ દૈત્યનો રાજા થાએ ને વૈરભાવે
 પશ્ચેશ્વરનું ભજન કરે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧૪ ચૌદસને દીવસ શ્રીજી
 મહારાજ શ્રી ગઢડા મંદ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં શ્રી વાસુ-
 દેવ નારાયણના ચોરડાની હારે જે ચોરડો છે તેની આશરીએ
 ઢોલીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે રથેત વસ્ત્ર ધારણ ક-
 ર્યા હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ સાધુને જમવાની
 પંકતી થઈ હતી. તે સમે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે સતસંગી
 સત્સંગમાંથી પાછો પડવાનો હોએ તેને અસદ વાસનાની વૃધી
 થાય છે. ને તેને પ્રથમ તો દીવસે દીવસે સતસંગી માત્રનો અ-
 વગુણ આવે છે. ને પોતાના હૈયામાં એમ જાણે જે સર્વે સત્સં-
 ગી તો આણસમજી છે ને હું સમજી છું, એમ સર્વેથી અધીક
 પોતાને જાણે, ને રાત્ર દીવસ પોતાના હૈયામાં મુઝાયા કરે અને

દીવસમાં કોઈ ઠેકાણે સુખે કરીને જોસે નહીં ને રાત્રીમાં સુવે
 તેા નિંદ્રા પાણુ આવે નહીં. ને દોઢ તો ક્યારેય મટેજ નહીં ને
 અંધ બળેલા કાષ્ટની પેઠે ધુંધવાયા કરે. એવું જેને વર્તે ત્યારે
 તેને એમ જાણીએ જે એ સતસંગમાંથી પડવાનો થયો છે. ને
 એવો હોય ને તે જેટલા દીવસ સતસંગમાં રહે પાણુ તેના હૈયા-
 માં કોઈ દીવસ સુખ આવે નહીં ને અંતે પાછો પડી જાય છે.
 અને સતસંગમાં જેને વધારો થાવાનો હોએ તેને સુખ વાસના
 વૃદ્ધી પામે છે. ત્યારે તેને દીવસે દીવસે સતસંગી માનના હૈયા-
 માં ગુણજ આવે છે અને સર્વે હરી ભક્તને મોટા સમજે ને પો-
 તાને નુન્ય સમજે ને આડે પોહાર તેના હૈયામાં સતસંગનો
 આનંદ વરત્યા કરે, એવાં લક્ષણ જારે હોએ ત્યારે જાણીએ જે
 સુખ વાસના વૃદ્ધી પામી છે. ને તે જેમ જેમ વધુ વધુ સતસંગ
 કરે તેમ તેમ વધુ વધુ સમાસ થતો જાય ને અતિશે મોટપને પા-
 મી જાય છે. એવી રીતે શ્રીજી મહારાજે વાત કરીને જય સચી-
 દાનંદ કહીને પોતાને આસને પધાર્યા. ઇતી વચ્ચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ વદી ૨ બીજને દીવસ સાંજને
 સમે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગદયા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં
 પોતાને ઉતારે ઉગમણે ખાર આરડાની આસરીએ ગાદી ત-

ક્રીઆ નંખાતીને વીરાજમાન હતા. ને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને તે સમે કોઈક હરીભક્તે પ્રશ્ન પુછ્યું જે હે મહારાજ, ભગવાનના ભક્ત બે હોય, તેમાં એકતો નીવૃત્તી પકડીને બેસી રહે ને કોઈને વચને કરીને દુખવે નહીં. ને એકતો પરમેશ્વર અથવા પરમેશ્વરના ભક્ત તેની અંન વસ્ત્ર પુષ્પાદી-કે કરીને સેવા કર્યા કરે પણ વચને કરીને કોઈને દુખવાય ખરૂં. એવી રીતના બે ભક્ત તેમાં કીચો થ્રેષ્ટ છે? પછી શ્રીજી મહારાજે એનો ઉત્તર કર્યો નહીં ને મુક્તાનંદ સ્વામી તથા પ્રહ્લાનંદ સ્વામીને તેડાવ્યા ને એ પ્રશ્ન સંભળાવ્યું ને પછે કહ્યું જે એનો ઉત્તર તમે કરો. તારે એ બે જાણે ઉત્તર કર્યો જે વચને કરીને કોઈને દુખવે છે પણ ભગવાનની અથવા સંતની સેવા કરે છે તે થ્રેષ્ટ છે. ને નિવૃત્તીને વિષે રહે છે ને કોઈને દુખવતો નથી ને તેથી ભગવાનની તથા સંતની કાંઈ સેવા થતી નથી તેને અસમર્થ સરખો જાણવો. ને જે ટેહલ ચાકરી કરે તેને તો ભક્તીવાળો કહીએ, તે ભક્તીવાળો થ્રેષ્ટ છે. પછે શ્રીજી મહારાજે બોલ્યા જે એ ઉત્તર ઠીક કર્યો. ને એવી ભક્તીવાળો હોએ ને ભગવાનના વચનમાં દૃઢપણે રહ્યો હોય ને તેને વિષે કાંઈ અલ્પ સરખો દાખ દેખાય તે સામુ જોઈને તેના અવશુણ લેવો તે મોટી ખોટ છે. ને એવી રીતે દાખ જુએ તારે

તો પરમેશ્વરે જીવના કલ્યાણને અર્થે દહુ ધર્યો હોય તેમાં પણ દોષના ન્તેનારને ખોટ દેખાય ખરી. અને અતી મોટા ભગવાનના ભક્ત હોય તેમાં પણ ખોટ દેખાય ખરી. ન તે દોષને ન્તેનારે ખોટ કાઢાડી તેણે કરીને પરમેશ્વરના અવતાર અથવા સંત તે શું કલ્યાણકારી નહીં ? તે તો કલ્યાણકારીજ છે, પણ જેને આખી ખુદ્દી હોય તેને આવજીવ રહે. જેમ શીસુપાળ એમજ કેહેતા જે પાંડવ તો વારુ સંકર છે, ને પાંડવજી એક સ્ત્રી રાખી માટે અર્ધમી પણ છે, અને કૃષ્ણ છે તે પણ પાખંડી છે, કેમજે જન્મ થયો ત્યાંથી પ્રથમ તો એણે એક સ્ત્રી મારી. તાર પછી ભગવત માર્યો, વાછરડો માર્યો અને મધના પુડા ઉખેડ્યા તેણે કરીને એને મધુસુદન કહે છે, પણ એણે કાંઈ મધુ નામે દેવ માર્યો નથી, ને વારુ શંકર એવા જે પાંડવ તેણે પુજ્યો તેણે કરીને શું એ ભગવાન થયો ? એવી રીતે ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આસુરી ખુદ્દીવાળો શીસુપાળ તેણે લીધો. પણ ભગવાનના ભક્ત હતા તેણે એવો અવગુણ કાંઈ ન લીધો. માટે એવી જાતનો જેને અવગુણ આવે તેને આસુરી ખુદ્દીવાળો જાણવો. તારે કરીને તે હરીભક્તે પુછ્યું; જે હે મહારાજ, મોટા જે પ્રભુના ભક્ત હોય તેના તો અવગુણ આવે નહીં પણ જેવો તેવો હરીભક્ત હોય તેના અ-

વગુણ તો આવે ખરો. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેમ
તમે સમજો છો તેમ નાનપ મોટપ નથી. મોટપ તો પ્રત્યક્ષ લ-
ગવાનના નિશ્ચયે કરીને તથા તે લગવાનની આજ્ઞાને વિષે
વસ્તવે કરીને છે, ને એ બે વાના જેને ન હોય ને તે ગમે તેવો
વ્યવહારે કરીને મોટો હોય તોપણ એ નાનોજ છે, અને એ
પ્રથમ કહી એવી મોટપ તો આજ આપણા સતસંગમાં સરવે
હરીભક્તને વિષે છે. કેમજે આજ જે સરવે હરીભક્ત છે તે એ-
મ સમજે છે જે અક્ષરાતીત એવા જે લગવાન પુરૂષોત્તમ તે અ-
મને પ્રત્યક્ષ મળ્યા છે ને અન્ને કૃતાર્થ થયા છે. એમ સમજી-
ને પ્રત્યક્ષ લગવાનની આજ્ઞામાં રહ્યા થકાં તે લગવાનની લ-
કી કરે છે. માટે એવા જે હરીભક્ત તેનો કાંઈક દેહસ્વભાવ જો-
ઈને તેનો અવગુણ લેવો નહીં. અને જેને અવગુણ લીધાનો
સ્વભાવ હોય તેની તો આસુરી પુન્ધી થઈ જાય છે. ઇતી
વચના મૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ વદી ૧૩ તેરસને દીવસ શ્રીજી મ-
હારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં શ્રી વાસુદેવ
નારાયણના મંદીરની આગળ લીમડાના ઝાડ હેઠે આટા ઉપર
ઢોલીઓ ઢગાવીને વીરાજમાન થયા હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર

ધારણ કર્યા હતા. ને કંઈને વિશે ઘોળા ને પીળા પુષ્પના હારે
 ધારણ કર્યા હતા અને એ કાન ઉપર ઘોળા પુષ્પના ગુચ ખો-
 સ્યા હતા ને પાદને વિશે પીળા પુષ્પના તોરો લટકતો હતો.
 તથા કરાણીકાના રાતા પુષ્પનું છોગલું મુક્યું હતું અને જમ-
 ણા હાથને વિશે ઘોળા પુષ્પના દડો ફરવતા હતા. એવી રીત-
 ની શોભાને ધારણ કરતા ને પોતાના ભક્ત જનને આનંદ ઉ-
 પજવતા થકા વીરાજમાન હતા ને પોતાના મુખારવીંદનને આ-
 ગળ મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી
 હતી. પછે શ્રીચ મહારાજ બોલ્યા જે જોણે સંસાર મુક્યો ને
 ત્યાગીતો બેળ લીધો અને તેને પરમેશ્વરના સ્વરૂપ વિના જે
 અસત્ય પદાર્થમાં પ્રીતિ રહે છે તેને કેવો જાણવો, તો જેવો
 મોટા સાહુકાર માણસની આગળ કંગાલ માણસ હોય ને પે-
 હરવા વસ્ત્ર ન મળતું હોય ને ઉકરણમાંથી દાણા બીણી ખા-
 તો હોય તે પોતે પોતાને પાપી સમજે અને બીજા સાહુકાર
 લોક પાણુ તેને પાપી સમજે, જે આણુ પાપ કર્યા હશે મોટે
 એને અંત વસ્ત્ર મળતું નથી. તેમ જે ત્યાગી થઈને સારા સા-
 રા વસ્ત્રાદીક પદાર્થ તેને બેળા કરી રાખે અને તેની ત્રણણા પ-
 ણુ ઘણી રાખે. અને ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય ને ભક્તી તેને વિશે
 પ્રીતિએ રહીત હોય. એવો જે ત્યાગી તેને તો જે મોટા એકાં-

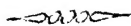
તીક સાધુ છે તે કંગાલ માણસની પેઠે પાપી બાણ છે. કેમજે
જે એ પાપી છે તે એને ધર્મ, જ્ઞાન, પૈરાગ્ય ને ભક્તી તેને
વિશે પ્રીતિ થાતી નથી. ને પરમેશ્વર વિના બીજા પદાર્થમાં
પ્રીતિ થાય છે. અને જે ત્યાગી હોયે તેને તો કચરો ને કંચન
એ બે બરાબર હોયે અને આ પદાર્થ સાચું ને આ પદાર્થ
ભુંડું એવી તો સમજાણ હોયેજ નહીં. અને એક ભગવાનને
વિશેજ પ્રીતિ હોયે તેજ સાચો ત્યાગી છે. ધૃતી વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ ના માહા સુદી ૪ ત્રિયંસે દીવસ પ્રાતઃકા-
ળે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મઘે દાદા ખાચરના દરબારમાં
શ્રી વાસુદેવ નારાયણના મંદીર આગળ લીમળાના વૃક્ષની હેઠ
ઢાંત્રીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા ને ઘોળો ખેસ પેચો હતો ને
ઘોળી ચાદર ઓઢી હતી ને માથે ઘોળી પાઘ બાંધી હતી. ને
પાઘને વિશે પીળા પુષ્પનો તોરો લટકેલો હતો. ને કંઠને વિશે
પીળા પુષ્પનો હાર પેચો હતો ને પોતાના મુખપરવીંદની આગ-
ળ સરવે મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને
બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજને મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન
પુછ્યો જે હે મહારાજ, સવિકલ્પ સમાધી તે કેને કહીએ ને નિ-
રવિકલ્પ સમાધી તે કેને કહીએ ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા
જે જેને ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થિતિ થઈ હોયે તેને અમુલ વા-
સના તો ન હોય ને સુલ વાસના રહી હોયે, જે હું નારદ સન-
કાદીક ને સુકજ જેવો થાઉં અથવા નરનારાયણના આશ્રમમાં

જઘને તે આશ્રમના મુની ભેજો રહીને તપ કરું અથવા શ્વેતદ્વી
પમાં જઘને તપ કરીને શ્વેતમુક્ત જેવો થાઉં. એવી રીતના
જેને વિકલ્પ રહેતો હોય તેને સવિકલ્પ સમાધીવાળો કહીએ
અને જેને એવી રીતના વિકલ્પ ન હોય તે અક્ષરબ્રહ્મના સા-
ધર્મ પાણાને પામીને કેવળ ભગવાનની મુર્તીને વિશેષ નિમ-
ગ્ન રહેતો હોય તેને નિરવિકલ્પ સમાધીવાળો કહીએ. પછી
વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પુછ્યો જે હે મહારાજ ભક્તીમાં
ને ઉપાસનામાં તે શો ભેદ છે ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યાજે
શ્રવણંકિર્તનંત્રિષ્ણોઃસ્મરણંવાદસેવનં ॥ અર્ચનંવં

દનંદાસ્યંસરવ્યમાત્મનિવેદનં ॥ એવી રીતે નવ પ્રકારે કરીને
જે ભગવાનને ભજવા તેને ભક્તી કહીએ. અને ઉપાસના તો તે-
ને કહીએ જે ભગવાનના સ્વરૂપને વિશે સદા સાકાર પાણાની દ-
ઢ નિષ્ઠા હોય તે પોતે જે ભજનના કરનારો તે બ્રહ્મરૂપ થાય તો
પણ તે નિષ્ઠા જાયજ નહીં ને ગમે તેવા નિરાકાર પ્રતિપાદનના
ગ્રંથને સાંભળે તો પણ ભગવાનના સ્વરૂપને સદા સાકારજ સ
મજે, અને શાસ્ત્રને વિશે ગમે તેવી વાત આપે પણ પોતે ભગ-
વાનના સાકાર સ્વરૂપનુજ પ્રતિપાદન કરે પણ પોતાની ઉપાસ-
નાનુ પાડેન થાવા દેજ નહીં એવી રીતે જેની દઢ સમજણ
હોએ તેને ઉપાસનાવાળો કહીએ. ઇતી વચ્ચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પ્રથમ જ્યેષ્ઠ સુદી ૧૧ એકાદશીને દી-

૮૭

પંસ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં સ્વામી શ્રી સહ-
જાનંદજી મહારાજ પોતાના ઉતારાને વિશે વિરાજમાન હતા
ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવિંદની
આગળ મોટા મોટા સાધુ કેટલાક બેઠા હતા તેમની આગળ
શ્રીજી મહારાજે વાર્તા કરી જે ક્રોધી, ઈર્ષ્યાવાળો, કપટી ને મા-
ની એ ચાર પ્રકારના જે મનુષ્ય તે જો હરી ભક્ત હોય તોપણ
તે સાથે અમારે બને નહીં. અને ક્રોધ ને ઈર્ષ્યા એ બે માનને
આગ્રે રહ્યાં છે. અને કામીના તો હમારે કોઈ કાળે વિશ્વાસજ
નથી જે એ સત્સંગી છે. અને કામી તો સત્સંગમાં હોએ તોય
વિમુખ જેવો છે. અને જેને પંચ વર્તમાનમાં કોઈ વાતે ખોટ
ન હોય અને ગમે તેવા વચનના ભીડમાં લઇને એનું ગમતું
મુકાવીને અમારા ગમતામાં રાખીયે તોપણ કોઈ રીતે દેહ પ-
ર્યત મુકાય નહીં એવો હોય તે પાકો સત્સંગી છે. અને એવા
હરીભક્ત ઉપર અમારે વગર કંઈ સહજેજ હેત થાય છે. અને
એ ગુણ ન હોય તો હેત કરવા જાઈએ તોપણ હેત થાય નહીં
અને જો અમારી તો એજ પ્રકૃતી છે જે જેના હૃદયમાં ભગવા-
નની એવી પરીપૂર્ણ ભક્તી હોય તે ઉપરજ હેત થાય છે. ઇતી
વચનામૃતં.

